พฤติกรรมการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนในคานเหล็กที่เสริมกำลังภายใต้แรง กระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่

<mark>นาย</mark>ประว<mark>ิทย์ สันติ</mark>สุขโพธา

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2553 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEBONDING BEHAVIORS OF CFRP PLATES IN STRENGTHENED STEEL BEAMS SUBJECTED TO CONSTANT AMPLITUDE LOADINGS

Mr.Prawit Santisukpotha

สูนย์วิทยุทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Engineering Program in Civil Engineering Department of Civil Engineering Faculty of Engineering Chulalongkorn University Academic Year 2010 Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	พฤติกรรมการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใย
	คาร์บอนในคานเหล็กที่เสริมกำลังภายใต้แรงกระทำเป็นรอบ
	แอมพลิจูดคงที่
โดย	นายประวิทย์ สันติสุขโพธา
สาขาวิชา	วิศวกรรมโยธา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	อาจารย์ ดร. อัครวัชร เล่นวารี
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ศาสตราจารย์ ดร. ทักษิณ เทพชาตรี

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามห<mark>าบัณฑิต</mark>

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

JR ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จรูญ รุ่งอมรรัตน์)

Oดรว์ทุก ไม่นกรั อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์ ดร.อัครวัชร เล่นวารี)

__________ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ศาสตราจารย์ ดร. ทักษิณ เทพชาตรี)

_______กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิรพงศ์ กสีวิทย์อำนวย)

กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ สายันต์ ศิริมนตรี)

ประวิทย์ สันติสุขโพธา : พฤติกรรมการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนใน คานเหล็กที่เสริมกำลังภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่. (DEBONDING BEHAVIORS OF CFRP PLATES IN STRENGTHENED STEEL BEAMS SUBJECTED TO CONSTANT AMPLITUDE LOADINGS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หลัก : อ.ดร. อัครวัชร เล่นวารี และ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม : ศ.ดร.ทักษิณ เทพชาตรี , 125 หน้า.

งานวิจัยนี้ทำการศึกษาพฤติกรรมการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนในคานเหล็ก และพฤติกรรมการวิบัติ (การหลุดล่อน) ของรอยต่อขนิดแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรโดยการทดลองภายใต้ แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ รวมถึงใช้วิธีริชิพโปรคอลเวิร์คคอนทัวร์อินทิกรัล (RWCIM) เพื่อคำนวณค่า ความเข้มของความเค้น (*Q*,) ที่เกิดขึ้นในลิ่มของสองวัสดุ จากผลการศึกษาข้างต้นนำมาสร้างความสัมพันธ์ของ ช่วงของค่าความเข้มของความเค้นกับจำนวนรอบของแรงกระทำ (△*Q*, – *N*,) เพื่อทำนายอายุการหลุดล่อนของ แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนในคานเหล็ก

ผลการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นในคาร์บอนภายใต้แรงกระทำเป็นรอบ แอมพลิจูดคงที่ ที่อัตราส่วนความเค้น 0.2 ความถี่ 2 รอบต่อวินาที พบว่าพฤติกรรมการหลุดล่อนของแผ่น พลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ระยะคือ 1) ระยะไม่เกิดรอยร้าว 2) ระยะรอยร้าวเติบโต 1 3) ระยะรอยร้าวเติบโต 2 และ 4) ระยะหลุดล่อน ส่วนผลการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร พบว่า การวิบัติของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรจะเกิดขึ้นทันทีเมื่อเกิดรอยร้าว โดยในงานวิจัยนี้จะสนใจที่จำนวน รอบที่ทำให้เริ่มเกิดรอยร้าว (_{พ.ม.}) ซึ่งได้แก่จุดเริ่มต้นของระยะรอยร้าวเติบโต 1 และพบว่ารอยร้าวเริ่มต้นนี้จะ เกิดขึ้นที่ผิวสัมผัสระหว่างผิวเหล็กกับวัสดุประสานของทั้ง 2 ประเภทการทดลอง

การศึกษาพบว่า ในคานเหล็กค่าลำดับเอกฐานเด่น (dominant order of singularity, *α*₁) ที่ได้จากวิธี RWCIM และระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ที่ใช้โครงข่ายละเอียดมากมีค่าเท่ากับ 0.271 ส่วนค่าความเช้มของ ความเค้นในพิกัดเชิงชั้ว *Q*_n, *Q*_o และ *Q*_o มีความแตกต่างเท่ากับ 4.73%, 3.61% และ 2.86% ตามลำดับ สำหรับในแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรเมื่อเปรียบเทียบกับผลงานวิจัยในอดีต พบว่าค่าความเช้มของความ เค้นในพิกัดเชิงชั้ว (*Q*_n, *Q*_o และ *Q*_o) ในกรณีความเด้นระนาบมีความแตกต่างเท่ากับ -2.73%, -2.75% และ -2.75% ตามลำดับ ส่วนในกรณีความเครียดระนาบมีความแตกต่างเท่ากับ -3.78% -3.78% และ -3.77% ตามลำดับ นอกจากนี้การศึกษายังพบว่าความสัมพันธ์ระหว่าง Δ*Q*_o – *N*_{x1} ของคานเหล็กกับของแผ่นเหล็ก ประกับคู่แบบสมมาตรทั้งสองกรณีไม่มีความสัมพันธ์กัน

ภาควิชา	ว ิศ วกรรมโยธา	ลายมือชื่อนิสิต ปรากาฬ รินศ รูปโพชา
สาขาวิชา	วิศวกรรมโยธา	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
ปีการศึกษา	2553	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม 🖉 📿

##5070336821 : MAJOR CIVIL ENGINEERING

KEYWORDS : FATIGUE / DEBONING BEHAVIOR / CFRP-PLATE / ADHESIVE / STEEL BEAM / DOUBLE-STRAP JOINT / STRESS INTENSITY FACTOR / NO OF CYCLES PRAWIT SANTISUKPOTHA : DEBONDING BEHAVIORS OF CFRP PLATES IN STRENGTHENED STEEL BEAMS SUBJECTED TO CONSTANT AMPLITUDE LOADINGS. THESIS ADVISOR : AKHRAWAT LENWARI, Ph.D., THESIS CO-ADVISOR : PROF. THAKSIN THEPCHATRI, Ph.D., 125 pp.

This research studies debonding behaviors of CFRP plates in strengthened steel beam and failure behaviors (debonding) of symmetrical double-strap steel joint subjected to constant amplitude loadings. The Reciprocal Work Contour Integral Method (RWCIM) is used to calculate stress intensity factor (Q_{ij}) in bi-material wedge while the no. of cycle, N_{sc} , is obtained from tests. Relationships between range of stress intensity factors with no. of constant amplitude loadings ($\Delta Q_{ij} - N_{sc}$) thus obtained will be used to predict life of debonding of CFRP plate in strengthened steel beam.

For strengthened steel beams, fatigue tests were conducted at the stress ratio (R) of 0.2 and loading frequency of 2 Hz. From tests, it has been found that debonding behavior can be divided into 4 steps i.e., 1) no crack, 2) crack propagation 1, 3) crack propagation 2 and 4) debonding at plate end. For symmetrical double-strap steel joints, on the other hand, failure always found to occur suddenly at the beginning of the stage of crack propagation 1. In addition, it has been observed from all tests that cracks are initiated at the location near steel/adhesive interface corners at plate ends. The number of cycles at this crack initiation (N_{su}) were recorded from these tests.

For steel beams, the study has shown that the RWCIM and the FEM with very fine mesh yield the same dominant order of singularity (α_1) value at 0.271. For the stress intensity factors in polar coordinate (Q_r , Q_{re} and Q_{ae}), however, results from RWCIM differ from FEM with very fine mesh by 4.73%, 3.61% and 2.86%, respectively. For symmetrical double-strap steel joints, these stress intensity factors, when compare with results obtained from past researcher are found to differ by -2.73%, -2.75% and -2.75%, respectively, for the plane stress condition. For the plane strain condition, the discrepancies are -3.78%, -3.78%, and -3.77% respectively. Finally, tests showed that relationships between range of stress intensity factors with number of cycle at crack initiation $(\Delta Q_{ij} - N_{sci})$ of steel beams and of double-strap steel joints are not coincide.

Department : <u>CIVIL ENGINEERING</u> Student's Signature Unda Study Field of Study : <u>CIVIL ENGINEERING</u> Advisor's Signature <u>Alchravat</u> Comman Academic Year: 2010 Co-Advisor's Signature Tradisin The plut

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาของ ดร.อัครวัชร เล่นวารี อาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ ศ.ดร.ทักษิณ เทพชาตรี อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ซึ่งได้ให้ คำปรึกษาจัดหาข้อมูลที่สำคัญข้อชี้แนะ, ช่วยสอนการใช้เครื่องมือ และความช่วยเหลือในด้าน ต่างๆ เพื่อที่ผู้เขียนจะนำมาใช้ในการเรียบเรียงเนื้อหาในการจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ทุกท่านคือ ผศ.ดร.จรูญ รุ่ง อมรรัตน์, ผศ.ดร.จิระพงษ์ กสิวิทย์อำนวย และ รศ.สายันต์ ศิริมนตรี ที่ได้ให้คำปรึกษาให้แนวคิด และช่วยตรวจแก้ไขในส่วนที่บกพร่องต่างๆ ตั่งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเขียนวิทยานิพนธ์สำเร็จเป็น รูปเล่ม

ขอกราบขอบพระคุณ ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยและ International School of Engineering (ISE) ที่ให้การเอื้อเฟื้อโปรแกรม Ansys version 12.1 เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ผลการทดลองของงานวิทยานิพนธ์นี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณฌานวัฒน์ ไกรรัตนสม เจ้าหน้าที่เทคนิคอาวุโสบริษัท ซิก้า (ประเทศไทย) จำกัด คุณกรกฏ บุษปก หัวหน้าวิศวกร-เทคนิคบริษัท ซิก้า (ประเทศไทย) จำกัด, คุณสุชาติ สุวิมลวรรณ ผู้จัดการธุรกิจก่อสร้างบริษัท ซิก้า (ประเทศไทย) จำกัด และ บริษัท เหล็ก สยามยามาโตะ จำกัด ซึ่งได้อนุเคราะห์วัสดุและสละเวลาในการทำงานเพื่อช่วยเหลือในการทำงาน วิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ เพื่อ<mark>น</mark>ๆ พี่ๆ น้องๆ ที่ได้ช่วยกระผมในการติดตั้งเครื่องมือและช่วยเฝ้า บันทึกผลการทดลองของงานวิทยานิพนธ์นี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่คอยให้กำลังใจและให้การสนับสนุนในด้าน การศึกษา ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจจนสามารถทำการค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	খ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ବ
กิตติกรรมประกาศ	ହ
สารบัญ	ป
สารบัญตาราง	ผ
สารบัญภาพ	ป
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงา <mark>นวิจัย</mark>	2
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย	2
1.4 วิธีดำเนินงานวิจัย	2
1.5 แผนดำเนินงาน	3
บทที่ 2 งานวิจัยที่ผ่านมา	
2.1 ปัญหาความล้ <mark>าในคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นเหล็กประกับ</mark>	4
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริม	
เส้นใยคาร์บอน, รอยต่อทาบเดี่ยวและรอยต่อประกับคู่แบบสมมาตร	
2.3 การวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้นด้วยทฤษฎีกลศาสตร์การแตกหักเชิง-	
เส้น	23
บทที่ 3 ทฤษฏีที่เกี่ยวข้อง	
3.1 กลศาสตร์การแตกหักเชิงเส้น (Linear Elastic Fracture Mechanics)	25
3.2 การวิเคราะห์ความเค้นในลิ่มของสองวัสดุ	26
3.3 คำจำกัดความและความสัมพันธ์พื้นฐานสำหรับการทดลองภายใต้แรงกระทำ	
เป็นรอบแอมพลิจูดคงที่	35

บทที่ 4 การทดลอง

4.1 การทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน	
ภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่	38
4.2 การทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงดึงกระทำเป็นรอบแอม	
พลิจูดคงที่	46

บทที่ 5 ผลการทดลอง

5.1 ผลการทดลองคานเหล็กที่เสริมก <mark>ำลังด้วยแ</mark> ผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน	
ภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจ <mark>ูดคงที่</mark>	52
5.2 ผลการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงดึงกระทำเป็นรอบ	
แอมพลิจูดคงที่	59

บทที่ 6 การวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้น

6.1 วิธีการวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้นด้วยวิธี Complex Potential และ	
วิธี Reciprocal Work Contour Integral (RWCIM)	65
6.2 ความสัมพันธ์ระหว่ <mark>างช่วงค่าความเข้มของความเค้น</mark> กับจำนวนรอบของแรง	
กระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่	75
6.3 การเปรียบเทียบสมการคว <mark>ามสัมพันธ์</mark>	82

บทที่ 7 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	
7.1 สรุปผลการทดลอง	85
7.2 ข้อเสนอแนะการศึกษาในอนาคต	
รายการอ้างอิง	89
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	93
ภาคผนวก ข	102
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	125

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	เปรียบเทียบผลการทดลองกับผลการวิเคราะห์จากระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์	
	(Al-Mahaidi และคณะ, 2006)	20
2.2	ระดับแรงที่ใช้ในการทดลองรอยต่อรับแรงดึงที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติก	
	เสริมเส้นใยคาร์บอน (P. Colombi และคณะ, 2009)	21
3.1	ค่าสัมประสิทธ์ในแต่ละเทอมของสมการที่ (3.19)	29
4.1	คุณสมบัติของวัสดุที่ใช <mark>้ในงานทด</mark> ลอง	40
5.1	ผลการทดลองคานเ <mark>หล็กที่เสริม</mark> กำลังด้วย <mark>แผ่นพลาส</mark> ติกเสริมเส้นใยคาร์บอน	
	ภายใต้แรงกระทำเ <mark>ป็นรอบแอมพลิจูดคงที่</mark>	58
5.2	ผลการทดลองเห <mark>ล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงดึง</mark> กระทำเป็นรอบแอม	
	พลิจูดคงที่	62
6.1	กรณีวิเคราะห์ค <mark>านเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติก</mark> เสริมเส้นใยคาร์บอน	
	ภายใต้แรงกระทำ <mark>1</mark> ตั <mark>นในความเค้นระนาบ</mark>	69
6.2	กรณีวิเคราะห์แผ่นเห <mark>ล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงกระทำ 1 ตัน</mark>	
	ในความเค้นระนาบ	70
6.3	กรณีวิเคราะห์แผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงกระทำ 1 ตัน	
	ในความเครียดระนาบ	71
6.4	ผลการตรวจสอบความถูกต้องของค่าความเข้มของความเค้นด้วยระเบียบวิธีไฟ	
	ในต์เอลิเมนต์ที่ใช้โครงข่ายละเอียดมากในกรณีการท <mark>ดล</mark> องคานเหล็กที่เสริม	
	กำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน	72
6.5	แรงวิบัติและค่าความเข้มของความเค้นของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร	
	(อัครวัชร เล่นวารี 2002)	74
6.6	ผลการวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้นโดยอ้างอิงแรงวิบัติจากตารางที่ 6.5	74
6.7	เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากผลการวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้นใน	
	กรณีการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร	75

สารบัญตาราง(ต่อ)

	หน้า
ผลการวิเคราะห์ช่วงค่าความเข้มของความเค้นที่ทำให้แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใย	
คาร์บอน เกิดการหลุดร่อนออกจากคานที่เสริมกำลัง	76
ผลการวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้นที่เกิดขึ้นในบริเวณผิวสัมผัสระหว่าง	
ผิวของแผ่นเหล็กประกับด้านข้างกับชั้นวัสดุเชื่อมประสาน	80
ผลการสอบเทียบเครื่องทดสอบแรงแบบพลวัตด้วย Proving ring ภายใต้แรง	
สถิต	94
ผลการสอบเทียบผล <mark>จากการวัดค่</mark> าความเค <mark>รียด ณ ตำแหน่งต่างๆ</mark>	
(DG = Dial Gaug <mark>e (0.001 ซ.ม. / 1 ช่อง), และ % Ind =</mark> %Indicator)	97
เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ค่าความเค้นจากระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์และ	
การสอบเทียบมาตรวัดความเครียดในขณะถ่ายแรง	99
เปรียบเทียบผลก <mark>ารวิเคราะห์ค่าความเค้นจากระเบียบวิธี</mark> ไฟไนต์เอลิเมนต์และ	
การสอบเทียบมาตรวัดความเครียดในขณะถอนแรง	100
เปรียบเทียบค่าระย <mark>ะการ</mark> โก่งตั <mark>วจากระเบีย</mark> บไฟในต์เอลิเมนต์กับผลการสอบ	
เทียบ	101
ลักษณะรูปแบบความเสียห <mark>ายของแผ่นเหล็กประ</mark> กับคู่แบบสมมาตร	107
	 ผลการวิเคราะห์ช่วงค่าความเข้มของความเค้นที่ทำให้แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใย คาร์บอน เกิดการหลุดร่อนออกจากคานที่เสริมกำลัง ผลการวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้นที่เกิดขึ้นในบริเวณผิวสัมผัสระหว่าง ผิวของแผ่นเหล็กประกับด้านข้างกับชั้นวัสดุเชื่อมประสาน ผลการสอบเทียบเครื่องทดสอบแรงแบบพลวัตด้วย Proving ring ภายใต้แรง สถิต ผลการสอบเทียบผลจากการวัดค่าความเครียด ณ ตำแหน่งต่างๆ (DG = Dial Gauge (0.001 ซ.ม. / 1 ช่อง), และ % Ind = %Indicator) เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ค่าความเค้นจากระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์และ การสอบเทียบมาตรวัดความเครียดในขณะถ่ายแรง เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ค่าความเค้นจากระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์และ การสอบเทียบมาตรวัดความเครียดในขณะถ่ายแรง เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ค่าความเค้นจากระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์และ การสอบเทียบมาตรวัดความเครียดในขณะถ่ายแรง เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ค่าความเค้นจากระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์และ การสอบเทียบมาตรวัดความเครียดในขณะถ่ายแรง เปรียบเทียบมาตรวัดความเครียดในขณะถ่ายแรง เปรียบเทียบมาตรวัดความเครียดในขณะถ่ายแรง เปรียบเทียบมาตรวัดความเครียดในขณะถ่ายแรง เปรียบเทียบมาตรวัดความเครียดในขณะถ่ายแรง เปรียบเทียบมาตรวัดความเครียดในขณะถ่ายแรง เปรียบเทียบมาตรวัดความเครียดในขณะถ่ายงง เปรียบเทียบมาตรวัดความเครียดในขณะถ่ายงง

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
รูปที่ 2.1	กราฟ S-N ที่แสดงกำลังความล้าของรอยเชื่อมตามมาตรฐาน ASSHTO	
	(1996)	5
รูปที่ 2.2	กราฟ S-N ที่แสดงกำลังความล้าของรอยเชื่อมตามมาตรฐาน JSSC (1995)	5
รูปที่ 2.3	การทดลองชิ้นส่วนสะพานเชิงประกอบ (Sen และคณะ, 2001)	6
รูปที่ 2.4	กราฟเปรียบเทียบกำลังรับ <mark>น้ำหนักกับระยะก</mark> ารยืดตัวของตัวอย่างแบบเสริม	
	กำลังด้วยแผ่นพลาสติกเ <mark>สริมเส้นใยคาร์บอนกับ</mark> ตัวอย่างที่ไม่เสริมกำลัง (Sen	
	และคณะ, 2001)	7
รูปที่ 2.5	โมเดลของรอยต่อประกับคู่แบบสมมาตรโดยที่ L ₁ = 40, 60 มม. และL ₂ = 80	
	มม. (Al-Mahaidi และคณะ, 2005)	10
รูปที่ 2.6	ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนของแรงกระทำซ้ำซากสูงสุดต่อแรงดึงประลัย	
	กับจำนวนรอบของการหลุดร่อน (Al-Mahaidi และคณะ, 2005)	10
รูปที่ 2.7	ความสัมพันธ์ระห <mark>ว่างแรงดึ</mark> งกับร <mark>ะยะการเคลื่อนที่ (ไถล</mark>) โดยที่เส้น SN-3 คือ	
	การทดสอบชิ้นงาน <mark>ภายใต้แรงดึงสถิตและเส้น N9</mark> 0-1 คือชิ้นงานที่ผ่านการ	
	ทดสอบภายใต้แรงกร <mark>ะทำซ้ำซากก่อนทดสอบ</mark> แบบแรงดึงสถิต (Al-Mahaidi	
	และคณะ, 2005)	11
รูปที่ 2.8	รอยต่อแบบทาบเดี่ยว (SE = มุมฉาก, F = มุมป้าน) (Quaresimin และ	
	Ricotta, 2005)	11
รูปที่ 2.9	ผลกระทบของกำลังรับแรงดึงในรอยต่อแบบทาบเดี่ยวโดยพิจารณามุมที่	
	ปลายระยะทาบ และระยะทาบของรอยต่อ (Quaresimin และ Ricotta, 2005)	12
รูปที่ 2.10	ผลการทดลองของระยะทาบต่างๆ ในรอยต่อแบบทาบเดี่ยวภายใต้แรงกระทำ	
	ซ้ำซาก (Quaresimin และ Ricotta, 2005)	13
รูปที่ 2.11	โมเดลคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน (ตำแหน่ง	
	แรงกระทำซ้ำซากเกิดขึ้นที่กึ่งกลางของคานเหล็ก) และตำแหน่งการติดตั้งเกจ	
	ความเครียด (G), เกจความต่างศักย์ไฟฟ้า (T) (Deng และ Lee, 2005)	14

รูปที่		หน้า
รูปที่ 2.12	กราฟความสัมพันธ์ระหว่างระยะการโก่งของคานกับจำนวนรอบของแรง	
	กระทำซ้ำซาก (Deng และ Lee, 2005)	14
รูปที่ 2.13	กราฟความสัมพันธ์ระหว่างค่าความเครียดในบริเวณต่างๆกับจำนวนรอบของ	
	แรงกระทำซ้ำซาก (Deng และ Lee, 2005)	15
รูปที่ 2.14	กราฟความสัมพันธ์ระหว่าง <mark>ความเค้นกับจำน</mark> วนรอบของแรงกระทำในคาน	
	เหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน (Deng และ Lee,	
	2005)	15
รูปที่ 2.15	ภาพของแบบจำลองตัวอย่างการทดสอบกำลังของวัสดุประสานด้วยวิธีการ	
	ทดลองการรับแรงดัด (Schnerch และคณะ, 2006)	16
รูปที่ 2.16	ชนิดของรอยต่อประกับคู่แบบสมมาตรในงานทดลองนี้ (รูปด้านบน) รอยต่อ	
	ชนิด A (รูปด้านกลาง) รอยต่อชนิด B และ (รูปด้านล่าง) รอยต่อชนิด C	
	(Schnerch และคณ <mark>ะ,</mark> 2006)	17
รูปที่ 2.17	ผลการทดลองทดส <mark>อ</mark> บกำลังของวัสดุประสานด้วยวิธีการทดสอบการรับแรงดึง	
	(Schnerch และคณะ, 200 <mark>6)</mark>	18
รูปที่ 2.18	โมเดลของรอยต่อประกับ <mark>คู่แบบสมมาตรโดยที่</mark> L ₁ = 40, 50, 70, 80 มม. และ	
	L ₂ = 80 มม. (Al-Mahaidi และคณะ, 2006)	19
รูปที่ 2.19	รายละเอียดของโมเดลที่ปลายรอยต่อประกับคู่แบบสมมาตรในระเบียบวิธีไฟ	
	ในต์เอลิเมนต์แบบไม่เชิงเส้น (F = แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน, A =	
	วัสดุประสาน และ S = แผ่นเหล็กรับแรงตามแนวแกน) (Al-Mahaidi และคณะ	
	, 2006)	19
รูปที่ 2.20	เปรียบเทียบกราฟความสัมพันธ์ระหว่างแรงดึงกับการยืดตัวจากระเบียบวิธีไฟ	
	ในต์เอลิเมนต์แบบไม่เชิงเส้นกับผลการทดลอง (Al-Mahaidi และคณะ, 2006).	20
รูปที่ 2.21	รอยต่อรับแรงดึงที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน (P.	
	Colombi และคณะ, 2009)	21
รูปที่ 2.22	การกระจายความเค้นเฉือนและความเค้นกะเทาะตามระยะปลายแผ่น	
	พลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน (จุด A ถึงจุด B) (P. Colombi และคณะ, 2009)	22

รูปที่		หน้า
รูปที่ 2.23	การลดลงของความแข็งแรงในรอยต่อที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้น	
	ใยคาร์บอนภายใต้แรงกระทำซ้ำซาก (P. Colombi และคณะ, 2009)	23
รูปที่ 3.1	พิจาณาบริเวณปลายรูปลิ่มของสองวัสดุในงานวิจัยนี้ (ก). ลิ่มของสองวัสดุ	
	และ (ข). ภาพแสดงความเค้นเอกฐานที่ปลายแผ่นจุด A และจุด B (อัครวัชร	
	เล่นวารี, 2002)	26
รูปที่ 3.2	พิจารณาโครงสร้างที่มีความแรงกระทำทั้งสองระบบแสดงในรูป P_I และ P_{II}	
	ตามลำดับ	32
รูปที่ 3.3	ระบบจริงและระบบเสมือน (อัครวัชร เล่นวารี, 2002)	33
รูปที่ 3.4	ลิ่มของสองวัสดุทั่วไปและเส้นคอนทัวร์ (อัครวัชร เล่นวารี, 2002)	33
รูปที่ 3.5	แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ (จิรพงศ์ กสิวิทย์อำนวย, 2553)	36
รูปที่ 3.6	สัญลักษณ์ของตัวแปรที่ใช้กำหนดลักษณะแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่	
	(จิรพงศ์ กสิวิทย์อำนวย, 2 <mark>5</mark> 53)	36
รูปที่ 3.7	กระบวนการเกิดคว <mark>ามเสียหายล้า (จิรพงศ์ ก</mark> สิวิ <mark>ทย์อำ</mark> นวย, 2553)	37
รูปที่ 4.1	คานเหล็กหลังจากการ <mark>พ่นทรายตามมาตรฐาน</mark> SSPC A-SP 5	40
รูปที่ 4.2	การโรยขดลวดเพื่อทำชั้นค <mark>วามหนาของวัสดุ</mark> ประสาน	40
รูปที่ 4.3	ขั้นตอนการทาวัสดุประสานเข้ากับแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน	41
รูปที่ 4.4	ติดตั้งแผ่นพลาส <mark>ติ</mark> กเสริมเส้นใยคาร์บอนเข้ากับผิวคานเหล็ก	41
รูปที่ 4.5	การทำชั้นความหนาของวัสดุประสานให้มีความหนาเท่ากับ 1 มม	42
รูปที่ 4.6	การปาดขอบส่วนที่เกินของวัสดุประสานให้เป็นมุมตั้งฉากกับคานเหล็ก	42
รูปที่ 4.7	คานเหล็กที่ติดตั้งแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนเสร็จสมบูรณ์	42
รูปที่ 4.8	การติดตั้งเกจค่าความเครียดและอุปกรณ์ตรวจจับสัญญาณการหลุดล่อนของ	
	แผ่นเสริมกำลัง (1-เกจค่าความเครียด, 2-วงจรไฟฟ้า, 3-แบตเตอร์รี่)	43
รูปที่ 4.9	การติดตั้งคานทดลองเข้ากับเครื่องทดสอบแรงแบบพลวัต	44
รูปที่ 4.10	วงจรกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านระหว่างท้องคานกับปลายแผ่นเสริมกำลัง (สวิทซ์	
	ตรวจจับการหลุดล่อนระหว่างแผ่นเสริมกำลังกับผิวเหล็ก)	45

รูปที่		หน้า
รูปที่ 4.11	พ่นทรายแผ่นเหล็กขนาด 0.85x5.00x20.00 ซ.ม. และขนาด 0.45x5.00x	
	10.00 ซ.ม. ตามมาตรฐาน SSPC A-SP 5	47
รูปที่ 4.12	ทาวัสดุประสานเข้ากับแผ่นเหล็กประกับ	47
รูปที่ 4.13	วางขดลวดขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1 มม. เพื่อกำหนดชั้นความหนาของวัสดุ	
	ประสาน	48
รูปที่ 4.14	การติดตั้งแผ่นเหล็กปร <mark>ะกับด้านข้างของชิ้นงานแผ่นเหล็กประกับคู่แบบ</mark>	
	สมมาตร	48
รูปที่ 4.15	ลักษณะชิ้นงานแ <mark>ผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร</mark>	49
รูปที่ 4.16	วงจรไฟฟ้าที่ด้าน <mark>หน้าและด้านหลังชิ้นงานแผ่นเหล็กประก</mark> ับคู่แบบสมมาตร	50
รูปที่ 4.17	การติดตั้งแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรเข้ากับเ <mark>ครื่อง</mark> ทดสอบแรงแบบพลวัต	51
รูปที่ 5.1	กราฟสัญญาณ <mark>การตรวจจับการหลุ</mark> ดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใย	
	คาร์บอนในคานเ <mark>หล็กด้วยความต่างศักย์ไฟฟ้าตกคร่อม</mark> (BCS801N)	53
รูปที่ 5.2	การทดลองคานเห <mark>ล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพล</mark> าสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน	
	ภายใต้แรงกระทำเป็น <mark>ร</mark> อบแ <mark>อมพลิจูดคงที่ในช</mark> ่วงระยะกำเนิดรอยร้าว (รอยร้าว	
	ไม่เกิดขึ้น, BSC901S, จ <mark>ำนวนรอบของแรงกระ</mark> ทำประมาณ 500 รอบ)	54
รูปที่ 5.3	การทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน	
	ภายใต้แรงกระท <mark>ำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ในช่วงระยะรอ</mark> ยร้าวเติบโต 1 โดยที่	
	รอยร้าวเกิดขึ้นที่มุมด้านซ้ายของหน้าตัดระหว่างผิวของคานเหล็กกับชั้นวัสดุ	
	ประสาน (BSC901S, จำนวนรอบของแรงกระทำประมาณ 3200 รอบ)	55
รูปที่ 5.4	การทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน	
	ภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ในช่วงระยะรอยร้าวเติบโต 2	
	(BSC901S, จำนวนรอบของแรงกระทำประมาณ 6000 รอบ)	56
รูปที่ 5.5	การทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน	
	ภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ในช่วงระยะการหลุดล่อนที่ปลาย	
	แผ่นโดนสมบูรณ์ (BSC901S, จำนวนรอบของแรงกระทำประมาณ 22040	
	รอบ)	57

รูปที่		หน้า
รูปที่ 5.6	กราฟสัญญาณการตรวจจับการวิบัติของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรด้วย	
	ค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าตกคร่อม (DSJ801)	60
รูปที่ 5.7	รูปแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร (DSJ652) ในขณะทำการทดลองในช่วงที่	
	1	61
รูปที่ 5.8	รูปแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร (DSJ652) ในช่วงที่ 2 (วิบัติ)	61
รูปที่ 5.9	ลักษณะการวิบัติของแผ่นเหล็กรับแรงตามแนวแกนในแผ่นเหล็กประกับคู่แบบ	
	สมมาตรภายใต้แรง <mark>กระทำเป็นร</mark> อบแ <mark>อ</mark> มพ <mark>ลิจูดคงที่</mark>	64
รูปที่ 6.1	ขั้นตอนการวิเครา <mark>ะห์ค่าความเข้มของความเค้น</mark>	65
รูปที่ 6.2	รูปทรงของเอลิเม [ุ] นต์ plane 82 ที่ใช้ในการวิเคราะห์	66
รูปที่ 6.3	โมเดลคานเหล็ก <mark>ที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนในระเบียบ</mark>	
	วิธีไฟในต์เอลิเม <mark>นต์</mark>	67
รูปที่ 6.4	โมเดลแผ่นเหล็กป <mark>ระกับคู่แบบสมมาตรในระเบียบวิธีไฟ</mark> ไนต์เอลิเมนต์	68
รูปที่ 6.5	ความลู่เข้าของค่าตัว <mark>แปร c_i กับจำนวนจุดในแต่ละว</mark> ิถี C1, C2 และ C3 ของ	
	กรณีวิเคราะห์คานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน	
	ภายใต้แรงกระทำ 1 ตัน ใน <mark>ความเค้นระนาบ</mark>	70
รูปที่ 6.6	ความลู่เข้าของค่าตัวแปร _{C1} กับจำนวนจุดในแต่ละวิถี C1, C2 และ C3 ของ	
	กรณีวิเคราะห์แผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงกระทำ 1 ตันใน	
	ความเค้นระนาบ	71
รูปที่ 6.7	ความลู่เข้าของค่าตัวแปร $c_{ m l}$ กับจำนวนจุดในแต่ละวิถี C1, C2 และ C3 ของ	
_	กรณีวิเคราะห์แผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงกระทำ 1 ตัน ใน	
	ความเครียดระนาบ	72
รูปที่ 6.8	โมเดลละเอียดของคานเหล็กที่เสริมกำลังในระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ที่ใช้	
	โครงข่ายละเอียดมาก (ความเค้นระนาบ)	73
รูปที่ 6.9	ค่าความเค้น (S) กับระยะผิวสัมผัสระหว่างผิวคานเหล็กกับชั้นวัสดุประสาน	
	(r) จากระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ที่ใช้โครงข่ายละเอียดมากของคานเหล็กที่	
	เสริมกำลัง (ความเค้นระนาบ)	73

	หน้า
ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของค่าความเข้มของความเค้นในความเค้นระนาบ	
กับจำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุดที่ 1 ในการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลัง	
ภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่	77
ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของค่าความเข้มของความเค้นในความเค้นระนาบ	
กับจำนวนรอบของแรงกระ <mark>ทำ ณ จุดที่ 2 ในกา</mark> รทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลัง	
ภายใต้แรงกระทำเป็น <mark>รอบแอมพลิจูดคงที่</mark>	77
ความสัมพันธ์ระหว่ <mark>างช่วงของค่</mark> าคว <mark>ามเข้มของความ</mark> เค้นในความเค้นระนาบ	
กับจำนวนรอบก <mark>ารหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเ</mark> ส้นใยคาร์บอนในคาน	
เหล็กในการทดล <mark>องคานเหล็กที่เสริมกำลังภายใต้แรงกระ</mark> ทำเป็นรอบแอมพลิ	
จูดคงที่	78
ความสัมพันธ์ร <mark>ะหว่างช่วงของค่าความเข้มของความเค้</mark> นในกรณีความเค้น	
ระนาบกับจำนวนรอบการวิบัติของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร	81
ความสัมพันธ์ระหว่ <mark>างช่ว</mark> งของ <mark>ค่าความเข้ม</mark> ของ <mark>คว</mark> ามเค้นในกรณีความเครียด	
ระนาบกับจำนวนรอบ <mark>การวิบัติของแผ่นเหล็กป</mark> ระกับคู่แบบสมมาตร	81
เปรียบเทียบสมการความ <mark>สัมพันธ์ของช่วงขอ</mark> งค่าความเข้มของความเค้นกับ	
จำนวนรอบที่ทำให้เกิดรอยร้าว(<i>N_{sL1}</i>) ของการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลัง	
กับการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร	83
รอยร้าวล้าที่เกิดขึ้นระหว่างผิวสัมผัสของผิวเหล็กกับวัส <mark>ดุ</mark> ประสาน (BSC602S)	
(ก) แสดงรอยร้าวล้าด้านหน้าของปลายแผ่น และ (ข) แสดงรอยร้าวล้า	
ด้านข้างของปลายแผ่น	85
พื้นที่การหลุดล่อนของชั้นวัสดุประสานในคานเหล็กที่เสริมกำลัง (BSC602S) .	86
บริเวณพื้นที่ที่เกิดรอยร้าวล้าในแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร (DSJ703)	87
การติดติดตั้งการสอบเทียบเครื่องทดสอบแรงแบบพลวัต (Servopulser) ด้วย	
Proving ring ภายใต้แรงสถิต	93
- ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกระทำ (อ่านจาก Proving Ring) กับ %Indicator …	94
ตำแหน่งการติดตั้งเกจความเครียดเพื่อสอบเทียบผลการวิเคราะห์ด้วยระเบียบ	
วิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ โดยที่ SG = Strain Gauge, เกจความเครียด	95
	 ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของค่าความเช้มของความเด้นในความเด้นระนาบ กับจำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุดที่ 1 ในการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลัง ภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของค่าความเช้มของความเด้นในความเด้นระนาบ กับจำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุดที่ 2 ในการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลัง ภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของค่าความเช้มของความเด้นในความเด้นระนาบ กับจำนวนรอบการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนในคาน เหล็กในการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิ จูดคงที่ ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของค่าความเช้มของความเด้นในกรณีความเด้น หนักในการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิ จูดคงที่ ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของค่าความเข้มของความเด้นในกรณีความเครียด ระนาบกับจำนวนรอบการวิบัติของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของค่าความเข้มของความเด้นในกรณีความเครียด ระนาบกับจำนวนรอบการวิบัติของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร เปรียบเทียบสมการความสัมพันธ์รองช่วงของค่าความเข้มของความเด้นในกรณีความเด้ม ทำนางนรอบที่ทำให้เกิดรอยร้าว(N_{sul}) ของการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลัง กับการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร รอยร้าวล้าที่เกิดขึ้นระหว่างผิวสัมผัสของผิวเหล็กกับวัสดุประสาน (BSC602S) (ก) แสดงรอยร้าวล้าด้านหน้าของปลายแผ่น และ (ข) แสดงรอยร้าวล้า ด้านข้างของปลายแผ่น พื้นที่กริงสองข้นจ้างของปลายแผ่น และ (DSC602S) เปริเวณพื้นที่ที่เกิดรอยร้าวล้าในแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร (DSJ703) การติดติดตั้งการสอบเทียบเครื่องทดสอบแรงแบบพลวัต (Servopulser) ด้วย Proving ring ภายใต้แรงสถิต ความสัมพันธ์ระหว่างแจงรองกรางเครืยดเพารวิเคราะห์ด้วยระเบียบ กามสัมพันธ์ระหว่างแงกระทำ (อ่านจาก Proving Ring) กับ %Indicator ตำแหน่งกรดิตตั้งแจงความเครียด เพื่อยุาเทียบสงางรางกรวิเคราะห์ด้วยระเบียบ กามสัมพันธ์ระหว่างแดงรองดาร์ (อ่านจาก Roop แต่งรองามเครียด

รูปที่		หน้า
รูปที่ ก.4	โมเดลการวิเคราะห์ด้วยระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์	96
รูปที่ ก.5	ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกระทำกับค่าความเครียด ณ ตำแหน่งใด ขณะถ่าย	
	ព្រះរ	98
รูปที่ ก.6	ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกระทำกับค่าความเครียด ณ ตำแหน่งใด ขณะถอน	
	แรง	98
รูปที่ ก.7	เปรียบเทียบค่าความเค้นจากระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์กับค่าความเค้นจาก	
	การสอบเทียบเกจค <mark>วามเครียดข</mark> ณะถ่ายแรง ณ จุด SG1	99
รูปที่ ก.8	เปรียบเทียบค่าค <mark>วามเค้นจากระเบี</mark> ยบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์กับค่าความเค้นจาก	
	การสอบเทียบเก <mark>จความเครียดขณะถอนแรง ณ จุด SG1</mark>	100
รูปที่ ก.9	เปรียบเทียบระย <mark>ะการโก่งตัวจากระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเม</mark> นต์กับระยะการโก่ง	
	ตัวจากการสอบเทียบ	101
รูปที่ ข.1	วิธีประมาณคำต <mark>อบโดยวิธี</mark> Secant	102
รูปที่ ข.2	วิธีประมาณคำตอบโดยวิธีมุลเลอร์	102
รูปที่ ข.3	พิกัดใดๆ (Carpenter, 198 <mark>4)</mark>	104
รูปที่ ข.4	พิจาณาบริเวณปลายรูปลิ่ <mark>มของสองวัสดุในงาน</mark> วิจัยนี้ (ก). ลิ่มของสองวัสดุ	
	และ (ข). ภาพแสดงความเค้นเอกฐานที่ปลายแผ่นจุด A และจุด B (อัครวัชร	
	เล่นวารี, 2002)	105
รูปที่ ข.5	รายละเอียดในการประมาณ % ความเสียหายของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบ	
2	สมมาตร	110
รูปที่ ข.6	กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง	
41	BSC901	111
รูปที่ ข.7	กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง	
	BSC801	112
รูปที่ ข.8	กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง	
	BSC802	113
รูปที่ ข.9	กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง	
-	BSC651	114

รูปที่		หน้า
รูปที่ ข.10	กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง	
	BSC652	115
รูปที่ ข.11	กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง	
	BSC601	116
รูปที่ ข.12	กราฟสัญญาณความต่างศักย์ <mark>ไฟฟ้ากับจำนวน</mark> รอบของแรงกระทำในตัวอย่าง	
	BSC602	117
รูปที่ ข.13	กราฟสัญญาณควา <mark>มต่างศักย์ไ</mark> ฟฟ้ากับจ <mark>ำนวนรอบข</mark> องแรงกระทำในตัวอย่าง	
	BSC501	118
รูปที่ ข.14	กราฟสัญญาณ <mark>ความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแ</mark> รงกระทำในตัวอย่าง	
	BSC502	119
รูปที่ ข.15	กราฟสัญญาณ <mark>ความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง</mark>	
	BSC401	120
รูปที่ ข.16	กราฟสัญญาณคว <mark>า</mark> มต่ <mark>า</mark> งศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง	
	BSC402	121
รูปที่ ข.17	กราฟสัญญาณความต่างศั <mark>กย์ไฟฟ้ากับจำนวน</mark> รอบของแรงกระทำในตัวอย่าง	
	DSJ803 (sampling frequency 2 Hz)	121
รูปที่ ข.18	กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง	
	DSJ704 (sampling frequency 2 Hz)	122
รูปที่ ข.19	กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง	
	DSJ652 (sampling frequency 2 Hz)	122
รูปที่ ข.20	กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง	
	DSJ603 (sampling frequency 5 Hz)	123
รูปที่ ข.21	กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง	
	DSJ501 (sampling frequency 2 Hz)	123
รูปที่ ข.22	กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง	
	DSJ403 (sampling frequency 10 Hz)	124

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมา

โครงสร้างสะพานเหล็กที่สร้างมานานอาจชำรุดเสียหายเนื่องจากอายุการใช้งานและการ รับน้ำหนักบรรทุกเกินข้อกำหนดของสะพาน ดังนั้นการซ่อมบำรุงหรือการเสริมกำลังให้กับชิ้นส่วน ของโครงสร้างจึงมีความสำคัญ

การเสริมกำลังคานเหล็ก ซึ่งมีวิธีการดังต่อไปนี้

 การเสริมกำลังด้วยอัดแรงภายนอก (external post tension) เป็นการเพิ่มกำลังรับแรง ดัดและกำลังรับแรงเฉือนให้กับโครงสร้างโดยวิธีนี้จะเหมาะกับโครงสร้างที่มีความลึกใหญ่พอที่จะ เจาะโครงสร้างเพื่อติดตั้งยึดหัวจับลวดอัดแรงได้ ข้อดี 1) เพิ่มความแข็งแรงให้กับโครงสร้าง ข้อเสีย
 จำเป็นจะต้องมีช่างที่ชำนาญในการติดตั้ง 2) ต้นทุนในการใช้จ่ายสูง 3) ระยะเวลาที่ใช้ในการ ติดตั้งนาน 4) การบำรุงรักษายาก

 2) การเสริมกำลังโครงสร้างด้วยการใช้แผ่นเหล็กประกับ โดยการเสริมแผ่นเหล็กประกับ ด้านข้างเพื่อเพิ่มกำลังการรับแรงเฉือนของโครงสร้าง หรือ การเสริมแผ่นเหล็กประกับปีกคานเพื่อ เพิ่มกำลังการรับโมเมนต์ดัดของโครงสร้าง ข้อดี 1) ประหยัดต้นทุนในการซ่อมแซม 2) วัสดุที่ใช้หา ได้ง่าย และข้อเสีย 1) แผ่นเหล็กประกับมีน้ำหนักมาก 2) ปัญหาของการเกิดสนิมของแผ่นเหล็ก ประกับ 3) ระยะเวลาที่ใช้ในการติดตั้งนาน 4) การบำรุงรักษายาก

 การเสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนจะทำการเพิ่มความความแข็งแรง ให้กับโครงสร้างโดยการติดตั้งแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนปีกคานด้านล่างเพื่อเพิ่มกำลังการ รับโมเมนต์ของโครงสร้าง ข้อดี 1) ทำการติดตั้งง่ายใช้ระยะเวลาในการติดตั้งรวดเร็วกว่า 2) การ บำรุงรักษาง่าย (Demers, 1998; Sen และคณะ, 2001) ข้อเสียคือค่าใช้จ่ายสูง

นอกจากนี้ยังพบว่าการเสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนมีข้อดีคือ ไม่เกิด รอยร้าวในคานเหล็กภายใต้แรงกระทำซ้ำซาก สามารถติดตั้งได้ง่ายกว่าเนื่องจากน้ำหนักเบาและ บำรุงรักษาแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนง่ายกว่าวิธีข้างต้นที่กล่าวมา แต่อย่างไรก็ตามแผ่น พลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนสามารถเกิดการหลุดล่อนได้ ซึ่งการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริม เส้นใยคาร์บอนจะมีผลทำให้การรับน้ำหนักปลอดภัยของโครงสร้างที่เสริมกำลังนั้นลดลง พบว่าใน ปัจจุบันมีงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการเสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนกับโครงสร้าง เหล็กภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ยังมีน้อย (Sen และคณะ, 2001 ; อัครวัชร เล่นวารี,

2002 ; Deng และ Lee, 2005 ; Schnerch และคณะ, 2006) ดังนั้นจึงเป็นที่มาของงานวิจัยนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์มีดังต่อไปนี้

 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนในคานเหล็ก ภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่อันเป็นผลจากความล้า

2. เพื่อศึกษาวิธีริซิพโปรคอลเวิร์คคอนทัวร์อินทิกรัล (RWCIM) เพื่อนำไปประยุกต์ใช้หาค่า ความเข้มของความเค้น (stress intensity factor, *Q*) ในลิ่มของสองวัสดุ (bi-material wedge)

3. ศึกษาปัญหาการหลุดล่อนโดยใช้ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของค่าความเข้มของความ เค้นกับจำนวนรอบของแรงกระทำกรณีการทดลองคานเหล็กเสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้น ใยคาร์บอนภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่และกรณีการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบ สมมาตร (Double-Strap Joints, DSJ) ภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

งานวิจัยนี้มีขอบเขตขอ<mark>งการทดลองมีดังต่อ</mark>ไปนี้

 ไม่พิจารณาผลของสภาพสิ่งแวดล้อมที่มีผลทำให้เกิดการหลุดล่อนของวัสดุเช่น ความชื้นของอากาศและอุณหภูมิ เป็นต้น

2. พฤติกรรมคานเสริมกำลังอยู่<mark>ในช่วงยืดหยุ่นเชิงเส้</mark>น (Linear Elastic)

3. ช่วงของแรงกระทำมีแอมพลิจูด, ความถี่และอัตราส่วนความเค้นมีค่าคงที่

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยนี้มีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยดังต่อไปนี้

1. ศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาในอดีต และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของงานวิจัย

3. ศึกษาระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์และโปรแกรม MatLab เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเข้ม ของความเค้นโดยวิธี RWCIM

 ทดสอบคานเหล็กเสริมที่กำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนและแผ่นเหล็ก ประกับคู่แบบสมมาตรที่ระดับช่วงแรงกระทำต่างๆ

5. วิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้นกรณีของคานเหล็กเสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติก เสริมเส้นใยคาร์บอนและแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของ ค่าความเข้มของความเค้นกับจำนวนรอบของแรงกระทำ 6. สรุปผลงานวิจัย

7. จัดทำวิทยานิพนธ์

1.5 แผนดำเนินการ

งานวิจัยนี้มีแผนดำเนินงานวิจัยดังต่อไปนี้

1. ศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาในอดีต

2. ศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

กำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตของปัญหาและระเบียบวิธีวิจัย

4. ศึกษาระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์และโปรแกรม MatLab เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเข้ม ของความเค้นโดยวิธี RWCIM

5. ทดสอบคานเหล็กเสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนที่ระดับช่วงแรง กระทำต่างๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของค่าความเข้มของความเค้นกับจำนวนรอบของ การหลุดล่อน

 6. ทดสอบแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรที่ระดับช่วงแรงกระทำต่างๆ เพื่อสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของค่าความเข้มของความเค้นกับจำนวนรอบของการหลุดล่อน

วิเคราะห์และสรุปผลงานวิจัย

8. จัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ นำเสนอวิทยานิพนธ์และตีพิมพ์ผลงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2 งานวิจัยที่ผ่านมา

2.1 ปัญหาความล้าในคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นเหล็กประกับ

ความล้าเป็นพฤติกรรมการวิบัติของวัสดุที่เกิดขึ้นภายใต้แรงกระทำซ้ำซาก (แรงกระทำ ซ้ำซากเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่หรือแรงกระทำซ้ำซากเป็นรอบแอมพลิจูดไม่คงที่) ซึ่งความล้านี้จะ ทำให้เกิดรอยร้าวกับชิ้นส่วนของโครงสร้างและนำไปสู่การวิบัติของโครงสร้างได้ โดยปกติแล้วข้อ ต่อชนิดรอยเชื่อมในโครงสร้างจะมีโอกาสเกิดรอยร้าวล้าได้มากกว่าข้อต่อแบบสลักเกลียวเนื่องจาก รอยต่อชนิดรอยเชื่อมมีความต้านทานในการรับกำลังความล้าได้ต่ำที่สุด (Albrecht และคณะ ,1983 ; Hassan และ Bowman, 1995)

Fisher และคณะ (1970, 1974, 1983, 1987, 1993) รายงานผลการทดลองรอยเชื่อม ตั้งแต่ปี 1960 เป็นต้นมา รอยร้าวล้าทั้งหมดเริ่มเกิดขึ้นที่ส่วนไม่ต่อเนื่องในรอยเชื่อมหรือขอบของ รอยเชื่อมและรอยร้าวล้าเติบโตไปควบคู่กับหน่วยแรงดึงที่กระทำเป็นรอบ

ความเค้นสูง (stress concentration) มักจะเกิดในส่วนของรอยเชื่อมที่ไม่ต่อเนื่องบางส่วน อันเกิดจากการละเลยในกระบวนการเชื่อมหรือเทคนิคในการเชื่อมรอยต่อนอกจากนี้ยังรวมถึงแผ่น เหล็กที่ใช้เสริมกำลังที่มีรอยเชื่อมขวางเป็นแนวตั้งฉากกับน้ำหนักบรรทุกจร ความเค้นดึงคงค้างสูง (high tensile residual stress) ที่เกิดจากกระบวนการเชื่อมมักจะพบที่บริเวณฐานของรอยเชื่อม และความเค้นดึงคงค้างอาจจะมีค่าเท่ากับค่าความเค้นถึงที่จุดคราก

อัตราส่วนความเค้นที่ใช้ในการทดลอง ($R = \frac{S_{min}}{S_{max}}$) ไม่มีบทบาทสำคัญในการกำหนด กำลังความล้าในรายละเอียดของรอยเชื่อมภายใต้แรงกระทำเป็นรอบเพราะว่าค่าความเค้นสูงสุด และค่าความเค้นต่ำสุดที่จุดเริ่มเกิดรอยร้าวและเติบโต (บริเวณรอยเชื่อมหรือฐานของรอยเชื่อม) จะเป็นค่าความเค้นดึงที่มาจากความเค้นดึงคงค้างสูงและ Fisher (1997) พบว่าช่วงของความเค้น (stress range) จะมีผลต่อกำลังความล้าในวัสดุ

ASSHTO (1996) จำแนกประเภทรอยเชื่อมที่ใช้ในตามสะพานที่แสดงกำลังความล้าจาก ความสัมพันธ์ของช่วงของความเค้นกับจำนวนรอบของแรงกระทำไว้ 5 ประเภท (แสดงดังรูปที่ 2.1) และในรายละเอียดประเภท E เป็นประเภทที่อายุของโครงสร้างที่รับกำลังความล้าได้ต่ำที่สุด ต่อมา ASSHTO ได้เพิ่มประเภท E' เป็นประเภทอายุของโครงสร้างที่มีกำลังความล้าได้ต่ำที่สุด แทนประเภท E

รูปที่ 2.1 กราฟ S-N ที่แสดงกำลังความล้าของรอยเชื่อมตามมาตรฐาน ASSHTO (1996)

นอกจากนี้ยังมี JSSC (1995) ซึ่งระบุประเภทของรอยเชื่อมใช้ในตามสะพานที่แสดงกำลัง ความล้าจากความสัมพันธ์ของช่วงของความเค้นกับจำนวนรอบของแรงกระทำไว้ 8 ประเภท (แสดงดังรูปที่ 2.2) และใน 8 ประเภทถูกแบ่งตามแอมพลิจูดของแรงกระทำเป็น 2 กรณีคือ

1) ประเภทแรงกระทำแบบแอมพลิจูดคงที่ (Constant amplitude)

2) ประเภทแรงกระทำแบบแอมพลิจูดไม่คงที่ (Variable amplitude)

และกำหนดว่าช่วงของความเค้นที่เกิดขึ้นกับโครงสร้างต่ำกว่าช่วงของความเค้นที่จำนวน รอบของแรงกระทำเท่ากับ 2x10° รอบ (cut-off limit) ในประเภทเดียวกันจะไม่เกิดความเสียหาย ล้าทั้งในกรณีของแรงกระทำแบบแอมพลิจูดคงที่และแอมพลิไม่คงที่

รูปที่ 2.2 กราฟ S-N ที่แสดงกำลังความล้าของรอยเชื่อมตามมาตรฐาน JSSC (1995)

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใย คาร์บอน, รอยต่อทาบเดี่ยวและรอยต่อประกับคู่แบบสมมาตร

Sen และคณะ (2001) ศึกษาการเสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนใน ชิ้นส่วนสะพานเหล็กเชิงประกอบที่ถูกทดสอบภายใต้แรงกระทำสถิต นำชิ้นส่วนสะพานเชิง ประกอบเสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนประกอบในคานเหล็ก W 8x24 ยาว 6.10 ม. (กำลังที่จุดครากเท่ากับ 310 เมกะปาสคาลและกำลังที่จุดครากเท่ากับ 370 เมกะ ปาสคาล) โดยมีแผ่นพื้นคอนกรีตขนาด 114x710 มม. (ความลึกxความกว้าง) ยึดติดด้วยสลัก เกลียว A36 ตลอดความยาวคาน (แสดงดังรูปที่ 2.3) ทดลองภายใต้แรงกระทำสถิต

จากนั้นใช้วัสดุประสานชนิด FR 1272 กับแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนชนิด T300 (ความหนา 2 มม. และ 5 มม.) ซ่อมแซมชิ้นส่วนสะพานที่ถูกทดลองและนำไปทดลองภายใต้แรง กระทำสถิตอีกครั้ง

รูปที่ 2.3 การทดลองชิ้นส่วนสะพานเชิงประกอบ (Sen และคณะ, 2001)

ผลการทดลองการเสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน (ความหนา 2 และ 5 มม.) ในชิ้นส่วนสะพาน (คานเหล็ก) เชิงประกอบ (แผ่นพื้นคอนกรีตวางบนคานเหล็ก) แสดงผลดัง รูปที่ 2.4

รูปที่ 2.4 กราฟเปรียบเทียบกำลังรับน้ำหนักกับระยะการยืดตัวของชิ้นส่วนของสะพานกับชิ้นส่วน ของสะพานที่ซ่อมแซมด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน (Sen และคณะ, 2001)

จากรูปที่ 2.4 แบ่งประเภทของตัวอย่างการทดลองได้ดังนี้

กำลังที่จุดครากของคานเหล็กเท่ากับ 370 เมกะปาสคาลแสดงดังรูปที่ 2.4(ก) กับรูปที่
 2.4(ค) นอกจากนั้นกำลังที่จุครากของคานเหล็กเท่ากับ 310 เมกะปาสคาล

2) กรณีชิ้นส่วนสะพานที่ซ่อมแซมด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนที่มีความหนา เท่ากับ 2 มม. แสดงดังรูปที่ 2.4(ก) – รูปที่ 2.4(ค) และกรณีชิ้นส่วนสะพานที่ซ่อมแซมด้วยแผ่น

พลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนที่มีความหนาเท่ากับ 5 มม. แสดงดังรูปที่ 2.4(ง) – รูปที่ 2.4(ฉ) 3) กรณีชิ้นส่วนสะพานที่ช่อมแซมด้วยการยึดติดแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนด้วย วัสดุประสานแสดงดังรูปที่ 2.4(ก) กับ รูปที่ 2.4(ฉ) และกรณีชิ้นส่วนสะพานที่ช่อมแซมด้วยยึดติด แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนด้วยวัสดุประสานและสลักเกลียวแสดงดังรูปที่ 2.4(ข) – รูปที่ 2.4(จ)

จากผลการทดลองของงานวิจัยนี้พบว่า 1) ความแข็งแรงของโครงสร้างเพิ่มขึ้นเช่น กรณีที่ คานเหล็กมีกำลังจุดครากเท่ากับ 310 เมกะปาสคาลพบว่ากำลังของขึ้นส่วนของสะพานเพิ่มขึ้น 21 และ 52% ในขึ้นส่วนสะพานที่ช่อมแซมด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนที่มีความหนา 2 และ 5 มม. ตามลำดับและกรณีที่คานเหล็กมีกำลังจุดครากเท่ากับ 370 เมกะปาสคาลพบว่ากำลัง ของขึ้นส่วนสะพานเพิ่มขึ้น 9 และ 32% ในขึ้นส่วนสะพานที่ช่อมแซมด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใย คาร์บอนที่มีความหนา 2 และ 5 มม. ตามลำดับ 2) ในการทดลองของกรณีชิ้นส่วนสะพานที่ ช่อมแซมด้วยการยึดติดแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนที่มีความหนา 2 มม. ไม่พบการฉีกขาด ของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรงกระทำสูงสุดที่แสดงตามรูปที่ 2.4(ก) – รูปที่ 2.4 (ข) และกรณีชิ้นส่วนสะพานที่ช่อมแซมด้วยการยึดติดแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนที่มีความ หนา 5 มม. ด้วยวัสดุประสานและสลักเกลียวพบว่าแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนถูกเฉือนขาด โดยสลักเกลียว

Messick (1996) ศึกษาสภาวะแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อระบบการเสริมกำลังด้วยแผ่น พลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรงกระทำสถิตและแรงกระทำซ้ำซากเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ ในการทดลองภายใต้แรงกระทำซ้ำซากพบว่าการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน จะเกิดขึ้นที่ปลายแผ่นในขณะทดลอง

สาเหตุของการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนถูกคาดเดาว่ามาจากความ ไม่เหมาะสมของการเตรียมตัวอย่างเช่น แรงดันที่ไม่สม่ำเสมอที่เกิดจากผิวไม้กระทำกับแผ่น พลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน และจากการศึกษาวัสดุที่ช่วยลดผลกระทบการหลุดล่อนของแผ่น พลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนจากสภาวะแวดล้อมพบว่าการไอโซโพรพิลแอลกอฮอลเซ็ดทำความ สะอาดผิวสัมผัสระหว่างเหล็กกับขั้นวัสดุประสานก่อนที่จะติดตั้งแผ่นเสริมกำลังดีกว่าการใช้อาซิ โตนเซ็ดทำความสะอาด อัครวัชร เล่นวารี (2002) ศึกษาพฤติกรรมของคานเหล็กที่เสริมกำลังบางส่วนด้วยแผ่น พลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรงสถิตและแรงกระทำซ้ำซากเพื่อกำหนดระยะปลายของ แผ่นที่ต้องเผื่อออกไปจากจุดหยุดแผ่นที่กำหนดจากความต้องการด้านกำลัง

พฤติกรรม 3 แบบที่ใช้กำหนดระยะปลายของแผ่นเสริมกำลังนี้ได้แก่ 1) การวิบัติที่เกิดจาก การหลุดฉับพลันของแผ่นภายใต้แรงสถิต 2) การเกิดความเป็นคอมโพสิตของหน้าตัดโดยแผ่นมี หน่วยแรงดึงสอดคล้องกับหน่วยแรงจากการวิเคราะห์หน้าตัดคาน และ 3) การเกิดการหลุดล่อนที่ ปลายแผ่นภายใต้แรงกระทำซ้ำซาก โดยระยะที่มากที่สุดจากการพิจารณาทั้ง 3 กรณีนี้จะเป็น ระยะปลายของแผ่นที่ต้องการ

ในงานวิจัยนี้พบว่าผลลัพธ์ที่ได้จากการทดสอบกำลังของรอยต่อชนิดแผ่นเหล็กประกับคู่ แบบสมมาตรร่วมกับหลักการของกลศาสตร์การแตกหักเชิงเส้นสามารถนำไปอธิบายพฤติกรรม แบบที่ 1 ได้อย่างดี สำหรับพฤติกรรมแบบที่ 2 พบว่าการวิเคราะห์เชียร์แลกสามารถนำมาใช้ ประเมินระยะที่แผ่นต้องการเพื่อพัฒนาหน่วยแรงดึงจนเกิดความเป็นคอมโพสิตของหน้าตัดได้ สำหรับพฤติกรรมแบบที่ 3 พบว่าช่วงของความเค้นมีความเหมาะสมที่จะใช้ในการทำนายอายุของ การหลุดล่อนที่ปลายแผ่นจากผลการทดสอบคานที่มีแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรง กระทำซ้ำซากที่อัตราส่วนความเค้น 0.2 ความถี่ประมาณ 2 รอบต่อวินาที ซึ่งในทุกชิ้นงานที่ทำการ ทดสอบไม่พบรอยร้าวที่ปีกคานซึ่งเป็นข้อดีของการใช้วัสดุเชื่อมประสาน จากการศึกษาพบว่า คุณสมบัติการยึดเหนี่ยวระหว่างผิวเหล็กและวัสดุเชื่อมประสานเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรม แบบที่ 1 และแบบที่ 3

จากการศึกษาผลของตัวแปรต่างๆที่มีผลต่อระยะปลายของแผ่นอันได้แก่ ความหนาของ แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน, ความหนาของชั้นวัสดุเชื่อมประสาน, โมดูลัสของแผ่นที่ใช้เสริม กำลังและโมดูลัสของวัสดุเชื่อมประสานพบว่าเมื่อพิจารณาพฤติกรรมแบบที่ 1 และ 3 ระยะแผ่นที่ ต้องการจะเพิ่มขึ้นตามทุกตัวแปร ยกเว้นกรณีที่ชั้นวัสดุเชื่อมประสานหนาขึ้นระยะที่แผ่นต้องการ จะลดลง สำหรับพฤติกรรมแบบที่ 2 ระยะที่แผ่นต้องการจะเพิ่มขึ้นตามทุกตัวแปร ยกเว้นกรณีที่ โมดูลัสของวัสดุเชื่อมประสานเพิ่มขึ้นระยะที่แผ่นต้องการจะลดลง

Al-Mahaidi และคณะ (2005) ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นในรอยต่อประกับคู่แบบสมมาตร ภายใต้แรงกระทำซ้ำซาก ในการทดลองใช้แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนชนิด CF130 และ CF530 ประกับกับแผ่นเหล็กที่มีความหนา 5 มม. แสดงดังรูปที่ 2.5

รูปที่ 2.5 โมเดลของรอยต่อประกับคู่แบบสมมาตรโดยที่ L₁ = 40, 60 มม. และ L₂ = 80 มม. (Al-Mahaidi และคณะ, 2005)

จากการทดลองพบว่าภายใต้แรงกระทำซ้ำซากสูงสุดที่ต่ำกว่า 40 เปอร์เซ็นต์ของแรงดึง ประลัยนั้นจะทำให้ไม่เกิดการวิบัติและไม่มีผลกระทบต่อกำลังยึดเหนี่ยวภายใต้แรงกระทำซ้ำซากที่ ต่ำกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ของแรงดึงประลัยแสดงดังรูปที่ 2.6 แต่จะมีผลทำให้สติฟเนสความต้านทาน การไถลของชั้นประสานลดลงแสดงดังรูปที่ 2.7

รูปที่ 2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนของแรงกระทำซ้ำซากสูงสุดต่อแรงดึงประลัยกับจำนวน รอบของการหลุดล่อน (Al-Mahaidi และคณะ, 2005)

จุฬาลงกรณ่มหาวิทยาลัย

Quaresimin และ Ricotta (2005) ศึกษาผลกระทบของระยะทาบและมุมปลายระยะทาบ ในรอยต่อแบบทาบเดี่ยวภายใต้แรงดึงสถิตและภายใต้แรงกระทำซ้ำซาก โดยรอยต่อแบบทาบ เดี่ยวประกอบด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนชนิด Seal Texipreg® CC206, T300 ยึด ติดกันด้วยวัสดุประสานชนิด Scotch Weld 9323 โดยมีระยะทาบเท่ากับ 20, 30, และ 40 มม. ตามลำดับ และมุมปลายระยะทาบเป็นมุมฉากและมุมป้าน แสดงดังรูปที่ 2.8

Geometry of single lap bonded joint (dimensions in millimetres), SE = square edge joints, F = spew fillet joints.

รูปที่ 2.8 รอยต่อแบบทาบเดี่ยว (SE = มุมฉาก, F = มุมป้าน) (Quaresimin และ Ricotta, 2005) ผลการทดลองรอยต่อแบบทาบเดี่ยวภายใต้แรงดึงสถิตพบว่ากำลังของรอยต่อทาบจะ เพิ่มขึ้นเมื่อระยะทาบเพิ่มขึ้นและรอยต่อทาบเดี่ยวชนิดมุมปลายระยะทาบเป็นมุมป้าน (F) จะมี กำลังรับแรงดึงมากกว่ารอยต่อทาบเดี่ยวมุมปลายระยะทาบเป็นมุมฉาก (SE) แสดงผลดังรูปที่ 2.9

รูปที่ 2.9 ผลกระทบของกำลังรับแรงดึงในรอยต่อแบบทาบเดี่ยวโดยพิจารณามุมที่ปลายระยะทาบ และระยะทาบของรอยต่อ (Quaresimin และ Ricotta, 2005)

ผลการทดลองรอยต่อทาบเดี่ยวภายใต้แรงกระทำซ้ำซาก (แสดงดังรูปที่ 2.10) พบว่า 1) รอยร้าวล้าทั้งหมดจ<mark>ะเกิดขึ้นที่ผิวสัมผัสระหว่างแผ่นพ</mark>ลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนกับ ชั้นวัสดุประสาน

 2) ในกรณีมุมปลายระยะทาบของรอยต่อต่างกันพบว่ารอยต่อแบบทาบเดี่ยวชนิดมุม ปลายระยะทาบเป็นมุมป้าน (F) จะมีกำลังรับความล้ามากกว่ารอยต่อทาบเดี่ยวมุมปลายระยะ ทาบเป็นมุมฉาก (SE) ถึง 25%

 ระดับของช่วงของความเค้นในการทดลองมีผลทำให้อัตราการเติบโตของรอยร้าวล้า เพิ่มขึ้น

 ระยะทาบไม่มีผลต่ออัตราการเติบโตของรอยร้าวล้าแต่จะมีผลทำให้อายุของความล้า เพิ่มขึ้นในกรณีที่ระดับของช่วงของความเค้นในการทดลองเท่ากัน

(ก) ผลกระทบของระยะทาบใดๆ ในรอยต่อแบบทาบเดี่ยว (มุมปลายระยะทาบเป็นมุมฉาก)

(ข) ผลกระทบของระยะทาบใดๆ ในรอยต่อแบบทาบเดี่ยว (มุมปลายระยะทาบเป็นมุมป้าน) รูปที่ 2.10 ผลการทดลองของระยะทาบต่างๆ ในรอยต่อแบบทาบเดี่ยวภายใต้แรงกระทำซ้ำซาก (Quaresimin และ Ricotta, 2005)

Deng และ Lee (2005) แสดงกราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นกับจำนวนรอบการ วิบัติของคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรงกระทำซ้ำซากดัง สมการ *y* = -4.19ln(*x*) + 78.62, *R*² = 0.96 (แสดงดังรูปที่ 2.14) ในงานวิจัยนี้ใช้คานเหล็ก ชนิด 127x76UB13 ยาว 1200 มม. ซึ่งถูกเตรียมผิวด้วยมาตรฐานการพ่นทราย Sa 2.5 เพื่อยึดติด กับแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนชนิด K13710 (ความหนา 3 มม., ความกว้าง 76 มม., และ ความยาว 400 มม.) ด้วยวัสดุประสานชนิด Sikadur-31 งานวิจัยนี้ใช้เกจความเครียดในการตรวจจับการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใย คาร์บอนในคานเหล็กและวัดระยะการโก่งตัวของคานด้วยเกจความต่างศักย์ไฟฟ้า (Potentiometer) แสดงดังรูปที่ 2.11

รูปที่ 2.11 โมเดลคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน (ตำแหน่งแรง กระทำซ้ำซากเกิดขึ้นที่กึ่งกลางของคานเหล็ก) และตำแหน่งการติดตั้งเกจความเครียด (G), เกจ ความต่างศักย์ไฟฟ้า (T) (Deng และ Lee, 2005)

ในขณะทำการทดลองพบว่าเมื่อปลายแผ่นเสริมกำลังเริ่มเกิดการหลุดล่อนจะมีผลทำให้ ระยะการโก่งตัวเพิ่มขึ้นแสดงดังรูปที่ 2.12 และค่าความเครียดที่ปลายแผ่นเสริมกำลังลดต่ำลง แสดงดังรูปที่ 2.13 จนกระทั่งแผ่นเสริมกำลังหลุดล่อนออกจากคานเหล็กทั้งหมด

รูปที่ 2.12 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างระยะการโก่งของคานกับจำนวนรอบของแรงกระทำซ้ำซาก (Deng และ Lee, 2005)

รูปที่ 2.13 กราฟความสัมพันธ์ร<mark>ะหว่างค่า</mark>ความเครี<mark>ยดในบริเวณ</mark>ต่างๆกับจำนวนรอบของแรง กระทำซ้ำซาก (Deng และ Lee, 2005)

รูปที่ 2.14 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นกับจำนวนรอบของแรงกระทำในคานเหล็กที่เสริม กำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน (Deng และ Lee, 2005)

Schnerch และคณะ (2006) ศึกษาพฤติกรรมแรงยึดเหนี่ยวของวัสดุประสานในแผ่น พลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนที่เสริมกำลังในโครงสร้างเหล็กโดยแบ่งการทดลองออกเป็น 2 ประเภทคือ 1) การทดสอบกำลังในวัสดุประสานด้วยวิธีการทดลองการรับแรงดัดและ 2) การ ทดสอบกำลังในวัสดุประสานด้วยวิธีการทดสอบการรับแรงดึง

 การทดสอบกำลังของวัสดุประสานด้วยวิธีการทดลองการรับแรงดัด วัสดุที่ใช้ทำการ ทดลองประกอบด้วยคานเหล็ก SLB 100x4.8 โดยปีกคานด้านบนเชื่อมแผ่นเหล็กชนิด A36 ด้วย ลวดเชื่อมชนิด E70 และปีกคานด้านล่างเสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนชนิด โมดูลัสของความยืดหยุ่นสูง (ค่าโมดูลัสของความยืดหยุ่น 460 เมกะปาสคาล, ความหนาของแผ่น 1.45 มม. และความกว้างของแผ่น 36 มม.) ด้วยวัสดุประสานชนิดต่างๆ (Weld-On SS620, SP Spaboand 345, Vantico Araldite 2015,) มีระยะการเสริมความยาวแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใย คาร์บอนเท่ากับ 50.8, 76.2, 101.6, 127, 152.4 และ 203.2 มม. ตามลำดับแสดงรูปตัวอย่างการ ทดลองดังรูปที่ 2.15

(ข) ภาพด้านยาวของแบบจำลองตัวอย่างการทดลอง

รูปที่ 2.15 ภาพของแบบจำลองตัวอย่างการทดสอบกำลังของวัสดุประสานด้วยวิธีการทดลองการ รับแรงดัด (Schnerch และคณะ, 2006)

จากการทดสอบการรับแรงดัดพบว่าจะเกิดการฉีกขาดกับแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใย คาร์บอนชนิดโมดูลัสของความยืดหยุ่นสูงซึ่งเป็นการใช้แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนได้อย่าง คุ้มค่า (โดยปกติแล้วแผ่นเสริมกำลังมักจะเกิดการหลุดล่อนก่อน) และความยาวของแผ่นพลาสติก- เสริมเส้นใยคาร์บอนที่เสริมกำลังที่เท่ากันแต่ใช้วัสดุประสานต่างชนิดกันซึ่งวัสดุประสานชนิด SP Spabond 345 จะให้กำลังรับแรงเฉือนสูงสุด

 การทดสอบกำลังของวัสดุประสานด้วยวิธีการทดสอบการรับแรงดึงโดยใช้รอยต่อรับ แรงเฉือน 2 ระนาบซึ่งประกอบด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนที่มีความหนา 4 มม. ประกอบเป็นส่วนของแผ่นรับแรงตามแนวแกน 1 แผ่น และแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน (ความหนา 1 มม.) ทาบเป็นระยะ 200 มม. ด้วยวัสดุประสานชนิด SP Spabond 345 (แผ่น พลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนเป็นชนิดเดียวกับแผ่นเสริมกำลังในการทดสอบกำลังของวัสดุ ประสานด้วยวิธีการทดลองการรับแรงดัด)

ในการทดลองนี้มีตัวแปรที่ใช้ศึกษาคือลักษณะมุมปลายการต่อชนระหว่างแผ่นรับแรงตาม แนวแกนทั้งสองและมุมของวัสดุประสานที่ปลายแผ่นทาบ ซึ่งมีรายละเอียดของรอยต่อแต่ละชนิด ดังต่อไปนี้ รอยต่อชนิด A มีมุมปลายของการต่อชนระหว่างแผ่นรับแรงตามแนวแกนทั้งสองเป็นมุม ฉากและมุมของวัสดุประสานที่ปลายแผ่นทาบเป็นมุมฉากทั้งหมด, รอยต่อชนิด B มีมุมปลายของ การต่อชนระหว่างแผ่นรับแรงตามแนวแกนทั้งสองเป็นมุมฉากและมุมของวัสดุประสานที่ปลาย แผ่นทาบเป็นมุมแหลม 20 องศากับระนาบของผิวสัมผัสและรอยต่อชนิด C มีมุมปลายของการต่อ ชนระหว่างแผ่นรับแรงตามแนวแกนทั้งสองเป็นมุมแหลม 20 องศากับระนาบของผิวสัมผัสและมุม ของวัสดุประสานที่ปลายแผ่นทาบเป็นมุมแหลม 20 องศากับระนาบของผิวสัมผัสแสดงดังรูปที่ 2.16

รูปที่ 2.16 ชนิดของรอยต่อประกับคู่แบบสมมาตรในงานทดลองนี้ (รูปด้านบน) รอยต่อชนิด A (รูป ด้านกลาง) รอยต่อชนิด B และ (รูปด้านล่าง) รอยต่อชนิด C (Schnerch และคณะ, 2006)

จากการทดสอบการรับแรงดึงด้วยรอยต่อแบบรับแรงเฉือน 2 ระนาบพบว่าลักษณะมุม ปลายการต่อชนระหว่างแผ่นรับแรงตามแนวแกนทั้งสองและมุมของวัสดุประสานที่ปลายแผ่นทาบ จะมีผลต่อกำลังรับแรงดึงของรอยต่อ ดังแสดงตามรูปที่ 2.17 ซึ่งเรียงลำดับของกำลังรับแรงดึงของ รอยต่อแต่ละชนิดได้ดังต่อไปนี้ 1) รอยต่อชนิด C, 2) รอยต่อชนิด B และ 3) รอยต่อชนิด A ดัง แสดงตามรูปที่ 2.17

รูปที่ 2.17 ผลการทดลองทดสอบกำลังของวัสดุประสานด้วยวิธีการทดสอบการรับแรงดึง (Schnerch และคณะ, 2006)
Al-Mahaidi และคณะ (2006) เปรียบเทียบผลวิเคราะห์จากระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์ แบบไม่เชิงเส้นกับผลการทดลองในรอยต่อประกับคู่แบบสมมาตร (แสดงดังรูปที่ 2.20) โดยรอยต่อ ประกับคู่แบบสมมาตรจะถูกพิจารณาความยาวระยะของแผ่นประกับเท่ากับ 40, 50, 70, และ 80 มม. ตามลำดับแสดงดังรูปที่ 2.18 และรูปที่ 2.19 แสดงโมเดลรอยต่อประกับคู่แบบสมมาตรใน ระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์แบบไม่เชิงเส้น

รูปที่ 2.18 โมเดลของรอยต่อประกับคู่แบบสมมาตรโดยที่ L₁ = 40, 50, 70, 80 มม. และ L₂ = 80 มม. (Al-Mahaidi และคณะ, 2006)

รูปที่ 2.19 รายละเอียดของโมเดลที่ปลายรอยต่อประกับคู่แบบสมมาตรในระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิ เมนต์แบบไม่เชิงเส้น (F = แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน, A= วัสดุประสาน และ S = แผ่น เหล็กรับแรงตามแนวแกน) (Al-Mahaidi และคณะ, 2006)

ผลการทดลองและผลการวิเคราะห์จากระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์แบบไม่เชิงเส้นแสดงดัง ตารางที่ 2.1 และรูปที่ 2.20

รูปที่ 2.20 เปรียบเทียบกราฟความสัมพันธ์ระหว่างแรงดึงกับการยืดตัวจากระเบียบวิธีไฟในต์เอลิ เมนต์แบบไม่เชิงเส้นกับผลการทดลอง (Al-Mahaidi และคณะ, 2006)

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบผลการทด<mark>ลองกับผลการวิเคราะห์</mark>จากระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ (Al-Mahaidi และคณะ, 2006)

Bond length (mm)	Experimental failure load $P_{ m exp}$ (kN)	Finite element Failure load $P_{_{fe}}$ (kN)	P_{fe}/P_{exp}
40	49.9	55.2	1.106
50	59.8	71.3	1.022
70	80.8	87.2	1.080
80	81.3	87.7	1.079
Mean	0 010 0 11 / 10	N I S N D I	1.072
COV			0.033

จากตารางที่ 2.1 พบว่าอัตราส่วนของความถูกต้อง (ผลการวิเคราะห์จากระเบียบวิธีไฟ ในต์เอลิเมนต์แบบไม่เชิงเส้นกับผลการทดลอง) มีค่าเท่ากับ 1.072 หรือมีค่าความคลาดเคลื่อน เท่ากับ +7.2 เปอร์เซ็นต์และค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรปรวนเท่ากับ 0.033 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ ยอมรับได้ P. Colombi และคณะ (2009) ศึกษาผลของความล้าในรอยต่อรับแรงดึงที่เสริมกำลังด้วย แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนที่ประกอบด้วยแผ่นเหล็ก (S275) มีความหนา 6 มม., ความ กว้าง 50 มม., และความยาว 1000 มม. เป็นแผ่นเหล็กรับแรงตามแนวแกนและเสริมกำลังด้านข้าง ด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนชนิด Sika Carbodur M614 โดยทั้งสองถูกยึดติดด้วยวัสดุ ประสานชนิด Sikadur 30 แสดงดังรูปที่ 2.21 และระดับแรงที่ใช้ในการทดลองแสดงดังตารางที่ 2.2

รูปที่ 2.21 รอยต่อรับแรงดึงที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน (P. Colombi และคณะ, 2009)

ตารางที่ 2.2 ระดับแรงที่ใช้ในการทดลองรอยต่อรับแรงดึงที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้น ใยคาร์บอน (P. Colombi และคณะ, 2009)

Specimen	Axial load (min;max) [kN]	$\sigma_{_{s}}$ (min;max) [kN]	$\Delta\sigma$ [MPa]	Stress ratio
FT1-1	(17;42)	(57;140)	83	0.4
FT1-2	(17;42)	(57;140)	83	0.4
FT2-1	(20;50)	(67;167)	100	0.4
FT2-2	(20;50)	(67;167)	100	0.4
FT3-1	(24;60)	(80;200)	120	0.4
FT3-2	(24;60)	(80;200)	120	0.4
FT4-1	(32;80)	(107;267)	160	0.4

การทดลองรอยต่อรับแรงดึงที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรง กระทำซ้ำซากพบว่าในการวิเคราะห์ความเค้นทดลองระดับเดียวกันที่ปลายของแผ่นเสริมกำลังจะ เกิดความเค้นเฉือนและความเค้นกะเทาะ (peel stress) สูงสุด (แสดงดังรูปที่ 2.22) และที่ปลาย แผ่นเป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดรอยร้าวที่ผิวสัมผัสระหว่างชั้นวัสดุประสานกับผิวเหล็ก

รูปที่ 2.22 การกระจายความเค้นเฉือนและความเค้นกะเทาะตามระยะปลายแผ่นพลาสติกเสริม เส้นใยคาร์บอน (จุด A ถึงจุด B) (P. Colombi และคณะ, 2009)

นอกจากนี้ภายใต้แรงกระทำซ้ำซากจะมีผลทำให้ความแข็งแรงของรอยต่อรับแรงดึงที่เสริม กำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนลดลงดังต่อไปนี้ (แสดงดังรูปที่ 2.23)

 เกิดรอยร้าวที่ผิวสัมผัสระหว่างขั้นวัสดุประสานกับผิวเหล็กจะทำให้ความแข็งแรงของ รอยต่อลดลงเหลือ 98%

2) ช่วงรอยร้าวเติบโตจะมีผลให้ความแข็งแรงของรอยต่อลดลงเหลือ 95%

 หลังจากแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนหลุดล่อนจะทำให้ความแข็งแรงของรอยต่อ ลดลงเหลือ 85%

รูปที่ 2.23 การลดลงของค<mark>วามแข็งแรงในรอยต่อ</mark>ที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใย คาร์บอนภายใต้แรงกระทำซ้ำซาก (P. Colombi และคณะ, 2009)

2.3 การวิเคราะห์ค่าความเข้มขอ<mark>งความเค้นด้วยทฤษ</mark>ฎีกลศาสตร์การแตกหัก

Anderson (1999) ระบุว่าระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์เป็นที่นิยมสำหรับการวิเคราะห์ค่า ความเข้มของความเค้นมาก่อนที่จะมีวิธีคำนวณค่าความเข้มของความเค้นโดยตรง

Reedy (1990), Munz และ Yang (1992), Liu และคณะ (1999), Wang และ Rose (2000) พบว่าค่าความเข้มของความเค้นในวัสดุต่างชนิดกัน (dissimilar material) สามารถหาได้ จากการวิเคราะห์ด้วยระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์โดยการแบ่งช่วงของเอลิเมนต์รอบปลายรอยร้าว (จุดเอกฐาน) ให้ละเอียดขึ้น

Gradin และ Groth (1984), Groth (1985) คำนวณค่าความเข้มของความเค้นจาก ความสัมพันธ์ของระยะระหว่างจุดของเอลิเมนต์ละเอียดกับค่าความเค้นจากวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ ชนิดเอลิเมนต์ที่ละเอียด

วิธีริซิพโปรคอลเวิร์คคอนทัวร์อินทิกรัล(RWCIM) ซึ่งเป็นวิธีที่ถูกพัฒนามาจากกฎของ Betti นั่นคือวิธี RWCIM ใช้ผลลัพธ์จากสูตรสำเร็จ (classical solution) รอบๆ ค่าความเค้นเอก ฐานกับผลการวิเคราะห์ด้วยระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์รอบๆปลายรอยร้าวทำการวิเคราะห์ค่า สัมประสิทธิ์ *c*₁ เพื่อหาค่าความเข้มของความเค้น วิธี RWCIM มีข้อดีดังต่อไปนี้คือ

- 1. ไม่จำเป็นต้องใช้เอลิเมนต์ชนิดพิเศษในระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์
- 2. สามารถใช้ผลของการแบ่งช่วงเอลิเมนต์แบบหยาบได้

 สามารถวิเคราะห์วัสดุเซิงประกอบและพิจารณาเงื่อนไขของแรงกระทำได้หลายรูปแบบ Stern และคณะ (1976) ได้พัฒนาวิธีการคำนวณค่าความเข้มของความเค้นในระนาบสอง มิติซึ่งวิธีนี้มีความคล้ายกับวิธี J-Integral โดยใช้ผลลัพธ์บริเวณรอบปลายรอยร้าวในการวิเคราะห์ ค่าความเข้มของความเค้นในโหมดเปิดและโหมดของแรงเฉือน

Hong และ Stern (1978) พัฒนาวิธี RWCIM เพื่อวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้นใน วัสดุเชิงประกอบที่มีรอยร้าวอยู่ภายในโดยที่ค่าความเข้มของความเค้นจะได้จากการอินทิเกรทของ ความเค้นและการขจัดบนเส้นคอนทัวร์รอบๆปลายรอยร้าว

Carpenter (1984) พัฒนาวิธี RWCIM ต่อจากของ Stern และคณะ (1976) โดยพิจารณา รอยร้าวภายในแผ่นรับแรงดึง ต่อมา Carpenter and Byer (1987) พัฒนาวิธี RWCIM เพื่อทำการ วิเคราะห์ปัญหาลิ่มของสองวัสดุ โดยแปลงสมการความเค้นที่มาจากวิธีคอมเพลคซ์โพเทนเซียล ของ Green และ Zirna (1968) ให้อยู่ในรูปของผลคูณระหว่างเวคเตอร์ลักษณะเฉพาะ (eigenvector) กับค่าสัมประสิทธิ์ *c*, โดยค่าสัมประสิทธิ์นี้สามารถคำนวณได้จากวิธี RWCIM

F.E. Penado (2000) ศึกษาผลของค่าความเค้นและการขจัดรอบจุดเอกฐานจากทาง ระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์ในรอยต่อแบบทาบเดี่ยวเพื่อวิเคราะห์หาค่าลักษณะเฉพาะ (eigenvalue)

I. Mohammed และ K.M. Liechti (2001) กำหนดกรณีรอยร้าวระดับนิวเคลียสสามารถ เกิดได้ทุกมุมของผิวสัมผัสระหว่างสองวัสดุโดยใช้วิธีประมาณการเชิงตัวเลขวิเคราะห์การแยกตัว ในโมเดลรอยต่อแบบทาบเดี่ยวระหว่างผิวสัมผัสของทั้งสองวัสดุ

L.B. Sills และ A. Sherer (2002) ศึกษาค่าความเข้มของความเค้นในสองวัสดุบากร่องรูป ตัววีและ K.C. Shin, W.S. Kim และ J.J. Lee (2007) วิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้นใน รอยต่อทาบชนิดคู่โดยใช้วิธี RWCIM

อัครวัชร เล่นวารี (2002) ประยุกต์ใช้วิธีคอมเพลคซ์โพเทนเซียลและวิธี RWCIM เพื่อทำ การวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้นในลิ่มของสองวัสดุ (กรณีคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่น พลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนและรอยต่อประกับคู่แบบสมมาตร) เพื่อทำนายอายุการหลุดล่อนที่ ปลายแผ่น

P. Colombi และคณะ (2009) ทำนายกำลังการหลุดล่อนของรอยต่อรับแรงเฉือน 2 ระนาบด้วยระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์, Stress based approach กับผลการทดลองและนำมา เปรียบเทียบกับผลการทดลอง

บทที่ 3 ทฤษฎี

บทนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับกลศาสตร์การแตกหักเชิงเส้น, วิธีคอมเพลคซ์โพเทนเซียล, ทฤษฏีริ ซิพโปรคอล และ วิธีริซิพโปรคอลเวิร์คคอนทัวร์อินทิกรัล (RWCIM) เพื่อใช้ทำการวิเคราะห์ผลการ ทดลองและทำนายอายุการหลุดร่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนในคานเหล็ก

3.1 กลศาสตร์การแตกหักยืดหยุ่นเชิงเส้น (Linear Elastic Fracture Mechanics, LEFM)

กลศาสตร์การแตกหักยืดหยุ่นเชิงเส้น (Linear Elastic Fracture Mechanics, LEFM) เป็น การศึกษาเกี่ยวกับการแตกหักของวัสดุที่มีรอยร้าว โดยวัสดุบริเวณปลายรอยร้าวเสียรูปแบบ ยืดหยุ่นเชิงเส้น (ไม่เกิดการครากขึ้น) ดังนั้นโดยหลักการแล้วกลศาสตร์การแตกหักยืดหยุ่นเชิงเส้น จึงเหมาะสมกับการวิเคราะห์การแตกหักเปราะ (brittle fracture) เท่านั้น อย่างไรก็ดีข้อมูลการ ทดสอบการแตกหักชิ้นส่วนที่มีรอยร้าว แสดงให้เห็นกลศาสตร์การแตกหักยืดหยุ่นเชิงเส้นสามารถ ทำนายการแตกหักในกรณีที่ปลายรอยร้าวมีบริเวณครากขนาดเล็ก เมื่อเทียบกับความยาวรอยร้าว และมิติระนาบ (planar dimension) ของวัสดุได้ แต่อาจจะต้องปรับแก้ค่าของพารามิเตอร์ปลาย รอยร้าวเนื่องจากผลของบริเวณคราก

สำหรับการแตกหักเปราะ เมื่อแรงกระทำถึงค่าวิกฤติรอยร้าวจะเติบโตจากขนาดเริ่มต้น อย่างรวดเร็วจนทำให้ขึ้นส่วนเสียหาย เนื่องจากอัตราการเติบโตสูงมาก จึงเรียกว่าเป็นการเติบโต อย่างไร้เสถียรภาพ (unstable growth) สำหรับวัสดุที่มีความเหนียวพอสมควร เช่น เหล็กกล้า ความแข็งแรงสูง หรือสถานะความเค้นที่ปลายรอยร้าวเป็นแบบความเค้นระนาบ (plane stress) นั้น เมื่อแรงกระทำเพิ่มขึ้นถึงค่าวิกฤติ รอยร้าวจะเติบโตจากความยาวเดิมด้วยอัตราเร็วที่ต่ำกว่า กรณีแตกหักเปราะอย่างมาก รอยร้าวจะเติบโตเป็นระยะทางหนึ่งแล้วจะหยุดการเติบโตของรอย ร้าวในลักษณะนี้เรียกว่า การเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ (stable growth) ขณะที่เพิ่มแรงกระทำขึ้น เรื่อยๆ รอยร้าวก็จะเติบโตไปอย่างมีเสถียรภาพ จนกระทั่งแรงกระทำเพิ่มถึงขีดจำกัดค่าหนึ่งรอย ร้าวก็จะเติบโตอย่างไร้เสถียรภาพในที่สุด การวิเคราะห์เสถียรภาพ (stability) ของรอยร้าวในกรณี ที่ขนาดบริเวณครากยังไม่ขัดแย้งกับเงื่อนไขของกลศาสตร์การแตกหักเซ็งยืดหยุ่นเส้นนั้นสามารถ ใช้พารามิเตอร์ปลายรอยร้าวของกลศาสตร์การแตกหักยืดหยุ่นเชิงเส้นได้ นอกจากบัญหาการ แตกร้าวภายใต้แรงกระทำสถิตแล้วกลศาสตร์การแตกหักยืดหยุ่นเชิงเส้นได้ นอกจากบัญหาการ เติบโตของรอยร้าวเนื่องจากความล้า (fatigue crack growth) และการเติบโตของรอยร้าว เนื่องจากสภาวะแวดล้อม (จิรพงศ์ กสิวิทย์อำนวย, 2553)

3.2 การวิเคราะห์ความเค้นในลิ่มของสองวัสดุ

ในงานวิจัยนี้ศึกษาทฤษฎีการวิเคราะห์ค่าความเค้นในลิ่มของสองวัสดุประกอบด้วย วิธีคอมเพลคซ์โพเทนเชียลและวิธี RWCIM

3.2.1 วิธีคอมเพลคซ์โพเทนเชียล

บริเวณปลายแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนอยู่ในลักษณะลิ่มของสองวัสดุ (Bi-Material wedge) แสดงดังรูปที่ 3.1(ข) ในหัวข้อนี้จะใช้วิธีคอมเพลคซ์โพเทนเชียลวิเคราะห์ปัญหา ลิ่มของสองวัสดุภายใต้ความเครีย<mark>ดระนาบแล</mark>ะความเค้นระนาบได้ดังต่อไปนี้

รูปที่ 3.1 พิจาณาบริเวณปลายรูปลิ่มของสองวัสดุในงานวิจัยนี้ (ก) ลิ่มของสองวัสดุ และ (ข) ภาพ แสดงความเค้นเอกฐานที่ปลายแผ่นจุด A และจุด B (อัครวัชร เล่นวารี, 2002)

Green และ Zirna (1968) ในเทอมของค่าจำนวนเซิงซ้อนผืนผ้า $z = x + iy = re^{i\theta}$ หรือ รูปแบบสมการพื้นฐานในระนาบความยืดหยุ่นของวัสดุที่บากร่องจะมีลักษณะเฉพาะในเทอมของ คอมเพลคซ์โพเทนเชียลสองค่าคือ $\Omega_j(z)$ และ $\psi_j(z)$ แสดงในสมการที่ 3.1

$$U = u_{r} + iu_{\theta} = (2\mu_{j})^{-1} e^{-i\theta} \left[\kappa \Omega (z) - z \overline{\Omega'}(\overline{z}) - \overline{\psi}(\overline{z}) \right]$$

$$\tau_{r} = \sigma_{rr} + i\sigma_{r\theta} = \Omega'(z) + \overline{\Omega'}(\overline{z}) - \overline{z} \overline{\Omega''}(\overline{z}) - \overline{z} z^{-1} \overline{\psi'}(\overline{z})$$

$$\tau_{\theta} = \sigma_{\theta\theta} - i\sigma_{r\theta} = \Omega'(z) + \overline{\Omega'}(\overline{z}) + \overline{z} \overline{\Omega''}(\overline{z}) + \overline{z} z^{-1} \overline{\psi'}(\overline{z})$$
(3.1)

โดยที่เส้นบาร์หมายถึงสังยุคของจำนวนเชิงซ้อน (Complex Conjugate)

 $z = x + iy = re^{i\theta}$ จำนวนเชิงซ้อนผืนผ้า $\kappa_j = 3 - 4v_j$ สำหรับปัญหาในแนวความเครียดระนาบของวัสดุ j $\kappa_j = 3 - 4v_j / (1 + v_j)$ สำหรับปัญหาในแนวความเค้นระนาบของวัสดุ j v_i = อัตราส่วนปัวร์ซองของวัสด*ุ j*

μ_i = โมดูลัสความเฉือนของวัสดุ*j*

จากรูปที่ 3.1 แสดงปลายของวัสดุทั้ง 2 ซึ่งทำมุม *θ*₁ และ *θ*₂ กับผิวสัมผัสระหว่างวัสดุทั้ง สองชนิดและคุณสมบัติของทั้งสองวัสดุเป็น *E*₁,*v*₁ และ *E*₂,*v*₂ ตามลำดับ ดังนั้นความเค้นและการ ขจัดรอบบริเวณนี้ (รอบมุมฉากของลิ่มของสองวัสดุ) สามารถอธิบายในเทอมของตัวแปรคอม เพลคซ์โพเทนเซียล, Ω, และ ψ, ได้ตามนี้

$$U_{j} = u_{jr} + iu_{j\theta} = (2\mu_{j})^{-1} e^{-i\theta} \left[\kappa_{j} \Omega_{j}(z) - z \overline{\Omega}_{j}^{'}(\overline{z}) - \overline{\psi}_{j}(\overline{z}) \right]$$

$$\tau_{jr} = \sigma_{jrr} + i\sigma_{jr\theta} = \Omega_{j}^{'}(\overline{z}) + \overline{\Omega}_{j}^{'}(\overline{z}) - \overline{z} \overline{\Omega}_{j}^{''}(\overline{z}) - \overline{z} z^{-1} \overline{\psi}_{j}^{'}(\overline{z})$$

$$\tau_{j\theta} = \sigma_{j\theta\theta} - i\sigma_{jr\theta} = \Omega_{j}^{'}(\overline{z}) + \overline{\Omega}_{j}^{'}(\overline{z}) + \overline{z} \overline{\Omega}_{j}^{''}(\overline{z}) + \overline{z} z^{-1} \overline{\psi}_{j}^{''}(\overline{z})$$
(3.2)

โดยที่ตัวอักษร*j* จะอ้างอิงวัสดุ 1 และ 2

Carpenter และ Byers (1987) ตั้งสมมุติฐานว่าคอมเพลคซ์โพเทนเชียลอยู่ในรูปของ

$$\Omega_j(z) = A_j z^{\lambda} + a_j z^{\lambda} \quad \text{ins:} \quad \psi_j(z) = B_j z^{\lambda} + b_j z^{\lambda}$$
(3.3)

โดยที่ $A_{i}, B_{i}, a_{j}, b_{i}$ และ λ อยู่ในรูปของจำนวนเชิงซ้อน

สภาวะเงื่อนไขขอบเขตข<mark>องปัญหาลิ่มของสองวัสดุ (ตาม</mark>รูปที่ 3.1) คือความต่อเนื่องรอบ ผิวสัมผัสของลิ่มของสองวัสดุและ Traction อิสระรอบผิวของทั้งสองวัสดุ

1) ความต่อเนื่องของการขจัด ณ จุดที่ $\theta = 0^\circ$ จะได้ว่า

$$U_1(\theta = 0^{\circ}) = U_2(\theta = 0^{\circ})$$
(3.4n)

2) ความต่อเนื่องของความเค้น ณ จุดที่ $\, heta \,=\, 0^{o}\,$ จะได้ว่า

$$\tau_{1\theta}(\theta = 0^{\circ}) = \tau_{2\theta}(\theta = 0^{\circ}) \tag{3.41}$$

3) สำหรับวัสดุที่ 1 เงื่อนไขความเค้นอิสระที่มุม $heta=- heta_1$ จะได้ว่า

$$\tau_{1\theta} \left(\theta = -\theta_1 \right) = 0 \tag{3.4P}$$

4) สำหรับวัสดุที่ 2 เงื่อนไขความเค้นอิสระที่มุม $heta= heta_2$

$$\tau_{2\theta} \left(\theta = \theta_2 \right) = 0 \tag{3.43}$$

แทนสมการที่ 3.3 และสภาวะเงื่อนไขขอบเขตในสมการที่ 3.4ก-ง ลงในสมการที่ 3.2 จะได้ว่า

 $\{D\}\begin{bmatrix} A_1 & A_2 & a_1 & a_2 & B_1 & B_2 & b_1 & b_2\end{bmatrix}^t = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}^t$ (3.5) ค่าลักษณะเฉพาะ (eigenvalue, λ_k) ของสมการที่ 3.5 มีความสัมพันธ์เป็นค่าลำดับเอก ฐาน (orders of singularities, $\alpha_k = 1 - \lambda_k$) ของสมการสนามความเค้นสามารถวิเคราะห์ได้จาก วิธีมุลเลอร์ (Muller's Method) ซึ่งจะแสดงในภาคผนวก ข. ผลของค่าลักษณะเฉพาะแต่ละค่าจะ ให้เวคเตอร์ลักษณะเฉพาะ (eigenvector) ซึ่งอยู่ในรูปของจำนวนจริงหรือจำนวนเชิงซ้อนก็ได้โดย ขึ้นกับชนิดของค่าลักษณะเฉพาะนั้นๆ และค่าลักษณะเฉพาะในเทอมเด่นหรือ $\lambda_k = \lambda_1$, (k = 1) จะ ให้ค่าของจำนวนจริงในรูปจำนวนเชิงซ้อนผืนผ้าเป็นค่าที่น้อยที่สุดในระหว่าง $0 < \operatorname{Re}(\lambda_k) < 1$ สำหรับเป็นจำนวนจริงบวก และเป็นค่าที่มากที่สุดในระหว่าง $-1 < \operatorname{Re}(\lambda_k) < 0$ สำหรับจำนวนจริง ลบ

Carpenter และ Byers (1987) พิจารณาค่าของคอมเพลคซ์โพเทนเซียลในสมการที่ 3.3 ให้อยู่ในรูปของจำนวนจริงจะได้

$$\Omega_j(z) = A_j z^{\lambda} \quad \text{ling} \quad \psi_j(z) = B_j z^{\lambda} \tag{3.6}$$

โดยที่ค่า A_j และ B_j ถูกสมมุติเป็นจำนวนเชิงซ้อน แทนสมการที่ 3.6 ลงในสมการที่ 3.2 <mark>จะได้ว่า</mark>

$$2\mu_{j}U_{j} = r^{\lambda}(\kappa_{j}A_{j}e^{i\theta(\lambda-1)} - \bar{A}_{j}\lambda e^{i\theta(-\lambda+1)} - \bar{B}_{j}\lambda e^{i\theta(-\lambda-1)})$$

$$2\tau_{jr} = r^{\lambda-1}(A_{j}\lambda e^{i\theta(\lambda-1)} - \bar{A}_{j}(\lambda^{2} - 2\lambda)e^{i\theta(-\lambda+1)} - \bar{B}_{j}\lambda e^{i\theta(-\lambda-1)})$$

$$2\tau_{j\theta} = r^{\lambda-1}(A_{j}\lambda e^{i\theta(\lambda-1)} + \bar{A}_{j}\lambda^{2}e^{i\theta(-\lambda+1)} + \bar{B}_{j}\lambda e^{i\theta(-\lambda-1)})$$
(3.7)

โดยที่ $\lambda = \lambda_k$ และค่า k = 1, 2, 3... ตามลำดับ

จากสมการที่ 3.7 และสภาวะเงื่อนไขขอบเขตข้างต้นจะได้

1) ความเนื่องของการขจัด ณ จุดที่ $\theta = 0^{\circ}$, $U_1(\theta = 0^{\circ}) = U_2(\theta = 0^{\circ})$

$$\mu_2 \left(A_1 \kappa_1 - \bar{A}_1 \lambda - \bar{B}_1 \right) = \mu_1 \left(A_2 \kappa_2 - \bar{A}_2 \lambda - \bar{B}_2 \right)$$
(3.8)

2) ความเค้น ณ จุดที่ $\theta = 0^{\circ}$: $\tau_{1\theta}(\theta = 0^{\circ}) = \tau_{2\theta}(\theta = 0^{\circ})$

$$A_{1} + \bar{A}_{1} \lambda + \bar{B}_{1} = A_{2} + \bar{A}_{2} \lambda + \bar{B}_{2}$$
(3.9)

3) สำหรับวัสดุที่ 1 เงื่อนไขความเค้นอิสระที่มุม $\theta = -\theta_1$ และ $au_{1 heta} \left(heta = - heta_1
ight) = 0$

$$\bar{B}_{1} = -A_{1}e^{-2i\lambda\alpha_{1}} - \bar{A}_{1}\lambda e^{-2i\alpha_{1}}$$
(3.10)

4) สำหรับวัสดุที่ 2 เงื่อนไขความเค้นอิสระที่มุม $\theta = -\theta_2$ และ $au_{2 heta} (heta = - heta_2) = 0$

$$\bar{B}_2 = -A_2 e^{-2i\lambda\alpha_2} - \bar{A}_2 \lambda e^{2i\alpha_2}$$
(3.11)

แทนสมการที่ (3.10) และ (3.11) ลงในสมการที่ (3.8) และ (3.9) จะได้

$$A_{1} d_{1} + \bar{A}_{1} d_{2} + A_{2} d_{3} + \bar{A}_{2} d_{4} = 0$$
(3.12)

$$A_1 d_5 + \bar{A}_1 d_6 + A_2 d_7 + \bar{A}_2 d_8 = 0 \tag{3.13}$$

โดยที่

$$d_2 = -\lambda + \lambda e^{-2i\alpha_1}$$
$$d_3 = -\frac{\mu_1}{\mu_2} \kappa_2 - \frac{\mu_1}{\mu_2} e^{2i\lambda\alpha}$$

 $d_1 = \kappa_1 + e^{-2i\lambda\alpha_1}$

$$d_4 = \frac{\mu_1}{\mu_2} \lambda - \frac{\mu_1}{\mu_2} \lambda e^{2i\alpha_2}$$
$$d_5 = 1 - e^{-2i\lambda\alpha_1}$$
$$d_6 = \lambda(1 - e^{-2i\alpha_1})$$
$$d_7 = -1 + e^{2i\lambda\alpha_2}$$
$$d_8 = -\lambda(1 - e^{2i\alpha_2})$$

แก้สมการที่ 3.12 และ 3.13 จะได้

$$A_{2} = \frac{d_{4}d_{5} - d_{1}d_{8}}{d_{3}d_{8} - d_{7}d_{4}}A_{1} + \frac{d_{6}d_{4} - d_{2}d_{8}}{d_{3}d_{8} - d_{7}d_{4}}\bar{A}_{1} = f_{1}A_{1} + f_{2}\bar{A}_{1}$$
(3.14)

$$\bar{A}_2 = \bar{f}_2 A_1 + \bar{f}_1 \bar{A}_1 \tag{3.15}$$

ด้งนั้น

หรือ

$$\bar{A}_{2} = \frac{d_{5}d_{3} - d_{1}d_{7}}{d_{4}d_{7} - d_{8}d_{3}}A_{1} + \frac{d_{6}d_{3} - d_{2}d_{7}}{d_{4}d_{7} - d_{8}d_{3}}\bar{A}_{1} = f_{3}A_{1} + f_{4}\bar{A}_{1}$$
(3.16)

จากสมการที่ 3.15 เท่ากับสมการที่ 3.16 จะได้

$$(\bar{f}_2 - \bar{f}_3)A_1 + (\bar{f}_1 - \bar{f}_4)\bar{A}_1 = g_1A_1 + g_2\bar{A}_1 = 0$$
(3.17)

จัดรูปของสมการที่ (3.17) ให้อยู่ในระบบเมทริกซ์จะได้

$$\begin{bmatrix} Rg_1 + Rg_2 & Ig_2 - Ig_1 \\ Ig_1 + Ig_2 & Rg_1 - Rg_2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} RA_1 \\ IA_1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} D^* \end{bmatrix} \begin{bmatrix} RA_1 \\ IA_1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} d_{11}^* & d_{11}^* \\ d_{11}^* & d_{11}^* \end{bmatrix} \begin{bmatrix} RA_1 \\ IA_1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$
(3.18)

$$\left\{ \begin{matrix} RA_1 \\ IA_1 \end{matrix} \right\} = \left\{ \begin{matrix} p_{11} \\ p_{12} \end{matrix} \right\} c_k = \left[P \right] c_k
 \tag{3.19}$$

กำหนดค่าสัมประสิทธิ์ต่างๆในสมการที่ 3.19 (c_k, p_{11} และ p_{21}) แสดงในตารางที่ 3.1 ตารางที่ 3.1 ค่าสัมประสิทธ์ในแต่ละเทอมของสมการที่ (3.19)

Largest $ d_{ij} $ location		ายทรัพ	ยากร		
i	j j	C_k	p_{11}	p_{12}	
1	าลงกร	IA	$-d_{12}/d_{11}$	nel 1	
1	2	<i>RA</i> ₁		$-d_{11}/d_{12}$	
2	1	IA ₁	$-d_{22}/d_{21}$	1	
2	2	RA_{1}	1	$-d_{21}/d_{22}$	

$$\begin{bmatrix} A_{1} \\ \bar{A}_{1} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & i \\ 1 & -i \end{bmatrix} \begin{bmatrix} RA_{1} \\ IA_{1} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} F \end{bmatrix} \begin{bmatrix} P \end{bmatrix} c_{k}$$
(3.20)

จากสมการที่ (3.10) และ (3.20)

$$\begin{cases}
 A_{1} \\
 \bar{A}_{1} \\
 \bar{B}_{1}
\end{cases} = \begin{bmatrix}
 1 & 0 \\
 0 & 1 \\
 -e^{-2i\alpha_{1}} & -\lambda e^{-2i\alpha_{1}}
\end{bmatrix}
\begin{cases}
 A_{1} \\
 \bar{A}_{1}
\end{cases} = \begin{bmatrix}
 R_{1}
\end{bmatrix}
\begin{bmatrix}
 R_{1}
\end{bmatrix}
= \begin{bmatrix}
 R_{1}
\end{bmatrix}
\begin{bmatrix}
 F
\end{bmatrix}
\begin{bmatrix}
 P
\end{bmatrix}
c_{k} = \begin{bmatrix}
 E_{1}^{*}
\end{bmatrix}
c_{k}$$
(3.21)

จากสมการที่ (3.14) และ (3.16)

$$\begin{cases} A_{1} \\ \bar{A}_{1} \end{cases} = \begin{bmatrix} f_{1} & f_{2} \\ f_{3} & f_{4} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_{1} \\ \bar{A}_{1} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} S \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_{1} \\ \bar{A}_{1} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} S \end{bmatrix} \begin{bmatrix} F \end{bmatrix} \begin{bmatrix} P \end{bmatrix} c_{k}$$

$$(3.22)$$

จากสมการที่ (3.11) และ (3.<mark>20)</mark>

$$\begin{cases} A_2 \\ \bar{A}_2 \\ \bar{B}_2 \end{cases} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \\ -e^{2i\lambda\alpha_2} & -\lambda e^{2i\alpha_2} \end{bmatrix} \begin{cases} A_2 \\ \bar{A}_2 \end{cases} = \begin{bmatrix} R_2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_2 \\ \bar{A}_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} R_2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} F \end{bmatrix} \begin{bmatrix} P \end{bmatrix} c_k = \begin{bmatrix} E_2^* \end{bmatrix} c_k$$

(3.23)

จากสมการ (3.7), (3.21) และ (3.23) จะได้สมการสนามความเค้นดังนี้

$$\begin{cases} 2\mu_{j}U_{j} \\ \tau_{jr} \\ \tau_{j\theta} \end{cases} = \begin{bmatrix} G_{j}^{*} \end{bmatrix} \begin{cases} A_{j} \\ \bar{A}_{j} \\ \bar{B}_{j} \end{cases} = \begin{bmatrix} G_{j}^{*} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} E_{j}^{*} \end{bmatrix} c_{k} = \begin{bmatrix} J_{j}^{*} \end{bmatrix} c_{k}$$
(3.24)

โดยที่

$$\begin{bmatrix} G_{j} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} r^{\lambda} \kappa_{j} e^{i\theta(\lambda-1)} & -r^{\lambda} \bar{A}_{j} e^{i\theta(-\lambda+1)} & -r^{\lambda-1} e^{i\theta(-\lambda-1)} \\ r^{\lambda-1} \lambda e^{i\theta(\lambda-1)} & -r^{\lambda-1} (\lambda^{2} - 2\lambda) e^{i\theta(-\lambda+1)} & -r^{\lambda-1} \lambda e^{i\theta(-\lambda-1)} \\ r^{\lambda-1} \lambda e^{i\theta(\lambda-1)} & r^{\lambda-1} \lambda^{2} e^{i\theta(-\lambda+1)} & r^{\lambda-1} \lambda e^{i\theta(-\lambda-1)} \end{bmatrix}$$

สุดท้าย

$$\begin{bmatrix} \mu_{jr} \\ \mu_{j\theta} \\ \sigma_{jrr} \\ \sigma_{jr\theta} \\ \sigma_{j\theta\theta} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} RJ_{j}^{*}(1,1) / \mu_{j} \\ IJ_{j}^{*}(1,1) / \mu_{j} \\ RJ_{j}^{*}(2,1) \\ IJ_{j}^{*}(2,1) \\ RJ_{j}^{*}(3,1) \end{bmatrix} c_{k} = \{V_{j}(\lambda_{k})\}c_{k}$$
(3.25)

จากสมการที่ 3.25แต่ละค่าลักษณะเฉพาะในรูปของจำนวนจริงจะสามารถให้เวคเตอร์ ลักษณะเฉพาะ (V_j (L₁)) หรือสมการสนามความเค้น โดยติดค่าสัมประสิทธิ์ c_k เป็นจำนวนจริง (ค่านี้สามารถคำนวณได้จากวิธี RWCIM โดยแสดงในหัวข้อที่ 3.2.3) และจากสมการที่ 3.25 สามารถคำนวณค่าความเข้มของคว<mark>ามเค้นได้ดังสมการต่อไปนี้</mark>

$$\sigma_{ij} = \frac{Q_{ij}}{r^{1-\lambda_1}} = \frac{Q_{ij}}{r^{\alpha_1}}$$
(3.26)

โดยที่ *Q*_{ij} เป็นค่าความเข้มของความเค้นและ *X* เป็นค่าลักษณะเฉพาะในรูปของจำนวนจริงใน เทอมเด่นซึ่งทำให้ค่าลำดับเอกฐานเป็นเทอมเด่น และตัวห้อย *ij* แสดงในระบบพิกัดเชิงขั้วซึ่ง แสดงได้ตามสมการที่ 3.26ก.

$$\sigma_{rr} = \frac{Q_{rr}}{r^{1-\lambda_1}}, \ \sigma_{r\theta} = \frac{Q_{r\theta}}{r^{1-\lambda_1}} \quad \text{information} \quad \sigma_{\theta\theta} = \frac{Q_{\theta\theta}}{r^{1-\lambda_1}}$$
(3.26n)

จากสมการที่ 3.25 แล<mark>ะ 3.26 สามารถเขียนสมการในรูปความสัมพันธ์ระหว่างค่า</mark> สัมประสิทธิ์ c, กับค่าความเข้มของควา<mark>มเค้นได้ดังต่อไปนี้</mark>

$$\{V_{j}(\lambda_{1})\}c_{1} = \frac{Q_{ij}}{r^{1-\lambda_{1}}} = \frac{Q_{ij}}{r^{\alpha_{1}}}$$
(3.27)

หมายเหตุ สมการทั้งหมดนี้แสดงอยู่ในระบบพิกัดเชิงขั้วและค่าความเข้มของความเค้นที่คำนวณ ได้จะอยู่ในโหมดรวมระหว่างโหมดเปิดและโหมดเฉือน

3.2.2 ทฤษฏีริซิพโปรคอล

จากรูปที่ 3.2 พิจารณาโครงสร้างที่มีความยืดหยุ่นเชิงเส้นแรงกระทำทั้งสองระบบแสดงใน รูปของเมทริกซ์ *P₁* และ *P₁₁* ตามลำดับ การขจัดอันเนื่องจากแรงกระทำทั้งสองแสดงในรูปของ *U₁* และ *U₁₁* ตามลำดับ ถ้าระบบแรงกระทำ *P₁* ถูกนำมาใช้ก่อนและตามด้วยระบบแรงกระทำ *P₁₁* งานเนื่องจากแรงกระทำภายนอกสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

รูปที่ 3.2 พิจารณาโครงสร้างที่มีความแรงกระทำทั้งสองระบบแสดงในรูป P₁ และ P₁₁ ตามลำดับ

$$W_{I,II} = \frac{1}{2} P_I^T U_I + \frac{1}{2} P_{II}^T U_{II} + P_I^T U_{II}$$
(3.28)

โดยที่สัญลักษณ์ _{1,1} แสดงถึงลำดับของระบบของแรงกระทำ ในทำนองเดียวกันถ้าระบบแรง กระทำ *P*₁₁ ถูกนำมาใช้ก่อน จะเขียนสมการได้ดังนี้

$$W_{II,I} = \frac{1}{2} P_{II}^{T} U_{II} + \frac{1}{2} P_{I}^{T} U_{I} + P_{II}^{T} U_{I}$$
(3.29)

เนื่องจากพลังงานศักย์ (Potential Energy, *U*) ที่ได้มาทั้งสองกรณีนี้จะต้องมีค่าเท่ากัน โดยไม่ขึ้นกับลำดับของแรงที่กระทำ

ดังนั้น
$$U = W_{I,II} = W_{II,I}$$
 (3.30)
สุดท้าย $P_I^T U_{II} = P_{II}^T U_{II}$ (3.31)

จากสมการที่ 3.31 จะสอดคล้องกับทฤษฏิริชิพโปรคอลของ Betti นั่นคืองานที่เกิดจากแรง กระทำระบบ P₁ ของการขจัด U₁₁ มีค่าเท่ากับงานที่เกิดจากแรงกระทำระบบ P₁₁ ของการขจัด U₁ โดยที่ U₁ และU₁₁ เป็นการขจัดของวัสดุเนื่องจากแรงระบบ P₁ และ P₁₁ ตามลำดับ

3.2.3 วิธีริซิพโปรคอลเวิร์คคอนทัวร์อินทิกรัล (RWCIM)

วิธีริซิพโปรคอลเวิร์คคอนทัวร์อินทิกรัล (RWCIM) ได้พัฒนาโดย Stern และคณะ (1976) โดยพิจารณาความเข้มของความเค้นในรอยแตกร้าว (Stress intensity factors, K) รูปร่างของมุม วัสดุที่เปิดอ้าและรอยแตกร้าวตามผิวรอยต่อของวัสดุ

ต่อมา Carpenter และ Byer (1987) ได้ประยุกต์ใช้วิธีการนี้ในปัญหาของสองวัสดุที่บาก ร่องรูปตัววี

รูปที่ 3.3 ระบบจริงและระบบเสมือน (อัครวัชร เล่นวารี, 2002)

จากรูปที่ 3.3 แสดงความยืดหยุ่นเชิงเส้นของวัสดุแบบ 2 มิติ โดยมีความหนาเท่ากับ *t* ซึ่ง มีแรงกระทำของทั้งสองระบบตามวิถี *C* (ทิศทางของแรงกระทำจะอยู่ในพิกัดตั้งฉากกับวิถี *C* หรือ พิกัด *n*-*s*) และจากทฤษฎีริซิพโปรคอลจะได้

$$\int_{C} (\hat{\sigma}_{nn} u_n + \hat{\sigma}_{ns} u_s - \sigma_{nn} \hat{u}_n - \sigma_{ns} \hat{u}_s) ds = 0$$
(3.32)

โดยที่ u_n และ \hat{u}_n เป็นการขจัดในแกน n, u_s และ \hat{u}_s เป็นการขจัดในแกน s และการอินทิเกรท วิถี C ในทิศทางทวนเข็มนาฬิกาจะต้องสอดคล้องกับระบบพิกัด n-s

รูปที่ 3.4 ลิ่มของสองวัสดุทั่วไปและเส้นคอนทัวร์ (อัครวัชร เล่นวารี, 2002)

แทนค่ามุมลงในวิธี RWCIM ของปัญหาความยืดหยุ่นของลิ่มของสองวัสดุ วิถี C ที่แสดง ในรูปที่ 3.4 จะเขียนอยู่ในรูปสมการได้ดังนี้

$$C = C_{OUTER} + C' + C'' + C_{INNER}$$
(3.33)

วิถี C' และ C" เป็นความเค้นอิสระ (traction free surface) จากสมการที่ (3.32) จะได้

$$\int_{C_{OUTER}} (\hat{\sigma}_{nn} u_n + \hat{\sigma} u_s - \sigma_{nn} \hat{u}_n - \sigma_{ns} \hat{u}_s) ds + \int_{C_{INNER}} (\hat{\sigma}_{nn} u_n + \hat{\sigma}_{ns} u_s - \sigma_{nn} \hat{u}_n - \sigma_{ns} \hat{u}_s) ds = 0$$
(3.34)

จาก Stern และคณะ (1976), Carpenter และ Byer (1987) ความเค้นและการขจัดตาม วิถี *C_{INNER}* และ *C_{outer}* สำหรับในระบบเสมือนสามารถใช้ค่าลักษณะเฉพาะ *λ* = −*λ*₁ โดยที่ −*λ*₁ อยู่ในรูปของจำนวนจริง สำหรับในระบบจริงค่าความเค้นและการขจัดจากการวิเคราะห์จาก ระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์จะใช้ตามวิถี C_{OUTER} และค่าลักษณะเฉพาะ $\lambda = \lambda_1$ จะใช้ตามวิถี C_{INNER} ดังนั้นการอินทิเกรทวิถี C_{INNER} เป็น $\int_{C_{INNER}} \dot{(\sigma}_{m} \mu_n + \dot{\sigma}_{m} \mu_s - \sigma_{m} \dot{\mu}_n - \sigma_{m} \dot{\mu}_s) ds = -\int_{\theta=-\theta_1}^{\theta=-\theta_2} \left(\left\{ V_j \left(+ \lambda_1 \right) \right\}^T \left[I_2 \right] \left\{ V_j \left(-\lambda_1 \right) \right\} \right) c_1 c_{-1} r_{inner} d\theta$

โดยที่ c_1 และ c_{-1} เป็นตัวแปรที่ยังไม่ทราบค่าซึ่งมีความสอดคล้องกับเวคเตอร์ลักษณะเฉพาะ $V_i(+\lambda_1)$ และ $V_i(-\lambda_1)$

$$I_{1} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ -1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \end{bmatrix}, I_{2} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$
(3.36)

และ

$$j = \begin{cases} 1, & if \theta \le 0\\ 2, & if \theta > 0 \end{cases}$$

Gibson (1994) พิจารณาผลอินทิเกรทวิถี C_{outer} โดยใช้แปลงผลการวิเคราะห์ความเค้น และการขจัดทางระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์ในระบบพิกัด x - y และผลการวิเคราะห์ความเค้น และการขจัดจากวิธีคอมเพลคซ์โพเทนเซียลหรือค่าเวคเตอร์ลักษณะเฉพาะ $V_j(+\lambda_1)$ ในระบบ พิกัด $r - \theta$ เป็นระบบพิกัด n - s ดังสมการต่อไปนี้

 $\begin{bmatrix} u_n \\ u_s \\ \sigma_n \\ \sigma_s \end{bmatrix} = a[Y] = \begin{bmatrix} \cos(\gamma) & \sin(\gamma) & 0 & 0 & 0 \\ -\sin(\gamma) & \cos(\gamma) & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \cos^2(\gamma) & 2\cos(\gamma)\sin(\gamma) & \sin^2(\gamma) \\ 0 & 0 & -\sin(\gamma)\cos(\gamma) & (\cos^2(\gamma) - \sin^2(\gamma)) & \sin(\gamma)\cos(\gamma) \end{bmatrix} [Y]$ (3.37)

จากสมการที่ 3.37 เมทริกซ์ a คือเมทริกซ์แปลงระบบพิกัด x - y และระบบพิกัด $r - \theta$ ให้อยู่ในระบบพิกัด n - s ซึ่งมุม γ ในการแปลงระบบพิกัดนั้นจะแสดงอยู่ในภาคผนวก ก. และ [Y] คือเมทริกซ์ความเค้นและการขจัด (สนามความเค้น) โดยวิเคราะห์ผลมาจากระเบียบวิธีไฟ ในต์เอลิเมนต์ ($[Y]_{FEM}$) และเวคเตอร์ลักษณะเฉพาะ $V_j(+\lambda_1)$ สำหรับผลการวิเคราะห์ทาง ระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์สามารถจัดอยู่ในรูปเมทริกซ์ได้ดังสมการต่อไปนี้

$$\begin{bmatrix} Y \end{bmatrix}_{FEM} = \begin{bmatrix} u_x \\ u_y \\ \sigma_{xx} \\ \sigma_{xy} \\ \sigma_{yy} \end{bmatrix}$$
(3.38)

(3.35)

้อินทิเกรทวิถี C_{outer} เขียนในรูปสมการได้ดังต่อไปนี้

$$\int_{C_{OUTER}} (\sigma_{nn} u_n + \sigma_{ns} u_s - \sigma_{nn} u_n - \sigma_{ns} u_s) ds = \int_{C_{OUTER}} ([Y_{FEM}^{ns}]^T [I_1] [Y_{eig}^{ns}]) c_{-1} ds$$
(3.39)

โดยที่ $\begin{bmatrix} Y_{FEM}^{ns} \end{bmatrix}$ และ $\begin{bmatrix} Y_{eig}^{ns} \end{bmatrix}$ คือผลของสนามความเค้นในระบบพิกัด n-s โดยมาจาก $\begin{bmatrix} Y_{FEM} \end{bmatrix}$ และ $V_j(+\lambda_1)$ ตามลำดับ

จากสมการที่ (3.34), (3.35), และ (3.39) จะได้

$$GI.c_{-1} - QI.c_{1}.c_{-1} = 0 (3.40)$$

โดยที่

$$c_1 = GI / QI \tag{3.41}$$

$$QI = -\int_{\theta=-\theta_1}^{\theta=-\theta_2} \left(\left\{ V_j \left(+\lambda_1 \right) \right\}^T \left[I_2 \right] \left\{ V_j \left(-\lambda_1 \right) \right\} \right) r_{inner} d\theta$$
(3.42)

$$GI = \int_{C_{OUTER}} \left(\left[Y_{FEM}^{ns} \right] \left[I_1 \right] \left[Y_{eig}^{ns} \right] \right) ds$$
(3.43)

3.3 คำจำกัดความและควา<mark>มสัมพันธ์พื้นฐานสำหรับการทดลองภ</mark>ายใต้แรงกระทำซ้ำซาก

ในหัวข้อนี้จะอธิบายคว<mark>ามหมายของตัวแปรที่เกี่ยวกับกา</mark>รทดลองภายใต้แรงกระทำเป็น รอบแอมพลิจูดคงที่ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้) ซึ่งจำเป็นต้องทราบดังนี้

 แรงกระทำซ้ำซากแอมพลิจูดคงที่หรือแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ (constant amplitude fatigue load) คือ แรงกระทำซ้ำซากที่มีขนาดของแรงกระทำสูงสุด P_{max} และแรง กระทำต่ำสุด P_{min} คงที่ แต่ความถี่และรูปคลื่นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ แสดงดังรูปที่ 3.5

 2. วัฏจักรของแรงกระทำ (load cyclic) หรือคาบ (period) หรือความถี่ของแรงกระทำ กรณีแรงกระทำซ้ำซากแอมพลิจูดคงที่คือ ระยะเวลาที่ขนาดของแรงกระทำมีการเปลี่ยนแปลงจาก ค่าๆ หนึ่งจนกลับมาค่าเดิมอีกครั้ง

 3. ช่วงของแรงกระทำ (load range, ΔP) คือ ผลต่างระหว่างจุดยอดและจุดห้วงซึ่งแบ่ง ออกได้เป็น 2 ชนิดคือ 1. พิสัยบวก (positive range) คือ ช่วงที่แรงกระทำมีขนาดเพิ่มขึ้นตามเวลา และ 2. พิสัยลบ(negative range) คือ ช่วงที่แรงกระทำมีขนาดลดลงตามเวลา

4. แอมพลิจูดแรงกระทำ (load amplitude, P_{a}) คือ ครึ่งหนึ่งของพิสัยแรงกระทำ

5. แรงกระทำเฉลี่ย (mean load, *P_m*) คือ ค่าเฉลี่ยของแรงกระทำสูงสุดและแรงกระทำ ต่ำสุดสำหรับแรงกระทำซ้ำซากแอมพลิจูดคงที่หรือค่าเฉลี่ยแรงกระทำที่จุดยอดและจุดห้วงสำหรับ แรงกระทำซ้ำซากแอมพลิจูดคงที่ 6. อัตราส่วนแรงกระทำ (load ration, **R**) คือ อัตราส่วนของแรงกระทำต่ำสุดและแรง กระทำสูงสุด

รูปที่ 3.5 แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ (จิรพงศ์ กสิวิทย์อำนวย, 2553)

รูปที่ 3.6 สัญลักษณ์ของตัวแปรที่ใช้กำหนดลักษณะแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ (จิรพงศ์ กสิวิทย์อำนวย, 2553)

สำหรับแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่แสดงดังรูปที่ 3.6 ความสัมพันธ์ที่ได้จากนิยาม ข้างต้นมีดังนี้

$$\Delta P = P_{\max} - P_{\min} \tag{3.44n}$$

$$P_m = \frac{P_{\max} + P_{\min}}{2} \tag{3.441}$$

$$P_a = \frac{P_{\text{max}} - P_{\text{min}}}{2} \tag{3.44}$$

$$R = \frac{P_{\min}}{P_{\max}} \tag{3.440}$$

3.3.1 ความเสียหายล้าและแนวทางของกลศาสตร์การแตกหัก

แรงกระทำซ้ำซาก (แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูด) จะทำให้วัสดุเกิดความเสียหายสะสม ไปเรื่อยๆ ในแต่ละรอบแรงกระทำ ความเสียหายนี้เรียกว่า "ความเสียหายล้า (fatigue damage)" จำนวนรอบแรงกระทำนับจากตอนเริ่มต้นซึ่งวัสดุไม่มีความเสียหายสะสมอยู่เลยจนถึงขณะที่ถือว่า วัสดุแตกหักอย่างสมบูรณ์เรียกว่า "อายุความล้า (fatigue life)" โดยทั่วไปแล้วกระบวนการสะสม ความเสียหายล้าของวัสดุแบ่งได้ 3 ช่วงแสดงดังรูปที่ 3.7

รูปที่ 3.7 กระบวนก<mark>ารเกิดความเสียหายล้า (จิรพงศ์ กสิวิทย์อำนวย, 2553)</mark>

 1. ช่วงกำเนิดรอยร้าว (crack initiation period) เริ่มนับจากตอนที่วัสดุไม่มีรอยร้าวจนถึง ตอนที่วัสดุมีรอยร้าวขนาดที่ตรวจพบได้ปรากฏขึ้น ขนาดรอยร้าวนี้เรียกว่า "ขนาดรอยร้าวกำเนิด (crack initiation size)" และจำนวนรอบแรงกระทำในช่วงนี้เรียกว่า "อายุการกำเนิดรอยร้าว (crack initiation life)"

 2. ช่วงที่รอยร้าวเติบโต (crack propagation period) เริ่มนับจากรอยร้าวเติบโตจาก ขนาดรอยร้าวกำเนิด จนถึงขนาดรอยร้าววิกฤติและเรียกจำนวนรอบในช่วงนี้ว่า "อายุการเติบโต ของรอยร้าว (crack propagation life)"

3. ช่วงแตกหัก (fracture period) เริ่มนับจากรอยร้าวเดิบโตอย่างไร้เสถียรภาพจนกระทั่ง วัสดุเกิดการแตกหักโดยสมบูรณ์

ดังนั้นอายุความล้าของวัสดุ (N) จะมีค่าเท่ากับผลรวมของอายุการกำเนิดรอยร้าวกับ อายุการเติบโตของรอยร้าว

บทที่ 4 วิธีการทดลอง

บทนี้จะกล่าวถึงวิธีการทดลองของงานวิจัยนี้ซึ่งประกอบด้วยการทดลอง 2 ประเภท ดังต่อไปนี้ 1.การทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรง กระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ และ 2.การทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรง กระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ โดยวัสดุที่นำมาทดลองมีคุณสมบัติแสดงดังตารางที่ 4.1 ตารางที่ 4.1 คุณสมบัติของวัสดุที่ใช้ในงานทดลอง

ลำดับ	ประเภทวัสดุ	ชนิด	คุณสมบัติ			หัวข้อ
1 วัสดุประสาน	Sikadur®-30	โมดูลัสของความยืดหยุ่น	27500	กก./ตร.ซม.	4.1	
		Poisson's ratio	0.35		และ 4.2	
แผ่นพลาสติก 2 เสริมเส้นใย คาร์บอน	Carbodur-S512	โมดูลั <mark>ส</mark> ของ <mark>ความยืดหยุ่น</mark>	1650000	กก./ตร.ซม.		
		ความกว้าง	50.00	มม.	4.4	
		ความหนา	1.20	มม.	4.1	
		Poisson's ratio	0.30			
3 คานเหล็ก	11/100 100 170	โมดูลัสของความยืดหยุ่น	2000000	กก./ตร.ซม.		
	W 100X 100X 17.2	Poisson's ratio	0.30		4.1	
	111./ผ. (55400)	หน่วยแรงที่จุดคราก	2500	กก./ตร.ซม.		
4 แผ่นเหล็ก	50x200x0.85 มม.	โมดูลัสของความยืดหยุ่น	2000000	กก./ตร.ซม.		
	ແລະ <mark>50</mark> x100x0.45	Poisson's ratio	0.30		4.2	
	มม. (SS400)	มม. (SS400)	หน่วยแรงที่จุดคราก	2500	กก./ตร.ซม.	
. <u> </u>			011110	d		•

4.1 การทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรง กระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่

การทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรง กระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ซึ่งเป็นการทดลองคานแบบ 4 จุดดัด (four points bending test) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการหลุดล่อนและอายุการหลุดล่อนที่ปลายแผ่นพลาสติก เสริมเส้นใยคาร์บอนกับคานเหล็กภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ และมีขั้นตอนการ ทดลองดังต่อไปนี้ ขอบเขตการทดลอง, อุปกรณ์การทดลอง, ขั้นตอนการทดลอง, และวิธีการ ตรวจจับการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนจากคานเหล็กด้วยสัญญาณความ ต่างศักย์ไฟฟ้า

4.1.1 ขอบเขตการทดลอง

ขอบเขตการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้ แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ มีดังต่อไปนี้

 กำหนดใช้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่สูงสุด (P_{max}) เป็นตัวกำหนดระดับของการ ทดลองโดยคิดเป็นร้อยละ 0.40 ถึง 0.80 ของแรงสถิตที่ทำให้แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนเกิด การหลุดล่อน (P_{static}) และอัตราส่วนแรงกระทำ (R) เท่ากับ 0.2

2. ความถี่ของแรงกระทำมีค่าคงที่เท่ากับ 2 เฮิรตซ์

3. แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนประเภท Carbodur-S512

4. วัสดุประสานประเภท Sikadur®-30

4.1.2 อุปกรณ์การทดลอง

อุปกรณ์การทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้ แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ มีดังต่อไปนี้

1. คานเหล็ก W100x17.2 kg/m ยาว 1.20 เมตร ตามมาตรฐาน SS400

2. วัสดุประสานชนิด Sikadur®-30

3. แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน (Carbon Fiber Reinforce Polymers Carbodur-

S512) ยาว 35 เซนติเมตร (ใช้ตามคำแนะนำของบริษัท ซิก้าประเทศไทย จำกัด)

4. คานเหล็กรองรับ W250x64.4 kg/m ยาว 1.50 เมตร และชุดฐานรองรับ

6. เครื่องทดสอบแรงแบบพลวัต (Servopulser)

- 7. ไอโซโพรพิลแอลกอฮอล (Isopropyl Alcohol)
- 8. ปากกาเขียนวงจรไฟฟ้า (Conductivity Pen)

9. มัลติมิเตอร์ จำนวน 2 เครื่อง

10. แบตเตอร์วี่ขนาด 1.5 โวลต์ จำนวน 2 ก้อน

11. แลกเกอร์

4.1.3 ขั้นตอนการทดลอง

ขั้นตอนการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้ แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ มีดังต่อไปนี้

1. การเตรียมคานทดลอง

 1.1 นำคานเหล็กซนิด W100x17.2 kg/m พ่นทรายบริเวณผิวที่จะติดตั้งแผ่นพลาสติก เสริมเส้นใยคาร์บอนตามมาตรฐาน Steel Structure Paint Council Specification No. 5 (SSPC A-SP 5) แสดงดังรูปที่ 4.1

รูปที่ 4.1 คานเหล็กหลังจา<mark>กการพ่นทรายตาม</mark>มาตรฐาน SSPC A-SP 5

1.2 ใช้ไอโซโพรพิลแอลกอฮอลเซ็ดทำความสะอาดบริเวณผิวคานเหล็กจากนั้นทิ้งไว้ให้ แห้ง

 1.3 ทาวัสดุประสานบางๆบริเวณผิวคานเหล็กที่เตรียมไว้ จากนั้นใช้ขดลวดขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง 1 มม. ที่เตรียมโรยลงบริเวณผิวที่ทาวัสดุประสานแสดงดังรูปที่ 4.2

รูปที่ 4.2 การโรยขดลวดเพื่อทำชั้นความหนาของวัสดุประสาน

รูปที่ 4.3 ขั้นตอนการทาวัสดุป<mark>ระสานเข้ากับแผ่นพล</mark>าสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน

1.4 ทาวัสดุประสานบริเวณที่แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน จากนั้นนำไปติดตั้งกับ
 บริเวณผิวคานเหล็กที่เตรียมไว้แสดงดังรูปที่ 4.3 และ 4.4

รูปที่ 4.4 ติดตั้งแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนเข้ากับผิวคานเหล็ก

 1.5 กลิ้งลูกกลิ้งบริเวณที่ติดตั้งแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนทำไปจนกว่าจะได้ความ หนาของขั้นวัสดุประสานเท่ากับ 1 มม. แล้วปาดวัสดุประสานส่วนที่เกินออกจนได้ขอบของขั้นวัสดุ ประสานตั้งฉากกับคานเหล็ก จากนั้นทิ้งตัวอย่างทดลองที่ไว้ประมาณ 2 สัปดาห์แสดงดังรูปที่ 4.5, 4.6 และ 4.7

รูปที่ 4.5 การทำชั้นความ<mark>หนาของ</mark>วัสดุปร<mark>ะสานให้มีค</mark>วามหนาเท่ากับ 1 มม.

รูปที่ 4.6 การปาดขอบส่วนที่เกินของวัสดุประสานให้เป็นมุมตั้งฉากกับคานเหล็ก

รูปที่ 4.7 คานเหล็กที่ติดตั้งแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนเสร็จสมบูรณ์

 2. ติดตั้งอุปกรณ์ตรวจจับสัญญาณการหลุดล่อนของแผ่นเสริมพลาสติกเสริมเส้นใย คาร์บอน โดยวิธีติดตั้งอุปกรณ์เริ่มจากใช้แลกเกอร์ทำฉนวนไฟฟ้าบริเวณปลายแผ่นเสริมกำลัง จากนั้นสร้างวงจรไฟฟ้าคร่อมระหว่างท้องคานเหล็กกับปลายแผ่นเสริมกำลังด้วยปากกาเขียน วงจรไฟฟ้าแล้วต่อเข้ากับแบตเตอร์รี่และมัลติมิเตอร์เพื่อบันทึกสัญญาณ ดังแสดงตามรูปที่ 4.8

รูปที่ 4.8 การติดตั้งเกจความเครียดและอุปกรณ์ตรวจจับสัญญาณการหลุดล่อนของแผ่นเสริม กำลัง (1-เกจค่าความเครียด, 2-วงจรไฟฟ้า, 3-แบตเตอร์รี่)

 สิดตั้งคานทดลองเข้ากับจุดรองรับของคานรับรองและติดตั้งตำแหน่งของแรงกระทำ โดยห่างจากเส้นศูนย์กลางข้างละ 15 ซม. แสดงดังรูปที่ 4.9 จากนั้นติดตั้งเครื่องมือบันทึกผล ทดลอง

 ทำการทดลองคานที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรงสถิต เพื่อหาค่าเฉลี่ยของแรงสถิตที่ทำให้ปลายแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนเกิดการหลุดล่อนออก จากคานเหล็ก (P_{static}) อย่างน้อย 3 ตัวอย่าง จากนั้นใช้ค่าแรงสถิตต่ำที่สุดเป็นเกณฑ์ในการจัด ระดับของแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่สูงสุด (P_{max}) ในแต่ละการทดลอง โดยคิดเป็นร้อยละ 80, 70, 60, 50 และ 40 ของแรงสถิตต่ำที่สุด และแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ต่ำสุด (P_{min}) จะมีอัตราส่วนเป็น 0.20 ของแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่สูงสุด

(ก) โมเดลการติดตั้งคานทดลองเข้ากับเครื่องมือทดสอบแรงแบบพลวัต

(ข) ติดตั้งคานทดลองเข้ากับเครื่องทดสอบแบบพลวัติ รูปที่ 4.9 การติดตั้งคานทดลองเข้ากับเครื่องทดสอบแรงแบบพลวัต

4.1.4 วิธีการตรวจจับการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนจากคานเหล็ก ด้วยสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้าตกคร่อม

แนวความคิดของวิธีการตรวจจับการหลุดล่อนที่ปลายแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนนี้ คือสร้างวงจรไฟฟ้าคร่อมระหว่างท้องคานเหล็กกับปลายแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน (ห่าง จากเส้นศูนย์กลางของคานเหล็กข้างละ 15 ซม. โดยช่วงนี้เกิดค่าความเค้นสูงสุด) และต่อ แบตเตอร์รี่ความต่างศักย์ไฟฟ้าขนาด 1.5 โวลต์เข้ากับวงจร (แสดงดังรูปที่ 4.10) จากนั้น กระแสไฟฟ้าที่มีค่าความต่างศักดิ์ไฟฟ้า 1.5 โวลต์จะไหลเข้าจุด A ผ่านไปยังจุดต่างๆในวงจรไฟฟ้า ที่สร้างไว้และกระแสไฟฟ้าไหลออกที่จุด P เข้าสู่มัลติมิเตอร์เพื่อทำการอ่านและบันทึกกระแสไฟฟ้า ที่ใหลผ่านวงจรนี้ หากว่ามีรอยร้าวเกิดขึ้นผ่านวงจรค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าที่มัลติมิเตอร์อ่านได้จะ มีค่าเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมและหากมีการหลุดล่อนที่ปลายแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนค่า ความต่างศักย์ไฟฟ้าที่มัลติมิเตอร์อ่านได้จะมีค่าเท่ากับศูนย์โวลต์

รูปที่ 4.10 วงจรกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านระหว่างท้องคานกับปลายแผ่นเสริมกำลัง (สวิทซ์ตรวจจับ การหลุดล่อนระหว่างแผ่นเสริมกำลังกับผิวเหล็ก)

4.2 การทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงดึงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูด คงที่

การทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดมี วัตถุประสงค์เพื่อใช้ทำนายอายุการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนจากคานเหล็ก ภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่และแสดงขั้นตอนการทดลองดังต่อไปนี้ ขอบเขตการ ทดลอง, อุปกรณ์การทดลอง, ขั้นตอนการทดลองและวิธีการตรวจจับการวิบัติของแผ่นเหล็ก ประกับคู่แบบสมมาตรด้วยสัญญาณไฟฟ้า

4.2.1 ขอบเขตการทดลอง

ขอบเขตของการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอม พลิจูดคงที่มีดังต่อไปนี้

กำหนดใช้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่สูงสุดเป็นตัวกำหนดระดับของการทดลองโดย
 คิดเป็นร้อยละ 0.40 ถึง 0.80 ของแรงกระทำสถิตที่ทำให้ชิ้นส่วนแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรวิบัติ/
 หลุดล่อน (P_{static}) และอัตราส่วนแรงกระทำ (P_{min}/P_{max}) เท่ากับ 0.2

2. ความถี่ของแรงกระทำมีค่าคงที่เท่ากับ 2 เฮิรตซ์

3. วัสดุประสานประเภท Sikadur®-30

4.2.2 อุปกรณ์การทดลอง

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอม พลิจูดคงที่มีดังต่อไปนี้

 แผ่นเหล็กชนิด A36 ขนาด 0.85x5.00x20.00 ซม. (แผ่นเหล็กรับแรงตามแกน) และ ขนาด 0.45x5.00x10.00 ซม. (แผ่นเหล็กประกับ)

2. วัสดุประสานประเภท Sikadur®-30

- 3. ปากกาเขียนวงจรไฟฟ้า (Conductivity pen)
- 4. แบตเตอร์รี่ขนาด 1.5 โวลต์ จำนวน 1 ก้อน
- 5. มัลติมิเตอร์ จำนวน 1 เครื่อง
- 6. เครื่องทดสอบแรงแบบพลวัต (Servopulser)
- 7. ไอโซโพรพิลแอลกอฮอล (Isopropyl Alcohol)
- 8. แลกเกอร์

4.2.3 ขั้นตอนการทดลอง

ขั้นตอนการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูด คงที่มีดังต่อไปนี้

1 การเตรียมแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร

1.1 เตรียมผิวเหล็กโดยการนำแผ่นเหล็กพ่นทรายบริเวณที่จะทำการติดวัสดุประสานตาม มาตรฐาน SSPC A-SP 5 แสดงดังรูปที่ 4.11

รูปที่ 4.11 พ่นทรายแผ่นเหล็กข<mark>นาด 0.85x5.00x20.00 ซม. และขนาด</mark> 0.45x5.00x10.00 ซม. ต<mark>ามมาตรฐาน SSPC A-</mark>SP 5

1.2 ใช้ไอโซโพรพิลแอลกอฮอล<mark>เซ็ดทำความสะอาดแ</mark>ผ่นเหล็กและทิ้งไว้ให้แห้ง

1.3 นำแผ่นเหล็กขนาด 0.85x5.00x20.00 ซม. วางต่อชนกันเป็นคู่ชิ้นงานโดยที่ระดับ
 ความสูงของทั้งสองแผ่นต้องเท่ากัน จากนั้นใช้วัสดุประสานทาที่ผิวของแผ่นเหล็กทั้งสองบางๆ
 แสดงดังรูปที่ 4.12

รูปที่ 4.12 ทาวัสดุประสานเข้ากับแผ่นเหล็กประกับ

1.4 โรยขดลวดที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1 มม. ลงบนผิวของแผ่นเหล็กที่ทาวัสดุ
 ประสานไว้แสดงดังรูปที่ 4.13

1.5 นำแผ่นเหล็กขนาด 0.45x5.00x10.00 ซม. ที่ทาวัสดุประสานกับแผ่นเหล็กขนาด
 0.85x5.00x20.00 ซม. ที่เตรียมไว้ในข้อที่ 1.1-1.4 โดยควบคุมความหนาของวัสดุประสานให้มีค่า
 เท่ากับ 1 มม. และควบคุมมุมของชั้นวัสดุประสานให้ตั้งฉากกับแผ่นเหล็กขนาดรับแรงตาม
 แนวแกน จากนั้นทิ้งเวลาประมาณ 1 ชั่วโมงเพื่อให้วัสดุประสานแข็งตัวแสดงดังรูปที่ 4.14

รูปที่ 4.13 วางขดลวดขนาดเส้นผ่า<mark>นศูนย์กลาง 1 มม. เพื่อกำหน</mark>ดชั้นความหนาของวัสดุประสาน

(ข) ควบคุมมุมของชั้นวัสดุเชื่อมประสานให้ตั้งฉากกับแผ่นเหล็ก

(n) ควบคุมชั้นความหนาของวัสดุ ประสาน

รูปที่ 4.14 การติดตั้งแผ่นเหล็กประกับด้านข้างของชิ้นงานแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร

1.6 จากนั้นพลิกชิ้นงานเพื่อมาทำแผ่นเหล็กประกับด้านข้างอีกด้าน (ทำซ้ำข้อที่ 1.2 –1.5) แล้วบ่มชิ้นงานประมาณ 14 วัน เมื่อบ่มชิ้นงานครบ 14 วันแล้วจะมีลักษณะดังรูปที่ 4.15(ก) จากรูปที่ 4.15(ข) แนวเส้นที่ 1 และ 3 (Line 1, 3) แสดงภาพด้านข้างของแผ่นประกับแผ่น บน, แผ่นล่างยึดติดกับแผ่นเหล็กรับแรงตามแนวแกนด้วยวัสดุประสานและแนวเส้นที่ 2 และ 4 (Line 2, 4) แสดงภาพด้านหน้าของแผ่นประกับแผ่นบนทั้งด้านซ้ายและขวายึดติดกับแผ่นเหล็กรับ แรงตามแนวแกนด้วยวัสดุประสาน

(ก) ตัวอย่างชิ้นงานแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร

(ข) ส่วนต่างๆของชิ้นงานแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร
 รูปที่ 4.15 ลักษณะชิ้นงานแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร

 2. ติดตั้งสัญญาณตรวจจับการหลุดล่อนของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร หลังจากบ่มชิ้นงานครบ 14 วันแล้ว ทำฉนวนไฟฟ้าด้วยแลกเกอร์ทั้งชิ้นงาน จากนั้นสร้าง วงจรไฟฟ้าคร่อมระหว่างแผ่นเหล็กรับแรงตามแนวแกนกับแผ่นเหล็กประกับด้านข้างด้วยปากกา เขียนวงจรไฟฟ้า แสดงดังรูปที่ 4.16

รูปที่ 4.16 วงจรไฟฟ้าที่ด้<mark>านหน้าและด้านหลังชิ้นงานแผ่นเหล็</mark>กประกับคู่แบบสมมาตร

3. ติดตั้งชิ้นงานแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรเข้ากับเครื่องทดสอบแบบพลวัตแสดงดัง รูปที่ 4.17

 การทดสอบชิ้นงานแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงดึงสถิตเพื่อหาค่าเฉลี่ย ของแรงดึงสถิตที่ทำให้วัสดุเกิดการวิบัติอย่างน้อย 3 ชิ้นงาน (*P_{static}*) เพื่อหาค่าแรงดึงสถิตต่ำที่สุด มาใช้เป็นตัวกำหนดขนาดแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่สูงสุด (*P_{max}*) โดยคิดเป็นร้อยละ 80, 70, 60, 50, และ 40 ของขนาดภาระสถิตที่ทำให้วัสดุเกิดการวิบัติ ตามลำดับและแรงกระทำเป็น รอบแอมพลิจูดคงที่ต่ำสุด (*P_{min}*) ซึ่งเป็น 0.20 เท่าของแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่สูงสุด

4.2.4 ขั้นตอนการตรวจจับการวิบัติของแผ่นประกับคู่แบบสมมาตรด้วยสัญญาณความ ต่างศักย์ไฟฟ้าตกคร่อม

แนวความคิดการตรวจจับการวิบัติ (การหลุดล่อน) ของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร ด้วยสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้า คือ สร้างวงจรไฟฟ้าคร่อมแผ่นเหล็กรับแรงตามแนวแกนและ แผ่นเหล็กประกับทั้งชิ้นงาน (1 ชิ้นงานจะได้ 1 วงจรไฟฟ้า) เพื่อให้กระแสไฟฟ้าจากแบตเตอร์รี่ที่มี ความต่างศักย์ไฟฟ้า 1.5 โวลต์ ไหลเข้าที่จุด A ผ่านไปยังจุดต่างๆในวงจรไฟฟ้าที่สร้างไว้และ กระแสไฟฟ้าไหลออกที่จุด AH ไปเข้าสู่มัลติมิเตอร์เพื่อทำการอ่านและบันทึกกระแสไฟฟ้าที่ไหล ผ่านวงจรนี้แสดงดังรูปที่ 4.16 หากว่าจำนวนรอบของแรงกระทำให้วัสดุวิบัตินั่นหมายถึงมีรอย แตกร้าวเกิดขึ้นผ่านวงจรนี้ (ทั้งชิ้นงาน) และทำให้ค่าความต่างศักย์ของกระแสไฟฟ้าที่อ่านได้มีค่า เป็นศูนย์โวลต์

(ก) โมเดลการติดตั้งแผ่นเ<mark>หล็กประกับคู่แบบสมม</mark>าตรเข้ากับเครื่องทดสอบแรงแบบพลวัต

(ข) ติดตั้งแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรเข้ากับเครื่องทดสอบแรงแบบพลวัต รูปที่ 4.17 การติดตั้งแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรเข้ากับเครื่องทดสอบแรงแบบพลวัต

บทที่ 5 ผลการทดลอง

บทนี้แสดงผลการทดลองเป็นจำนวนรอบของการหลุดล่อนของปลายแผ่นพลาสติกเสริม เส้นใยคาร์บอนในคานเหล็ก, จำนวนรอบของการวิบัติของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้ ช่วงของแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ในระดับต่างๆ, พฤติกรรมการหลุดล่อนของแผ่น พลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่และพฤติกรรมการวิบัติ (การหลุดล่อน) ของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่

5.1 ผลการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้ แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่

ผลการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรง สถิตที่ทำให้แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนเริ่มเกิดการหลุดล่อนเป็น 8.50, 8.66 และ 8.75 ตัน และแรงสถิตต่ำที่สุดทำให้ปลายแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนเกิดการหลุดล่อน (*P_{static}*) เท่ากับ 8.50 ตัน

ในขณะทำการทดลองคานที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรง กระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่พบว่า พฤติกรรมการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใย คาร์บอนจะเริ่มเกิดรอยร้าวระหว่างผิวคานเหล็กกับขั้นวัสดุประสานที่ปลายแผ่น (ห่างจากเส้น ศูนย์กลาง 15 ซม.) จากนั้นรอยร้าวจะมีขนาดเพิ่มขึ้นตามจำนวนรอบของแรงกระทำและทำให้แผ่น ที่เสริมกำลังหลุดออกไปในที่สุด ในการศึกษาครั้งนี้พบว่าจุดที่น่าสนใจที่สุดของพฤติกรรมการหลุด ล่อนของแผ่นเสริมกำลังนี้คือ ช่วงที่เริ่มเกิดรอยร้าวจนกระทั่งรอยร้าวมีขนาดทำให้ปลายแผ่นเกิด การหลุดล่อน และงานวิจัยนี้ได้แสดงผลของพฤติกรรมการหลุดล่อนที่ปลายแผ่นพลาสติกเสริมเส้น ใยคาร์บอนในคานเหล็กภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ด้วยกราฟความสัมพันธ์ระหว่าง ค่าความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำ แสดงดังรูปที่ 5.1

จากกราฟสัญญาณการตรวจจับการหลุดล่อนด้วยความต่างศักย์ไฟฟ้าตกคร่อมของกรณี คานที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนสามารถอธิบายพฤติกรรมการหลุดล่อนที่

ปลายแผ่นเสริมกำลังในคานเหล็กภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ได้ดังต่อไปนี้ 1) ระยะที่ 1 "ระยะไม่เกิดรอยร้าว" (จุด 0 ถึงจุดที่ 1) ในช่วงแรกนั้นผิวสัมผัสระหว่างคาน เหล็กและชั้นวัสดุประสานที่ปลายแผ่นนั้นไม่พบรอยร้าวแสดงดังรูปที่ 5.2 ดังนั้นค่าความต่าง ศักย์ไฟฟ้าจึงอ่านได้เท่ากับ 1.5 โวลต์ จนกระทั่งถึงจุดที่ 1 แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่มี จำนวนรอบที่ทำให้เกิดรอยร้าวขนาดเล็กตัดผ่านเส้นวงจรไฟฟ้าที่คร่อมผิวสัมผัสระหว่างผิวเหล็ก กับขั้นวัสดุประสานที่ปลายแผ่นเสริมกำลังทำให้ค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าที่อ่านได้จึงเปลี่ยนแปลงไป จากเดิมเล็กน้อย (ในขณะที่เกิดแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่สูงสุด) ดังนั้นจุดที่ค่าความต่าง ศักย์ไฟฟ้าที่อ่านได้เปลี่ยนแปลงจากเดิมเรียกว่า "จุดกำเนิดรอยร้าว" หรือ N_{su} แสดงดังรูปที่ 5.3

รูปที่ 5.1 กราฟสัญญาณการตรวจจับการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนในคาน เหล็กด้วยความต่<mark>างศักย์ไฟฟ้าตกคร่</mark>อม (BCS801N)

2) ระยะที่ 2 "ระยะรอยร้าวเติบโต 1" (จุดที่ 1 ถึงจุดที่ 2) ในขณะที่เกิดแรงกระทำเป็นรอบ แอมพลิจูดคงที่สูงสุดนั้นรอยร้าวจะเปิดอ้าทำให้ค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าที่อ่านได้นั้นเปลี่ยนแปลง จากเดิมและค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าที่อ่านได้จะกลับสู่ค่าเดิมอีกครั้งเมื่อเกิดแรงกระทำเป็นรอบ แอมพลิจูดคงที่ต่ำสุด ภายใต้จำนวนรอบของแรงกระทำเพิ่มขึ้นรอยร้าวจะมีขนาดโตขึ้นลึกขึ้นและ มีการเปลี่ยนแปลงของค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าที่อ่านได้มากขึ้นตามจำนวนรอบของแรงกระทำ เช่นกัน จนกระทั่งรอยร้าวนั้นเกิดขึ้นตลอดหน้าตัดของผิวสัมผัสระหว่างผิวเหล็กกับชั้นวัสดุ ประสานที่วงจรไฟฟ้าลากผ่านทำให้อ่านค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าที่ได้เท่ากับศูนย์โวลต์ในขณะที่เกิด แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่สูงสุด ดังนั้นจุดนี้เรียกว่า "จุดรอยร้าวเติบโต 1" หรือ N_{st2} (จุด ที่2) แสดงดังรูปที่ 5.4

 ระยะที่ 3 "ระยะรอยร้าวเติบโต 2" (จุดที่ 2 ถึงจุดที่ 3) เมื่อรอยร้าวเกิดตลอดหน้าตัด ของผิวสัมผัสระหว่างผิวเหล็กกับขั้นวัสดุประสานแล้วรอยร้าวก็จะเริ่มขยายตัวออกด้านข้าง (ลึก ขึ้น) และเกิดปรากฏการณ์ "สวิทซ์เปิด/ปิดวงจรไฟฟ้า" ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง นั่นคือรอยร้าวที่ ผิวสัมผัสระหว่างผิวเหล็กกับชั้นวัสดุประสานที่ปลายแผ่นเสริมกำลังทำหน้าที่เป็นสวิทซ์ของ วงจรไฟฟ้าคร่อมที่ปลายแผ่นเสริมกำลังนั่นเอง กล่าวคือ ในขณะที่เกิดแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิ จูดคงที่สูงสุดรอยร้าวจะเปิดอ้าออกและอ่านค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าที่ได้เท่ากับศูนย์โวลต์และใน ขณะที่เกิดแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ต่ำสุดรอยร้าวจะปิดสนิทและอ่านค่าความต่าง ศักย์ไฟฟ้าทีได้เท่ากับค่าเริ่มต้นการทดลองและภายใต้จำนวนรอบของแรงกระทำที่เพิ่มขึ้นจะมีผล ทำให้รอยร้าวเริ่มปิดไม่สนิทในขณะแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ต่ำสุดรอยร้าวดังนั้นค่า ความต่างศักย์ไฟฟ้าที่อ่านได้จะมีค่าลดลงจากเดิม และดำเนินต่อไปจนกระทั่งรอยร้าวนั้นไม่ สามารถปิดตัวได้ในขณะที่เกิดแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ต่ำสุด (อ่านค่าความต่าง ศักย์ไฟฟ้าได้เท่ากับศูนย์โวลต์) ดังนั้นจุดนี้เรียกว่า "จุดรอยร้าวเติบโต 2 หรือ จุดปลายแผ่นหลุด ล่อน" หรือ N_{SL3} (จุดที่3) แสดงดังรูปที่ 5.5

4) ระยะที่ 4 "ระยะการหลุดล่อน" (จุดที่ 3 เป็นต้นไป) ในช่วงนี้รอยร้าวที่ผิวสัมผัสระหว่าง ผิวเหล็กกับชั้นวัสดุประสานด้านปลายแผ่นที่เสริมกำลังจะไม่สามารถปิดในขณะที่เกิดแรงกระทำ เป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ต่ำสุดได้อีกต่อไปและรอยร้าวจะมีความยาวเพิ่มขึ้นออกด้านข้างไปเรื่อยๆ จนกระทั่งเกิดการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน แสดงดังรูปที่ 5.6

รูปที่ 5.2 การทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรง กระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ในระยะกำเนิดรอยร้าว (รอยร้าวไม่เกิดขึ้น, BSC901S, จำนวนรอบ ของแรงกระทำประมาณ 500 รอบ)

รูปที่ 5.3 การทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรง กระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ในระยะรอยร้าวเติบโต 1 โดยที่รอยร้าวเกิดขึ้นที่มุมด้านซ้ายของ หน้าตัดระหว่างผิวของคานเหล็กกับชั้นวัสดุประสาน (BSC901S, จำนวนรอบของแรงกระทำ ประมาณ 3200 รอบ)

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ก) รอยร้าวที่ผิวสัมผัสระหว่างผิวเหล็กกับชั้นวัสดุประสานที่ด้านหน้าปลายแผ่นเสริม

(ข) รอยร้าวที่ผิวสัมผัสระหว่างผิวเหล็กกับชั้นวัสดุประสานที่ด้านข้างปลายแผ่นเสริม รูปที่ 5.4 การทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรง กระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ในระยะรอยร้าวเติบโต 2 (BSC901S, จำนวนรอบของแรงกระทำ ประมาณ 6000 รอบ)

(ก) รอยร้าวที่ผิวสัมผ[ั]สระหว่างผิวเหล็กกับชั้นวัสดุประสานที่ด้านหน้าปลายแผ่นเสริม

(ข) รอยร้าวที่ผิวสัมผัสระหว่างผิวเหล็กกับชั้นวัสดุประสานที่ด้านข้างปลายแผ่นเสริม รูปที่ 5.5 การทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรง กระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ในระยะการหลุดล่อน (BSC901S, จำนวนรอบของแรงกระทำ ประมาณ 22040 รอบ) จากจุดแบ่งช่วงพฤติกรรมการหลุดล่อนที่ปลายแผ่นเสริมกำลังที่กล่าวมาข้างต้นจะเป็นผล การทดลองเพื่อเป็นการศึกษาอายุการหลุดล่อนของแผ่นเสริมกำลังในคานเหล็กของงานวิจัยนี้ดัง แสดงตามตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ผลการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้ แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่

ตัวอย่าง		ີ່ພວດດ້າ	,		л	ת		σ_{n}	จำนวเ	เรอบของแรง	กระทำ
การทดลอง	แผนเพร	1911,1814	t_a	$\frac{P_{\text{max}}}{P}$	P _{min}	P _{max}	ΔP	ห (กก./		ณ จุด ใดๆ	
คานเหล็ก	แผ่นที่	ทิศ	(มม.)	I _{static}	(ตน)	(ตน)	(ตน)	ตร.ชม)	N_{SL1}	N _{SL2}	N _{SL3}
BSC901	1	S	1.03	0.90	1.53	7.65	<mark>6</mark> .12	1792	2510	4554	6288
	2	Ν	1.01	0.90	1.53	7.65	6.12	1792	3542	5568	7542
BSC801	1	S	1.1 <mark>0</mark>	0.80	1.37	6 <mark>.85</mark>	5.44	1605	18834	24002	27062
	2	Ν	0.80	0.80	1.37	6.85	5.44	1605	6086	10226	15540
BSC802	1	S	0.95	0.80	1.37	6.85	5.44	1605	11860	14795	20806
	2	Ν	0.86	0.80	1.37	6.85	5.44	1605	10638	10668	12440
BSC651	1	S	1 <mark>.1</mark> 2	0.65	1.11	5.55	4.42	1300	19610	25698	27200
	2	Ν	0.84	0.65	1.11	5.55	4.42	1300	10148	11010	29772
BSC652	1	S	0 <mark>.</mark> 75	0.65	1.11	5.55	4.42	1300	4460	7340	12356
	2	Ν	0.8 <mark>2</mark>	0.65	1.11	5.55	4.42	1300	10422	10610	10670
BSC601	1	S	0.85	0.60	1.02	5.10	4. <mark>0</mark> 8	1195	47940	131160	210580
	2	Ν	0.90	0.60	1.02	5.10	4.08	1195	33034	95732	153132
BSC602	1	S	0.80	0.60	1.02	5.10	4.08	1195	40710	118828	185970
	2	N	0.80	0.60	1.02	5.10	4.08	1195	48898	122158	207440
BSC501	1	S	0.84	0.50	0.86	4.30	3.40	1007	150184	263468	336968
	2	Ν	1.02	0.50	0.86	4.30	3.40	1007	204664	318336	420720
BSC502	1	S	0.78	0.50	0.86	4.30	3.40	1007	227076	355552	544240
	2	Ν	0.90	0.50	0.86	4.30	3.40	1007	259156	422496	616356
BSC401	1	S	0.94	0.40	0.68	3.42	2.72	802	639404	2139442	2804844
	2	Ν	1.06	0.40	0.68	3.42	2.72	802	840550	1868140	3219310
BSC402	1	S	0.98	0.40	0.68	3.42	2.72	802	สัญญา	าณเกิดความ	ขัดข้อง
	2	Ν	0.90	0.40	0.68	3.42	2.72	802	871686	1393510	2095856

หมายเหตุเนื่องจาก BSC901 เกิดการหลุดล่อนค่อนข้างเร็วดังนั้นจึงทำการทดลองเพียง 1 ตัวอย่าง N = ทิศเหนือ และ S = ทิศใต้

จากตารางที่ 5.1 ในสดมภ์ที่ 1, "ตัวอย่างการทดลองคานเหล็ก" แสดงชื่อการทดลองคาน เหล็กที่เสริมกำลังซึ่งอธิบายได้ดังต่อไปนี้เช่น " $\overset{1}{\mathrm{BSC801}}$ " ในตำแหน่งที่ 1, 2 และ 3 หมายถึงชนิด ของการทดลองซึ่งในที่นี้คือการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใย

คาร์บอน ในตำแหน่งที่ 4, 5 หมายถึงร้อยละของแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจุดคงที่สูงสุดต่อแรงที่ ทำให้แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนหลุดล่อนออกจากคานเหล็กซึ่งมาจากสดมภ์ที่ 4 และใน ้ตำแหน่งที่ 6 หมายถึง ลำดับของคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนที่ ้นำมาทดลอง ทั้งหมดนี้จะตีความหมาย "BSC801" คือ การทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วย แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจดคงที่สงสดเท่ากับร้อยละ 80 ของแรงที่ทำให้แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนหลุดล่อนออกจากคานเหล็กลำดับที่ 1 เป็น ้ต้น สดมภ์ที่ 2, "แผ่นเสริมกำลังแผ่นที่ / ทิศ" แสดงชื่อและตำแหน่งของแผ่นเสริมกำลังตัวอย่างเช่น แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนที่ติดตั้งกับ<mark>ท้องคานเ</mark>หล็กแผ่นที่ 1 ซึ่งแผ่นนี้ติดตั้งอยู่ในทิศใต้(S) เมื่ออ้างอิงจากเส้นศูนย์กลาง (Center line) เป็นต้น หรือใช้ร่วมกับชื่อตัวอย่างการทดลองเพื่อใช้ แสดงผลการทดลองของแผ่นพล<mark>าสติกเสริม</mark>เส้นใยคาร์บอนในตัวอย่างนั้นๆ ได้ เช่น "BSC901S" เป็นต้น, สดมภ์ที่ 3, " t_a " แสด<mark>งความหนาของชั้นวัสดุประสาน, สด</mark>มภ์ที่ 4, " P_{max} / P_{static} " คือ ้อัตราส่วนของแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิ<mark>จูดคงที่สูงสุดต่อแรงที่ทำให้</mark>แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใย คาร์บอนหลุดล่อนออกจากค<mark>านเหล็ก, สดมภ์ที่ 5, " P_{min} " คือขนาดของ</mark>แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิ ้จุดคงที่ต่ำสุด โดยมีค่าเท่ากับร้อย<mark>ละ 20 ของแรงกระทำเป็นรอบแอม</mark>พลิจูดคงที่ที่สูงสุด, สดมภ์ที่ 6, "P_{max}" คือขนาดของแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ที่สูงสุด, สดมภ์ที่ 7, " ΔP" คือพิสัยของ แรงกระทำ, สดมภ์ที่ 8, " $\sigma_{\!\scriptscriptstyle R}$ " คือช่วงของหน่วยแรงที่กึ่งกลางความยาวท้องคานซึ่งคำนวณจาก สมการที่ 5 1

$$\sigma_R = \frac{(\Delta P/2)L_p y}{I_m}$$
(5.1)

โดยที่ L_p = 45 ซม., y = 5 ซม., I_r = 384.25 ซม.⁴ สดมภ์ที่ 9, "จำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุดใดๆ " คือจำนวนรอบของแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ซึ่งได้จากวิธีการตรวจจับการ หลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนในคานเหล็กด้วยสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้าตก คร่อม ณ จุด 3 จุดคือจุดที่ 1 จุดกำเนิดรอยร้าว " N_{sL1}", จุดที่ 2 จุดรอยร้าวเติบโต 1 "N_{sL2}", และ จุดที่ 3 จุดรอยร้าวเติบโต 2 หรือจุดปลายแผ่นหลุดล่อน "N_{su3}"

5.2 ผลการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงดึงกระทำเป็นรอบแอมพลิ จูดคงที่

ผลการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงดึงสถิตมีค่าดังต่อไปนี้ 8.60 ตัน, 9.60 ตัน และ 8.50 ตัน และแรงดึงสถิตต่ำสุดที่ทำให้แผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรเกิดการ วิบัติ/หลุดล่อน (**P**_{static}) เท่ากับ 8.50 ตัน ในขณะทำการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงดึงกระทำเป็นรอบแอม พลิจูดคงที่พบว่า พฤติกรรมการวิบัติ (การหลุดล่อน) ของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้ แรงดึงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่นั้นจะเกิดขึ้นทันทีหลังจากเกิดรอยร้าวที่ปลายแผ่นประกับ ด้านใดด้านหนึ่งซึ่งในการศึกษาครั้งนี้พบว่าจุดที่น่าสนใจที่สุดของพฤติกรรมการวิบัตินี้คือ ช่วง กำเนิดรอยร้าว โดยแสดงผลของพฤติกรรมการวิบัติของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้ แรงดึงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ด้วยกราฟความสัมพันธ์ระหว่างค่าความต่างศักย์ไฟฟ้ากับ จำนวนรอบของแรงกระทำ แสดงดังรูปที่ 5.6

จากรูปที่ 5.6 กราฟสัญญาณการตรวจจับการวิบัติของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร ด้วยค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าตกคร่อมสามารถอธิบายพฤติกรรมการวิบัติของแผ่นเหล็กประกับคู่ แบบสมมาตรภายใต้แรงดึงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ได้ดังต่อไปนี้

 ระยะที่ 1 "ระยะกำเนิดรอยร้าว" (จุด 0 ถึงจุดที่ 1) ในขณะทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่ แบบสมมาตรภายใต้แรงดึงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ ในช่วงแรกนั้นผิวสัมผัสระหว่างแผ่น เหล็กรับแรงตามแนวแกนและวัสดุประสานที่ปลายแผ่นประกับนั้นไม่พบรอยร้าว ดังนั้นค่าความ ต่างศักย์ไฟฟ้าจึงอ่านได้เท่ากับ 1.5 โวลต์ จนกระทั่งแรงดึงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่มีจำนวน รอบที่ทำให้เกิดรอยร้าวและวิบัติทันทีอ่านค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าที่อ่านเท่ากับศูนย์โวลต์ ดังนั้นจุด ที่ค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าที่อ่านเท่ากับศูนย์โวลต์จะเรียกว่า "จุดกำเนิดรอยร้าว หรือ จุดวิบัติ" N_{su} (จุดที่1) แสดงดังรูปที่ 5.6

 2) ระยะที่ 2 "ระยะวิบัติ (ระยะการหลุดล่อน)" (จุดที่ 1 เป็นต้นไป) ชิ้นงานเกิดการวิบัติ ภายใต้แรงดึงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่และค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าที่บันทึกได้เท่ากับศูนย์ โวลต์

รูปที่ 5.6 กราฟสัญญาณการตรวจจับการวิบัติของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรด้วยค่าความ ต่างศักย์ไฟฟ้าตกคร่อม (DSJ803)

จากรูปที่ 5.6 จุดที่ 0 คือจุดเริ่มต้นการทดลอง จุดที่ 1 (*N_{st1}*) คือจุดกำเนิดรอยร้าวหรือจุด วิบัติ และแต่ละช่วงของสัญญาณการตรวจจับวิบัติของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรแสดงได้ดัง รูปที่ 5.7 – 5.8

รูปที่ 5.7 รูปแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร (DSJ652) ในขณะทำการทดลองในระยะที่ 1

รูปที่ 5.8 รูปแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร (DSJ652) ในระยะที่ 2

จุดแบ่งช่วงพฤติกรรมการวิบัติของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรที่กล่าวมาข้างต้นจะ แสดงผลการทดลองตามตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 ผลการทดลองเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงดึงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูด คงที่

ตัวอย่างการทดลอง		D	D	D		จำนวนรอบ	กรถ์	ไล้กษณะ	ะของการ	ิวิบัติ
แผ่นเหล็กประกับคู่	t_a	$\frac{P_{\text{max}}}{P}$	P _{min}	P _{max}		ของการวิบัติ	แผ่า	มบน	แผ่น	เล่าง
แบบสมมาตร	(มม.)	F _{static}	(ตน)	(ตน)	(ตน)	(N_{SL1})	หน้า	หลัง	หน้า	หลัง
DSJ801	0.99	0.80	1.36	6.80	5.44	1146	6	6	6	1
DSJ802	1.05	0.80	1.36	6.80	5.44	3414	1	1	-	1
DSJ803	1.11	0.80	1.36	6.80	<mark>5.44</mark>	2046	1	6	1	1
DSJ701	1.04	0.70	1.19	5.95	4.76	13612	1	1	-	1
DSJ702	0.95	0.70	1.19	5.95	4.76	4164	1	1	2	1
DSJ703	1.22	0.70	1.19	5.95	4.76	2360	-	5	6	-
DSJ704	0.86	0.70	1.19	5.95	4.76	7860	6	1	1	1
DSJ651*	0.84	0.65	1.11	5.53	4.42	2116	6	-	2	1
DSJ652	1.14	0.65	1 .11	5.53	4.42	17596	6	-	-	1
DSJ653	0.92	0.6 <mark>5</mark>	1.11	5.53	4.42	8070	1	-	6	5
DSJ654	1.25	0.65	1.11	5.53	4.42	23560	-	1	1	-
DSJ601	1.22	0.60	1.02	5.10	4.08	22728	1	1	-	6
DSJ602	0.98	0.60	1.02	5.10	4.08	7902	5	-	-	1
DSJ603	0.98	0.60	1.02	5.10	4.08	40668	-	6	6	1
DSJ501	0.77	0.50	0.85	4.25	3.40	148440	-	6	1	-
DSJ502	1.29	0.50	0.85	4.25	3.40	81818	-	1	6	-
DSJ503	1.08	0.50	0.85	4.25	3.40	131260	6	-	6	1
DSJ401	1.21	0.40	0.68	3.40	2.72	176720	-	6	2	1
DSJ402	0.86	0.40	0.68	3.40	2.72	422080	1	P I	-	6
DSJ403	1.08	0.40	0.68	3.40	2.72	264040	1.51	6	1	6
DSJ404	1.33	0.40	0.68	3.40	2.72	398126	-	6	1	-
DSJ171	1.15	0.17	0.29	1.45	1.13	ไม่เกิด	าารวิบัติ	หยุดที่ 10	697260	
DSJ172	0.84	0.17	0.29	1.45	1.13	ไม่เกิดการวิบัติหยุดที่ 2347042				
DSJ173	0.95	0.17	0.29	1.45	1.13	ไม่เกิดการวิบัติหยุดที่ 2347042				

หมายเหตุ : *หมายถึงชิ้นงานทดสอบ DSJ172 ที่ผ่านการทดสอบมาแล้วนำกลับมาทดสอบใหม่

เป็น DSJ 651

จากตารางที่ 5.2 ในสดมภ์ที่ 1, "ตัวอย่างการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร" ซึ่ง อธิบายได้ดังต่อไปนี้ชื่อการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร " $\overset{1}{\mathrm{DSJ801}}$ " ในตำแหน่งที่ 1, 2 และ 3 หมายถึงการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงดึงเป็นรอบแอมพลิจูคงที่ ในตำแหน่งที่ 4, 5 หมายถึง ร้อยละของแรงดึงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่สูงสุดต่อแรงดึงที่ทำ ให้แผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรวิบัติซึ่งมาจากสดมภ์ที่ 3 และในตำแหน่งที่ 6 หมายถึงลำดับ ของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรที่นำมาทดลอง ทั้งหมดนี้เราจะตีความหมาย "DSJ801" คือ การทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงดึงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่สูงสุด ้เท่ากับร้อยละ 80 ของแรงดึงที่ทำให้แผ่นเห<mark>ล็กประกับคู่แบบสมมาตรวิบัติลำดับที่ 1 เป็นต้น สดมภ์</mark> ที่ 2, " t_a " คือความหนาของชั้นวัสดุประสาน,สดมภ์ที่ 3, " P_{\max}/P_{cr} " คืออัตราส่วนแรงดึงกระทำ เป็นรอบแอมพลิจูดคงที่สูงสุดต่อ<mark>แรงดึงที่ทำใ</mark>ห้แผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรวิบัติ, สดมภ์ที่ 4, " P_{min} " คือแรงดึงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ต่ำสุด โดยมีค่าเท่ากับร้อยละ 20 ของแรงดึงกระทำ เป็นรอบแอมพลิจูดคงที่สูงสุด, <mark>สดมภ์ที่ 5, " P_{max} " คือแรงดึงกระทำเป็นร</mark>อบแอมพลิจูดคงที่สูงสุด, สดมภ์ที่ 6, " ΔP " คือพิสัยของแรงกระทำ, สดมภ์ที่ 7, "จำนวนรอบของการวิบัติ" คือจำนวนรอบ ของแรงกระทำที่ทำให้แผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรวิบัติซึ่งได้จากวิธีความต่างศักย์ไฟฟ้าตก คร่อม, สดมภ์ที่ 8 ,"ลักษณะการวิบัติ" ในสดมภ์นี้แสดงกรณีลักษณะการวิบัติของแผ่นเหล็กรับแรง ตามแนวแกนแผ่นบนและแผ่นล่<mark>าง (ด้านหน้าและด้านห</mark>ลังของทั้งสองแผ่นแสดงดังรูปที่ 4.17) ใน แผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรซึ่งอ้างอิงจากรูปแสดงลักษณะการวิบัติของแผ่นเหล็กรับแรงตาม แนวแกนในแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร (แสดงดังรูปที่ 5.9)

กรณีลักษณะการวิบัติของแผ่นเหล็กรับแรงตามแนวแกน (บน/ล่าง) ในแผ่นเหล็กประกับคู่ แบบสมมาตรที่พบจากการทดลองมีดังต่อไปนี้

 วัสดุประสานเกิดการหลุดล่อนออกจากแผ่นเหล็กรับแรงตามแนวแกนในบริเวณมุมฉาก ระหว่างผิวสัมผัสของแผ่นเหล็กตามแนวแกนกับชั้นวัสดุเชื่อมประสานแสดงดังรูปที่ 5.9ก

 2. วัสดุประสานเกิดการหลุดล่อนออกจากแผ่นเหล็กรับแรงตามแนวแกนในบริเวณปลาย แผ่นเหล็กรับแรงตามแนวแกนแสดงดังรูปที่ 5.9ข

 3. วัสดุประสานเกิดการหลุดล่อนออกจากแผ่นเหล็กรับแรงตามแนวแกนในบริเวณระหว่าง มุมฉากระหว่างผิวสัมผัสของแผ่นเหล็กตามแนวแกนกับชั้นวัสดุเชื่อมประสานกับปลายแผ่นเหล็ก รับแรงตามแนวแกนแสดงดังรูปที่ 5.9ค

 วัสดุประสานเกิดการหลุดล่อนออกจากแผ่นเหล็กรับแรงตามแนวแกนในบริเวณมุมฉาก ระหว่างผิวสัมผัสของแผ่นเหล็กตามแนวแกนกับชั้นวัสดุเชื่อมประสานและในบริเวณปลายแผ่น เหล็กรับแรงตามแนวแกนแสดงดังรูปที่ 5.9ง (ลักษณะที่ 1 และ 2 รวมกัน)

5. วัสดุประสานเกิดการหลุดล่อนออกทั้งหมดแสดงดังรูปที่ 5.9จ

6. วัสดุประสานไม่เกิดการหลุดล่อนออกจากแผ่นเหล็กรับแรงตามแนวแกนแสดงดังรูปที่

รูปที่ 5.9 แสดงลักษณะการวิบัติของแผ่นเหล็กรับแรงตามแนวแกนในแผ่นเหล็กประกับคู่แบบ สมมาตรภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่

จากผลการทดลองในตารางที่ 5.2 พบว่าลักษณะการวิบัติที่เกิดขึ้นของแผ่นเหล็กประกับคู่ แบบสมมาตรส่วนมากจะเกิดในกรณีที่ 1 (31 ใน 84) และไม่พบลักษณะการวิบัติในกรณีที่ 3 และ 4 ในการทดลอง

บทที่ 6 การวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้น

ในบทนี้กล่าวถึงวิธีการวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้นด้วยวิธีคอมเพลคซ์โพเทนเชียล และวิธีริซิพโปรคอลเวิร์คคอนทัวร์อินทิกรัล (RWCIM). การวิเคราะห์ผลของค่าความเข้มของความ ้เค้นกับจำนวนรอบของแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่และความสัมพันธ์ของช่วงของค่าความ เข้มของความเค้นกับจำนวนรอบของแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ของการทดลองคานเหล็กที่ ้ เสริมกำลังและการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมม^าตร

6.1 วิธีการวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้นด้วยวิธีคอมเพลคซ์โพเทนเชียลและ วิธีริซิพโปรคอลเวิร์คคอนทัว<mark>ร์อินทิกรัล (RWC</mark>IM)

้วิธีการวิเคราะห์ค่าคว<mark>ามเข้มของความเค้นของลิ่มของสองวัสดุ</mark>สามารถอธิบายได้ตาม ขั้นตอนของรูป flow chart (รูปที่ 6.1) ดังต่อไปนี้

รูปที่ 6.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้น

6.1.1 คำนวณค่าลักษณะเฉพาะ (eigenvalue, λ) ในสมการที่ 3.25 โดยวิธีมุลเลอร์ (แสดงวิธีมุลเลอร์ในภาคผนวก ข.) และผลมีดังต่อไปนี้
 กรณีความเค้นระนาบมีค่าลักษณะเฉพาะเท่ากับ 0.729 และค่าลำดับเอกฐาน (order of

กรณความเคนระนาบมคาลกษณะเฉพาะเทากับ 0.729 และคาลาดบเอกฐาน (order of singularity, $lpha_1$) เท่ากับ 0.271

และกรณีความเครียดระนาบค่าลักษณะเฉพาะเท่ากับ 0.674 และค่าลำดับเอกฐานเท่ากับ 0.326

6.1.2 วิเคราะห์ค่าความเค้นและการขจัดโดยระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์ โดยเอลิเมนต์ที่ ใช้เป็นเอลิเมนต์ชนิด plane82 (แสดงดังรูปที่ 6.2) ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

6.1.2.1 ลักษณะเอลิเมนต์เป็นรูปสี่เหลี่ยมหรือสามเหลี่ยมโดยมีจำนวนจุดภายในเอลิ เมนต์เท่ากับ 8 จุด (I, J, K, L, M, N, O, P) ถ้ากรณีเอลิเมนต์เป็นรูปสี่เหลี่ยมแต่ละจุดจะไม่มีการ ทับซ้อนกัน แต่ถ้ากรณีรูปสามเหลี่ยมจะมีจุดทับซ้อนกัน 3 จุดคือ K,L,O โดยงานวิจัยนี้ใช้เอลิเมนต์ เป็นรูปสี่เหลี่ยมในการวิเคราะห์

6.1.2.2 ทิศทางการขจัด (DOF) ในแต่ละจุดจะมี 2 ทิศทางคือ U_x (แกน x) และ U_y (แกน y)

รูปที่ 6.2 รูปทรงของเอลิเมนต์ plane 82 ที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในกรณีโมเดลการวิเคราะห์คานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน ใช้เอลิเมนต์ plane82 ชนิดความเค้นระนาบแบบมีความหนา

เนื่องจากโมเดลและแรงกระทำมีความสมมาตรรอบแกน y ดังนั้นจึงสามารถทำการ วิเคราะห์โมเดลนี้เพียงครึ่งเดียวได้แสดงดังรูปที่ 6.3(ก) และแสดงผลการวิเคราะห์ภายในวิถี C1, C2 และ C3 (ระนาบ x – y) เพื่อใช้คำนวณค่าความเข้มของความเค้นแสดงดังรูปที่ 6.3(ข)

(ก) โมเดลคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนโดยมีจุด (0,0) ที่ผิวสัมผัส ระหว่างท้องคานเหล็ก (bottom flange) กับชั้นวัสดุประสาน (adhesive layer) ที่ปลายแผ่นเสริม กำลัง ซึ่งโมเดลนี้มีจำนวนเอลิเมนต์เท่ากับ 92149 เอลิเมนต์และขนาดเอลิเมนต์เล็กสุดเท่ากับ 2.5x10⁻³ ซม.

(ข) ภาพขยายบริเวณปลายแผ่นเสริมกำลัง (CFRP plate) กับท้องคานเหล็กเพื่อแสดงวิถี C1, C2 และ C3

รูปที่ 6.3 โมเดลคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนในระเบียบวิธีไฟไนต์ เอลิเมนต์

ในกรณีโมเดลการวิเคราะห์แผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรใช้เอลิเมนต์ plane82 ชนิด ความเค้นระนาบแบบมีความหนาและความเครียดระนาบ เนื่องจากโมเดลและแรงกระทำมีความ สมมาตรทางด้านแกน x และ y ดังนั้นจึงสามารถทำการวิเคราะห์เพียง 1/4 ของโมเดลได้แสดงดัง รูปที่ 6.4(ก) และแสดงผลการวิเคราะห์ภายในวิถี C1, C2 และ C3 (ระนาบ *x* – *y*) เพื่อใช้คำนวณ ค่าความเข้มของความเค้นแสดงดังรูปที่ 6.4(ข)

(ก) โมเดลแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร โดยมีจุด (0,0) อยู่ที่มุมฉากของผิวสัมผัสระหว่างแผ่น เหล็กรับแรงตามแนวแกน (inner plate) กับขั้นวัสดุประสาน (adhesive layer) ซึ่งโมเดลนี้มี จำนวนเอลิเมนต์เท่ากับ 68943 เอลิเมนต์ และขนาดเอลิเมนต์เล็กสุดเท่ากับ 2.5x10⁻³ ซม.

(ข) ภาพขยายบริเวณปลายแผ่นเหล็กประกับ (outer plate) กับแผ่นเหล็กรับแรงตามแนวแกนเพื่อ แสดงวิถี C1, C2 และ C3

รูปที่ 6.4 โมเดลแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรในระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์

6.1.3 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์คงที่ c₁ ในสมการที่ 3.25 โดยใช้วิธี RWCIM ตามขั้นตอน ต่อไปนี้

6.1.3.1 คำนวณค่า *QI* จากสมการที่ 3.42

$$QI = -\int_{\theta=-\theta_1}^{\theta=\theta_2} \left(\left\{ V_j \left(+\lambda_1 \right) \right\}^T \left[I_2 \right] \left\{ V_j \left(-\lambda_1 \right) \right\} \right) r_{inner} d\theta$$
(3.42)

โดยที่ $\lambda_{
m l}=0.729$ สำหรับกรณีความเค้นระนาบ

 $\lambda_{
m l}=0.674$ สำหรับกรณีความเครียดระนาบ

r_{inner} = 0.0001 ซม.

6.1.3.2 คำนวณค่า *GI* จากสมการที่ 3.43

$$GI = \int_{C_{oUTER}} \left(\left[Y_{FEM}^{ns} \right] \left[I_2 \right] \left[Y_{eig}^{ns} \right] \right) ds$$
(3.43)

โดยที่ค่าสนามความเค้น $Y_{\scriptscriptstyle FEM}^{\scriptscriptstyle ns}$ และ $Y_{\scriptscriptstyle eig}^{\scriptscriptstyle ns}$ แสดงที่มาในภาคผนวก ข.

หมายเหตุ งานวิจัยนี้เลือกใช้วิธีกฏสี่เหลี่ยมคางหมู (Trapezoidal rule) ในประมาณค่าจากการ อินทิเกรตสมการที่ 3.42 และ 3.43 โดยที่ในสมการที่ 3.42 จะพิจารณาจุดบน r_{inner} (วิถีภายใน) จำนวน 100 จุด และสมการที่ 3.4<mark>3 จะพิจารณาจุดบนวิถี</mark>

6.1.3.3 คำนวณค่าคงที่ *c*₁จากสมการที่ 3.41

$$c_1 = GI / QI \tag{3.41}$$

จากนั้นตรวจสอบความลู่เข้าค่าของที่ของค่าคงที่ *c*₁ ที่คำนวณได้จากวิธี RWCIMในแต่ละ วิถี (C1, C2 และ C3) ที่มาจากระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์แสดงดังตารางที่ 6.1-6.3

ตารางที่ 6.1 กรณีวิเคราะห์ค่าคงที่ *c*₁ในคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใย คาร์บอนภายใต้แรงกระทำ 1 ตัน ในความเค้นระนาบ

ด้วนดนดดในแต่ดะดิถี	ค่า c ₁ ที	้่คำนวณได้ในแ	.ต่ละวิถี]
1 1 K 1 K 1 K 1 K 1 K 1 K 1 K 1 K 1 K 1	C1	C2	C3	
7	8.550	7.342	62.010	
19		11.664		
22	11.910		T	
24	6.0		11.840	
46	เกิดเ	12.164	ยากร	
55	12.279	1101		
57	000	010002	8.344	~
91	1991	12.278	INDI	611
106	12.288			
112			10.665	
181		12.283*]
223			12.079	

จากตารางที่ 6.1 สามารถสร้างกราฟค่าความสัมพันธ์ระหว่างค่า c₁ ของแต่ละวิถี C1, C2, และ C3 กับจำนวนจุดในแต่ละวิถีเพื่อหาความลู่เข้าของค่า c₁ ได้ดังรูปที่ 6.5

รูปที่ 6.5 ความลู่เข้าของค่าตัวแปร *c*₁ กับจำนวนจุดในแต่ละวิถี C1, C2 และ C3 ของกรณี วิเคราะห์คานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรงกระทำ 1 ตัน ในความเค้นระนาบ

ตารางที่ 6.2 กรณีวิเคราะห์แผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงกระทำ 1 ตัน ในความเค้นระนาบ

ด้านกนุดดใบแต่ดะกิถื	ค่า <i>c</i>	_เ ที่คำนวณได้ใน	มแต่ละวิถี
1 18 18 10 18 10 18 18 18 18 18	C1	C2	C3
7	12.735	10.75	132.357
19		17.648	
22	18.271	. v	
28	12.11	19159	18.671
46		18.584	
54	18.824	101000	Banning (
55	1126		12.403
91		18.794	
106	18.863		
130			16.307
181		18.884*	
259			18.309

จากตารางที่ 6.2 สามารถสร้างกราฟค่าความสัมพันธ์ระหว่างค่า c_1 ของแต่ละวิถี C1, C2 และ C3 กับจำนวนจุดในแต่ละวิถีเพื่อหาความลู่เข้าของค่า c_1 ได้ดังรูปที่ 6.6

ตารางที่ 6.3	กรณีวิเคราะ	ะห์แผ่นเหล็	กประกับคู่เ	แบบสมม	<mark>าตรภายใต้</mark>	ข้แรงกระทำ	1	ตัน
ในความเครีย	ยดระนาบ							

ด้วนดนดดในแต่ดะดิถื	ค่า <i>c</i> ₁ เ	ที่คำนวณได้ในแ	ต่ละวิถี
1 1 1 4 4 14 JN 6 16 16 16 16 16 16 16 16 16 16 16 16 1	C1	C2	C3
7	9.492	7.909	103.206
19	2	13.204	
22	13.602		
28	60		14.156
46	<u>el 7 90 e</u>	13.921	ยากร
55		JIION	9.362
66	14.107	()	>
91	งกรถ	14.087	1918176
106	14.140		
130			12.034
181		14.158*	
259			13.739

จากตารางที่ 6.3 สามารถสร้างกราฟค่าความสัมพันธ์ระหว่างค่า *c*₁ ของแต่ละวิถี C1, C2 และ C3 กับจำนวนจุดในวิถีเพื่อหาความลู่เข้าของค่า *c*₁ ได้ดังรูปที่ 6.7

รูปที่ 6.7 ความลู่เข้าของค่า<mark>ตัวแปร *c*₁ กับ</mark>จำนวนจุดในแต่ละวิถี C1, C2 และ C3 ของกรณี วิเคราะห์แผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงกระทำ 1 ตัน ในความเครียดระนาบ

จากผลการวิเคราะห์ค่า *c*₁ พบว่าวิถี C2 ที่มีจำนวน 181 จุด จะให้ค่าเข้าใกล้ค่าคงที่มาก ที่สุดในทุกกรณี

6.1.3.4 เลือกค่า c₁ ในวิถีที่มีค่าเข้าใกล้ค่าคงที่มากที่สุดแทนลงในสมการที่ 3.27

6.1.4 ทำการตรวจสอบค<mark>่าความเข้มของความเค้น</mark>

6.1.4.1 สำหรับกรณีคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน ค่า ความเข้มของความเค้นจากวิธี RWCIM จะถูกเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ค่าความเข้มของความ เค้นจากระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ที่ใช้โครงข่ายละเอียดมากในโมเดลคานเหล็กที่เสริมกำลัง (แสดงโมเดลการวิเคราะห์และการวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้นดังรูปที่ 6.8 และ 6.9) เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้อง แสดงดังตารางที่ 6.4 (แสดงขั้นตอนในภาคผนวก ข.)

ตารางที่ 6.4 ผลการตรวจสอบความถูกต้องของค่าความเข้มของความเค้นด้วยระเบียบวิธีไฟในต์ เอลิเมนต์ที่ใช้โครงข่ายละเอียดมากในกรณีการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติก เสริมเส้นใยคาร์บอน

	Q_{ij} , $lpha_{ij}$ ระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์ที่ใช้โครงข่าย								$\mathit{Q}_{_{ij}}$, $lpha_{_{ij}}$ จากวิธี RWCIM				
แรง (กก)	ง ละเอียดมาก (กก./ตร.ซมซม. ^α)						(กก./ตร.ชมชม. ^{0.271})						
(1111)	Q_{rr} α_{rr}	$Q_{r heta}$	$lpha_{_{r heta}}$	$Q_{ heta heta}$	$lpha_{_{ heta heta}}$	Q_{rr}	α_{rr}	$Q_{r heta}$	$lpha_{_{r heta}}$	$Q_{ heta heta}$	$lpha_{_{ heta heta}}$		
4000	20.20	20.20 0.271 15.28 0.271 56.16 0.271					21.16	0.271	15.83	0.271	57.77	0.271	
	% ความคลาดเคลื่อนของวิธี RWCIM						4.73	0.00	3.61	0.00	2.86	0.00	

Unit in cm

รูปที่ 6.8 โมเดลละเอียดของคานเหล็กที่เสริมกำลังในระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ทไซ์โครงข่าย ละเอียดมาก (ความเค้นระนาบ)

รูปที่ 6.9 ค่าความเค้น (S) กับระยะผิวสัมผัสระหว่างผิวคานเหล็กกับชั้นวัสดุประสาน (r) จาก ระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ที่ใช้โครงข่ายละเอียดมาก (ความเค้นระนาบ)

จากรูปที่ 6.8 แสดงโมเดลละเอียดของคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้น ใยคาร์บอนในระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ในปัญหาแบบความเค้นระนาบ โดยโมเดลนี้มีจำนวนเอลิ เมนต์เป็น 106203 เอลิเมนต์และขนาดเอลิเมนต์เล็กสุดเป็น 4.2338x10⁻¹² ซม. และวิถีที่ใช้หาค่า ความเข้มของความเค้น (Q_FEM Path)

จากกราฟ S_r(FEM), S_{rtheta}(FEM) และ S_{theta}(FEM) ในรูปที่ 6.9 พบว่าบริเวณเอกฐานเด่น (singularity dominate-zone) อยู่ในช่วง 10⁻¹⁰ < r < 10⁻⁴ ซึ่งช่วงนี้มีความชัน ($\alpha_1 = 1 - \lambda_1$) ในแต่ ละเส้นเท่ากันทั้งสามสันคือ 0.271 และจากความชันนี้นำมาคำนวณค่าความเข้มของความเค้นใน ระนาบเชิงขั้ว (Q_{rr} , $Q_{r\theta}$ และ $Q_{\theta\theta}$) จะได้เท่ากับ 20.20, 15.28 และ 56.16 ตามลำดับ

จากตารางที่ 6.4 ลำดับของเอกฐานที่ได้จากระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ที่ใช้โครงข่าย ละเอียดมากมีความแตกต่างกับทฤษฎีเป็น 0.00 %, 0.00 % และ 0.00 % ตามลำดับ และค่า ความเข้มของความเค้นที่ได้จากวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์ขนาดเล็กมีความแตกต่างจากทฤษฎีเป็น 4.73 %, 3.61 % และ 2.86 % ตามลำดับ

6.1.4.2 สำหรับกรณีแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร ค่าความเข้มของความเค้นจากวิธี RWCIM ในแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรจะถูกนำมาเปรียบเทียบกับค่าความเข้มของความเค้น ในแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรในงานวิจัยของ อัครวัชร เล่นวารี (2002) เพื่อตรวจสอบความ ถูกต้อง แสดงดังตารางที่ 6.5 และ 6.6

ตารางที่ 6.5 แรงวิบัติและค่าความเข้มของความเค้นของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร (อัครวัชร เล่นวารี 2002)

ตัวอย่าง	แรงวิบัติ	ความเค้นระนาบ (กก./ตร.ซมซม. ^{0.271})			ความเครียดระนาบ (กก./ตร.ซมซม. ^{0.326})			
การทดลอง	(กก.)	Q_{rr}	$Q_{r heta}$	$Q_{ heta heta}$	Q_{rr}	$Q_{r heta}$	$Q_{ heta heta}$	
NC-1	9858	82.3	61.6	224.8	88.8	56.9	160.6	
NC-2	7580	63.3	47.4	172.9	68.3	43.8	123.5	
NC-3	8956	74.8	56.0	204.2	80.7	51.7	145.9	
NC-4	9831	82.1	61.4	224.2	88.5	56.8	160.2	

ตารางที่ 6.6 ผลการวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้นโดยอ้างอิงแรงวิบัติจากตารางที่ 6.5

ตัวอย่าง	แรงวิบัติ	ความเค้นระนาบ (กก./ตร.ซมซม. ^{0.271})			ความเครียดระนาบ (กก./ตร.ซมซม. ^{0.326})		
การทดลอง	(กก.)	Q_{rr}	$Q_{r heta}$	$Q_{ heta heta}$	Q_{rr}	$Q_{r heta}$	$Q_{ heta heta}$
NC-1	9858	80.1	59.9	218.6	85.4	54.8	154.6
NC-2	7580	61.6	46.1	168.1	65.7	42.1	118.8
NC-3	8956	72.8	54.4	198.6	77.6	49.8	140.4
NC-4	9831	79.9	59.8	218.0	85.2	54.6	154.1

จากตารางที่ 6.5 และ 6.6 สามารถเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ค่าความเข้มของความ เค้นของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร แสดงดังตารางที่ 6.7

ตารางที่ 6.7 เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากผลการวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้นในกรณี การทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร

ตัวอย่างการ พดลอง	แรงวิบัติ (กก)	% ควา กรณีศ	มคลาดเค ทวามเค้นร	ลื่อนใน ะ _{ันาบ}	% ความคลาดเคลื่อน กรณีความเครียดระนาบ		
	(1111)	Q_{rr}	$Q_{r heta}$	$Q_{ heta heta}$	Q_{rr}	$Q_{r heta}$	$Q_{ heta heta}$
NC-1	9858	-2.70	-2.72	- 2.74	-3.78	-3.72	-3.76
NC-2	7580	-2.73	-2.80	-2.77	-3.81	-3.83	-3.77
NC-3	8956	-2.74	-2.79	-2.72	-3.81	-3.74	-3.76
NC-4	9831	-2.73	-2.68	-2.75	-3.72	-3.82	-3.78
ค่าเฉลี่ย 🥢		-2.73	-2.75	-2.75	-3.78	-3.78	-3.77

จากตารางที่ 6.7 เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากผลการวิเคราะห์ค่าความเข้มของความ เค้นในแต่ละกรณีอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ทั้งสองกรณี

นอกจากนี้ถ้านำค่าความเข้มของความเค้นในทิศทางใดๆ เปรียบเทียบกับค่าความเข้ม ของความเค้นในทิศทาง r-r (Q_r) พบว่าในกรณีความเค้นระนาบของทั้งสองการทดลองมี สัดส่วนเท่ากันคือ 1, 0.75 และ 2.73 และในกรณีความเครียดระนาบในการทดลองรอยต่อประกับ คู่แบบสมมาตรมีสัดส่วนเป็น 1, 0.64 และ 1.81

6.2 ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงค่าความเข้มของความเค้นกับจำนวนรอบของแรงกระทำ เป็นรอบแอมพลิจูดคงที่

ในหัวข้อนี้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างช่วงค่าความเข้มของความเค้นกับจำนวนรอบการหลุด ล่อนที่ปลายแผ่นเสริมกำลังในคานเหล็กและความสัมพันธ์ระหว่างค่าช่วงความเข้มของความเค้นกับ จำนวนรอบการวิบัติของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร

6.2.1 ผลวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้นของการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วย แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่

จากการทดลองพบว่าพฤติกรรมการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนนั้นจะ เกิดที่ปลายแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนที่ห่างออกจากเส้นศูนย์กลางออกไปข้างละ 15 ซม. ซึ่งจุดนี้อยู่ในช่วงของความเค้นสูงสุด (ความเค้นเอกฐาน) โดยความเค้นสูงสุดนี้จะถูกอธิบายด้วย ช่วงความเข้มของความเค้น และในบริเวณดังกล่าวนี้จะนำไปสู่การวิเคราะห์ค่าความเข้มของความ เค้นด้วยวิธีคอมเพลคซ์โพเทนเซียลและวิธี RWCIM ซึ่งผลค่าความเข้มของความเค้นที่วิเคราะห์ได้ แสดงดังตารางที่ 6.8

ตารางที่ 6.8 ผลการวิเคราะห์ช่วงค่าความเข้มของความเค้นที่ทำให้แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใย คาร์บอนเกิดการหลุดล่อนออกจากคานที่เสริมกำลัง

ลำดับ	ทิศแผ่น	t _a	P _{max}	ΔP	ΔQ_{ij} ((กก./ตร.ซม	ขม. ^{0.271})
การทดลอง	เสริมกำลัง	(มม.)	P_{static}	(กก.)	ΔQ_{rr}	$\Delta Q_{r heta}$	$\Delta Q_{ heta heta}$
BSC901	ใต้	1.03	0.90	6120	32.37	24.22	88.39
	เหนือ	1.01	0.90	6120	32.37	24.22	88.39
BSC801	ใต้	1.10	0.80	5440	28.77	21.53	78.56
	เหนือ	0.80	0.80	5440	30.37	22.72	82.91
BSC802	ใต้	0.95	0.80	5440	28.77	21.53	78.56
	เหนือ	0.8 <mark>6</mark>	0.80	5440	30.37	22.72	82.91
BSC651	ใต้	1.12	0.65	4420	23.38	17.49	63.83
	เหนือ	0.84	0.65	4420	24.67	18.46	67.36
BSC652	ใต้	0.75	0.65	4420	24.67	18.46	67.36
	เหนือ	0.82	0.65	4420	24.67	18.46	67.36
BSC601	ใต้	0.85	0.60	4080	22.77	17.04	62.18
	เหนือ	0.90	0.60	4080	22.77	17.04	62.18
BSC602	ใต้	0.80	0.60	4080	22.77	17.04	62.18
	เหนือ	0.80	0.60	4080	22.77	17.04	62.18
BSC501	ใต้	0.84	0.50	3400	18.98	14.20	51.82
	เหนือ	1.02	0.50	3400	17.98	13.46	49.10
BSC502	ใต้	0.78	0.50	3400	18.98	14.20	51.82
	เหนือ	0.90	0.50	3400	18.98	14.20	51.82
BSC401	ใต้	0.94	0.40	2720	14.39	10.77	39.28
	เหนือ	1.06	0.40	2720	14.39	10.77	39.28
BSC402	ใต้	0.98	0.40	2720	14.39	10.77	39.28
	เหนือ	0.90	0.40	2720	15.18	11.36	41.45

โดยที่ตัวอักษรเอียงหนาสีแดงในตารางที่ 6.8 หมายถึงคำนวณค่าความเข้มของความเค้นโดยพิจารณา ความหนาของชั้นวัสดุประสาน (*t_a*) < 0.90 มม.

จากตารางที่ 6.8 สามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของค่าความเข้มของความเค้น (ความเค้นระนาบ) กับจำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุด ใดๆ (ตารางที่ 5.1) ดังรูปที่ 6.10 - 6.12

รูปที่ 6.10 ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของค่าความเข้มของความเค้นในความเค้นระนาบกับจำนวน รอบของแรงกระทำ ณ จุดที่ 1 ในการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอม พลิจูดคงที่

รูปที่ 6.11 ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของค่าความเข้มของความเค้นในความเค้นระนาบกับจำนวน รอบของแรงกระทำ ณ จุดที่ 2 ในการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังภายใต้แรงกระทำเป็นรอบ แอมพลิจูดคงที่

รูปที่ 6.12 ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของค่าความเข้มของความเค้นในความเค้นระนาบกับจำนวน รอบการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนในคานเหล็กในการทดลองคานเหล็กที่ เสริมกำลังภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่

จากรูปที่ 6.10 - 6.12 เขียนสมการความสัมพันธ์ของช่วงของค่าความเข้มของความเค้น (ในระบบพิกัดเชิงขั้ว) กับจำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุดที่ 1, 2, และ 3 ของกราฟสัญญาณการ ตรวจจับการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนในคานเหล็กด้วยกระแสไฟฟ้า (รูปที่ 5.1) ได้ดังกรณีต่อไปนี้

กรณีที่ 1 ช่วงค่าควา<mark>มเข้</mark>มของความเค้นในกรณีการวิเคราะห์แบบความเค้นระนาบ (กก./ ตร.ซม.-ซม.^{0.271}) กับจำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุดที่ 1 (จุดกำเนิดรอยร้าว) ในช่วงที่ 1 "ระยะ กำเนิดรอยร้าว" (จุด 0 ถึงจุดที่ 1) สมการความสัมพันธ์ระหว่างค่าความเข้มของความเค้นกับ จำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุดที่ 1 (*N_{su}*) ในการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลัง

$\Delta Q_{rr} = -2.8832 \ln(N_{SL1}) + 53.359$; d	$R^2 = 0.88$	(6.1ก)
$\Delta Q_{r\theta} = -2.1576 \ln(N_{SL1}) + 40.304$	•	$R^2 = 0.88$	(6.1ข)
$\Delta Q_{\theta\theta} = -7.8723 \ln(N_{SL1}) + 147.060$;	$R^2 = 0.88$	(6.1P)

กรณีที่ 2 ช่วงค่าความเข้มของความเค้นในกรณีการวิเคราะห์แบบความเค้นระนาบ (กก./ ตร.ซม.-ซม.^{0.271}) กับจำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุดที่ 2 (จุดรอยร้าวเติบโต 1)ในช่วงที่ 2 "ระยะ รอยร้าวเติบโต 1" (จุด 1 ถึงจุดที่ 2) สมการความสัมพันธ์ระหว่างค่าความเข้มของความเค้นกับ จำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุดที่ 2 (*N_{sL2}*) ในการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลัง

$\Delta Q_{rr} = -2.6388 \ln(N_{SL2}) + 52.746$;	$R^2 = 0.86$	(6.2ก)
$\Delta Q_{r\theta} = -1.9747 \ln(N_{SL2}) + 39.471$;	$R^2 = 0.86$	(6.2ข)
$\Delta Q_{\theta\theta} = -7.2052 \ln(N_{SL2}) + 144.020$,	$R^2 = 0.86$	(6.2P)

กรณีที่ 3 ช่วงค่าความเข้มของความเค้นในกรณีการวิเคราะห์แบบความเค้นระนาบ (กก./ ตร.ซม.-ซม.^{0.271}) กับจำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุดที่ 3 (จุดรอยร้าวเติบโต 2, จุดปลายแผ่นหลุด ล่อน) ในช่วงที่ 3 "ระยะรอยร้าวเติบโต 2" (จุด 2 ถึงจุดที่ 3) สมการความสัมพันธ์ระหว่างค่าความ เข้มของความเค้นกับจำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุดที่ 3 (*N*_{sL3}) ในการทดลองคานเหล็กที่เสริม กำลัง

$\Delta Q_{rr} = -2.5965 \ln(N_{SL3}) + 53.185$;	$R^2 = 0.87$	(6.3ก)
$\Delta Q_{r\theta} = -1.9430 \ln(N_{SL3}) + 39.800$;	$R^2 = 0.87$	(6.3ข)
$\Delta Q_{\theta\theta} = -7.0896 \ln(N_{SL3}) + 145.22$;	$R^2 = 0.87$	(6.3A)

6.2.2 ผลวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้นของการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบ สมมาตรภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่

จากการทดลองพบว่าพฤติกรรมการหลุดวิบัติของแผ่นประกับคู่แบบสมมาตรนั้นจะเกิดขึ้น ทันทีเมื่อเกิดรอยร้าว ซึ่งผลงานวิจัยส่วนใหญ่บอกว่าบริเวณผิวสัมผัสระหว่างทั้งสองวัสดุที่ปลาย แผ่นประกับหรือปลายแผ่นทาบในรอยต่อมักจะเกิดความเค้นสูงที่สุด (ความเค้นเอกฐาน) ดังนั้น พารามิเตอร์ที่จะบอกความรุนแรงของความเค้นสูงที่สุด (ค่าความเข้มของความเค้น) นี้จะสามารถ หาได้จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีคอมเพลคซ์โพเทนเชียลและวิธี RWCIM ซึ่งผลค่าความเข้มของ ความเค้นที่วิเคราะห์ได้แสดงดังตารางที่ 6.9

> ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวคย่าง	ตัวอย่าง $t_a = \frac{P_{\text{max}}}{P_{\text{max}}} \Delta P$			$\Delta Q_{_{ij}}$ ความเค้นระนาบ			$\Delta Q_{_{ij}}$ ความเครียดระนาบ		
			ΔP	(กก./ตร.ชมชม. ^{0.271})			(กก./ตร.ชมชม. ^{0.326})		
ทเตเพเอง	(มม.)	² static	(111.)	ΔQ_{rr}	$\Delta Q_{r\theta}$	$\Delta Q_{ heta heta}$	ΔQ_{rr}	$\Delta Q_{r heta}$	$\Delta Q_{ heta heta}$
DSJ801	0.99	0.80	5440	44.19	33.07	120.65	47.15	30.23	85.29
DSJ802	1.05	0.80	5440	44.19	33.07	120.65	47.15	30.23	85.29
DSJ803	1.11	0.80	5440	44.19	33.07	120.65	47.15	30.23	85.29
DSJ701	1.04	0.70	4760	38.67	28.93	105.57	41.26	26.45	74.63
DSJ702	0.95	0.70	4760	38.67	28.93	105.57	41.26	26.45	74.63
DSJ703	1.22	0.70	4760	38.62	28.93	105.57	41.26	26.45	74.63
DSJ704	0.86	0.70	4760	38.81	29.07	106.10	41.27	26.46	74.65
DSJ651	0.84	0.65	4420	36.04	26.99	98.52	38.32	24.57	69.32
DSJ652	1.14	0.65	4420	35.90	26.87	98.03	38.31	24.56	69.30
DSJ653	0.92	0.65 🤞	4420	35.90	26.87	98.03	38.31	24.56	69.30
DSJ654	1.25	0.65	4420	35.86	26.86	98.03	38.31	24.56	69.30
DSJ601	1.22	0.60	4080	33.10	24.80	90.49	35.36	22.67	63.97
DSJ602	0.98	0.60	4080	33.14	24.80	90.49	35.36	22.67	63.97
DSJ603	0.98	0.60	4 <mark>0</mark> 80	33.14	24.80	90.49	35.36	22.67	63.97
DSJ501	0.77	0.50	3400	27.72	20.76	75.78	29.48	18.90	53.32
DSJ502	1.29	0.50	3400	27.59	20.66	75.41	29.47	18.89	53.31
DSJ503	1.08	0.50	3400	27.62	20.67	75.41	29.47	18.89	53.31
DSJ401	1.21	0.40	2720	22.07	16.53	60.33	23.58	15.12	42.65
DSJ402	0.86	0.40	2720	22.18	16.61	60.63	23.58	15.12	42.66
DSJ403	1.08	0.40	2720	22.09	16.53	60.33	23.58	15.12	42.65
DSJ404	1.33	0.40	2720	22.07	16.53	60.33	23.58	15.12	42.65
DSJ171	1.15	0.17	1130	9.21	6.89	25.14	9.79	6.28	17.72
DSJ172	0.84	0.17	1130	9.21	6.90	25.19	9.80	6.28	17.72
DSJ173	0.95	0.17	1130	9.20	6.88	25.14	9.79	6.28	17.72

ตารางที่ 6.9 ผลการวิเคราะห์ค่าความเข้มของความเค้นที่เกิดขึ้นในบริเวณผิวสัมผัสระหว่างผิวของ แผ่นเหล็กประกับด้านข้างกับชั้นวัสดุเชื่อมประสาน

โดยที่ตัวอักษรเอียงหนาสีแดงและตัวอักษรหนาสีน้ำเงินในตารางที่ 6.9 หมายถึงคำนวณค่าความเข้ม ของความเค้นโดยพิจารณาความหนาของชั้นวัสดุประสานในกรณี $t_a < 0.90$ มม. และ $t_a > 1.15$ มม. ตามลำดับ

จากตารางที่ 6.9 สามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของค่าความเข้มของความเค้น (ความ เค้นระนาบและความเครียดระนาบ) กับจำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุด ที่ 1 (ตารางที่ 5.4) แสดงดังรูป ที่ 6.13 - 6.14

รูปที่ 6.14 ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงของค่าความเข้มของความเค้นในกรณีความเครียดระนาบกับ จำนวนรอบการวิบัติของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร

82

จากรูปที่ 6.13 - 6.14 เขียนสมการความสัมพันธ์ของค่าความเข้มของความเค้น (ในระบบ พิกัดเชิงขั้ว) กับจำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุดที่ 1 ของกราฟสัญญาณการตรวจจับการวิบัติของ แผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรด้วยค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าตกคร่อม (รูปที่ 5.6) ได้ดังกรณี ต่อไปนี้

กรณีที่ 1 ช่วงค่าความเข้มของความเค้นในกรณีการวิเคราะห์แบบความเค้นระนาบ (กก./ ตร.ซม.-ซม.^{0.271}) กับจำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุดที่ 1 (จุดกำเนิดรอยร้าว,จุดวิบัติ) ในช่วงที่ 1 "ระยะกำเนิดรอยร้าว" (จุด 0 ถึงจุดที่ 1) สมการความสัมพันธ์ระหว่างค่าความเข้มของความเค้น (กรณีความเค้นระนาบ) กับจำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุดที่ 1 (*N_{sti}*) ในการทดลองแผ่นเหล็ก ประกับคู่แบบสมมาตร

$\Delta Q_{rr} = -3.6845 \ln(N_{SL1}) + 70.073$;	$R^2 = 0.88$	(6.4ก)
$\Delta Q_{r\theta} = -2.7564 \ln(N_{SL1}) + 52.440$;	$R^2 = 0.88$	(6.4ข)
$\Delta Q_{\theta\theta} = -10.0560 \ln(N_{SL1}) + 191.330$;	$R^2 = 0.88$	(6.4P)

กรณีที่ 2 ช่วงค่าความเข้มของความเค้นในกรณีการวิเคราะห์แบบความเครียดระนาบ (กก./ตร.ซม.-ซม.^{0.326}) กับจำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุดที่ 1 (จุดกำเนิดรอยร้าว,จุดวิบัติ) ในช่วง ที่ 1 "ระยะกำเนิดรอยร้าว" (จุด 0 ถึงจุดที่ 1) สมการความสัมพันธ์ระหว่างค่าความเข้มของความ เค้น (กรณีความเครียดระนาบ) กับจำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุดที่ 1 (*N_{sti}*) ในการทดลอง แผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร

$\Delta Q_{rr} = -3.9299 \ln(N_{SL1}) + 74.743$;	$R^2 = 0.88$	(6.5ก)
$\Delta Q_{r\theta} = -2.5196 \ln(N_{SL1}) + 47.921$;	$R^2 = 0.88$	(6.5ข)
$\Delta Q_{\theta\theta} = -7.1087 \ln(N_{SL1}) + 135.2$;	$R^2 = 0.88$	(6.5P)

6.3 การเปรียบเทียบสมการความสัมพันธ์

จากพฤติกรรมของการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใย คาร์บอนภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่และพฤติกรรมการวิบัติของแผ่นเหล็กประกับคู่ แบบสมมาตรภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่จะมีช่วงที่ 1 เหมือนกัน (ระยะการกำเนิด รอยร้าว) หรือพฤติกรรมของช่วงที่ 1 ในสองการทดลองเหมือนกัน ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงนำสมการ ความสัมพันธ์ของช่วงของค่าความเข้มของความเค้นกับจำนวนรอบที่ทำให้เกิดรอยร้าว (*N_{su}*) ใน กรณีความเค้นระนาบของทั้งสองการทดลองมาเปรียบเทียบกันแสดงดังรูปที่ 6.15

จากรูปที่ 6.15 พบว่าสมการความสัมพันธ์ของช่วงของค่าความเข้มของความเค้นกับ จำนวนรอบของแรงกระทำที่ทำให้เกิดรอยร้าวในการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรไม่ทับ กับสมการความสัมพันธ์ของช่วงของค่าความเข้มของความเค้นกับจำนวนรอบของแรงกระทำที่ทำ ให้เกิดรอยร้าวในการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังซึ่งหมายถึง สมการทำนายการเกิดรอยร้าวใน การทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ได้ไม่ สามารถนำมาใช้ทำนายอายุการเกิดรอยร้าวในผิวสัมผัสระหว่างผิวเหล็กกับชั้นวัสดุประสานในการ ทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรงกระทำเป็นรอบ แอมพลิจูดคงที่ได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 7 สรุปผลและข้อเสนอแนะ

7.1 สรุปผลการทดลอง

จากการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรง กระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ และการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงกระทำ เป็นรอบแอมพลิจูดคงที่พบว่า

 ในการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลัง พบว่าการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใย คาร์บอนในคานเหล็กเกิดขึ้นที่ผิวสัมผัสระหว่างผิวเหล็กกับชั้นวัสดุประสานบริเวณระยะปลายแผ่น ด้านใกล้กับตำแหน่งกึ่งกลางของความยาวคาน (แสดงดังรูปที่ 7.1 และ 7.2)

รูปที่ 7.1 การหลุดล่อนที่เกิดขึ้นระหว่างผิวสัมผัสของผิวเหล็กกับวัสดุประสาน (BSC602S) (ก) ด้านหน้าของปลายแผ่น และ (ข) ด้านข้างของปลายแผ่น

พฤติกรรมการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนนี้สามารถแบ่งระยะเวลา ของการเกิดรอยร้าวได้เป็น 4 ระยะดังต่อไปนี้

n.) ระยะไม่เกิดรอยร้าว เริ่มจากจุดเริ่มต้นการทดลองถึงจุดกำเนิดรอยร้าว (N_{sti}) และค่า ความต่างศักย์ไฟฟ้าไม่เปลี่ยนแปลง

ข.) ระยะรอยร้าวเติบโต 1 เริ่มจากจุดกำเนิดรอยร้าว (N_{sL1}) ถึงจุดรอยร้าวเติบโต 1(N_{sL2})
 ช่วงแรกของระยะนี้รอยร้าวจะทำให้การเปลี่ยนแปลงค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าอ่านได้ต่างจากเดิม
 ลดลงเพียงเล็กน้อยเนื่องจากรอยร้าวมีขนาดเล็ก ช่วงหลังของระยะนี้รอยร้าวจะมีขนาดใหญ่ขึ้น
 ตามจำนวนรอบของแรงกระทำที่เพิ่มขึ้นและทำให้ค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าเปลี่ยนแปลงสูง

(ก) บริเวณท้องคานเหล็ก

(ข) แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนที่มีวัสดุประสานติด

รูปที่ 7.2 พื้นที่การหลุดล่อนของชั้นวัสดุประสานในคานเหล็กที่เสริมกำลัง (BSC602S)

 ค.) ระยะรอยร้าวเติบโต 2 เริ่มจากจุดรอยร้าวเติบโต 1 (N_{sL2}) ถึงจุดรอยร้าวเติบโต 2 หรือ จุดปลายแผ่นหลุดล่อน (N_{sL3}) ในระยะนี้รอยร้าวจะมีขนาดใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งรอยร้าวมี ขนาดใหญ่พอที่จะทำให้ปลายแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนหลุดออกจากคานเหล็กหรืออ่าน ค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าเท่ากับศูนย์โวลต์

ง.) ระยะการหลุดล่อน เริ่มจากจุดปลายแผ่นหลุดล่อนเป็นต้นไป จากพฤติกรรมนี้จึงสามารถบอกได้ว่ารอยร้าวขนาดเล็กนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของการหลุดล่อนของ แผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน ในการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร พบว่าการวิบัติ (การหลุดล่อน) ทันที เมื่อเกิดรอยร้าว (ค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าเปลี่ยนเป็นศูนย์โวลต์ทันที) โดยรอยร้าวที่พบนั้นอยู่ใน บริเวณผิวสัมผัสระหว่างผิวเหล็กกับชั้นวัสดุประสาน แสดงดังรูปที่ 7.3

รูปที่ 7.3 บริเวณพื้นที่ที่เกิดรอยร้<mark>าวล้าในแผ่นเหล็กปร</mark>ะกับคู่แบบสมมาตร (DSJ703)

3. ในคานเหล็กพบว่าค่าลำดับเอกฐาน (order of singularity, α_1) ที่ได้จากวิธีริซิพโปร คอลเวิร์คคอนทัวร์อินทิกรัล (RWCIM) และระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์ที่ใช้โครงข่ายละเอียดมากมี ค่าเท่ากับ 0.271 ส่วนค่าความเข้มของความเค้นในพิกัดเชิงขั้ว Q_{rr} , $Q_{r\theta}$ และ $Q_{\theta\theta}$ มีความ แตกต่างเท่ากับ 4.73%, 3.61% และ 2.86% ตามลำดับ สำหรับในแผ่นเหล็กประกับคู่แบบ สมมาตร เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานวิจัยในอดีต ค่าความเข้มของความเค้นในพิกัดเชิงขั้ว Q_{rr} , $Q_{r\theta}$ และ $Q_{\theta\theta}$ ในกรณีความเค้นระนาบมีความแตกต่างเท่ากับ -2.73%, -2.75% และ-2.75% ตามลำดับ ส่วนในกรณีความเครียดระนาบมีความแตกต่างเท่ากับ -3.78% -3.78% และ -3.77% ตามลำดับ

 ระดับของช่วงของค่าความเข้มของความเค้นมีผลต่ออายุของจุดกำเนิดรอยร้าวของการ ทดลองคานเหล็กและอายุของจุดกำเนิดรอยร้าว (การหลุดล่อน) ของการทดลองแผ่นเหล็กประกับ คู่แบบสมมาตรดังสมการที่ 6.1, 6.4 และ 6.5 ตามลำดับ

5. สมการทำนายการเกิดวิบัติของการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรง กระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ไม่สามารถนำมาใช้ทำนายอายุจุดกำเนิดรอยร้าวในผิวสัมผัส ระหว่างผิวเหล็กกับชั้นวัสดุประสานของการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริม เส้นใยคาร์บอนภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ได้

7.2 ข้อเสนอแนะการศึกษาในอนาคต

การทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้แรง กระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ในอนาคต

 พิจารณาอัตราส่วนของแรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่และความถี่ของแรงกระทำ เป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ที่มีผลต่อการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนในคานเหล็ก ที่เสริมกำลังภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่

2. พิจารณาปัญหาเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมที่ผลต่อการทำให้เกิดการหลุดล่อนของแผ่น พลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนในคานเหล็กที่เสริมกำลังภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่

 พิจารณาประเภทของคุณสมบัติของวัสดุประสานกับแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอน ที่นำมาเสริมกำลังให้กับคานเหล็กเพื่อศึกษาพฤติกรรมการหลุดล่อนของแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใย คาร์บอนในคานเหล็กที่เสริมกำลังภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่และสร้างกราฟ เปรียบเทียบสมการทำนายการเกิดรอยร้าวในคานเหล็ก (สมการนี้ได้จากผลของการทดลองแผ่น เหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่) กับกราฟสมการ ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความเข้มของความเค้นกับจำนวนรอบของแรงกระทำ ณ จุดที่ 1 (*N_{su}*) ในการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลัง (ทิศทาง *θ* – *θ* ในระบบพิกัดเชิงขั้ว)

> ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

<u>ภาษาไทย</u>

จิรพงศ์ กสิทวิทย์อำนวย. <u>กลศาสตร์การแตกหัก</u>.กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.

<u>ภาษาต่างประเทศ</u>

- Al-Mahaidi R., Liu H.B. and Zhao X.L. The effect of fatigue loading on bond strength of cfrp bonded steel plate joints. <u>Proceedings of the International Symposium on</u> <u>Bond Behavior of FRP in Structures</u> (2005) : 451-455.
- Al-Mahaidi R., Fawzia S. and Zhao X.L. Experimental and finite element analysis of a double strap joint between steel plates and normal modulus CFRP. <u>Composite</u> <u>Structures</u> 75 (2006) : 156-162.
- American Association of State Highway Bridges (ASSHTO). <u>Standard Specifications for</u> <u>Highway Bridges</u> (1996) 16th Edition.
- Anderson T.L. <u>Fracture Mechanics : Fundamental and Applications</u> (1991) CRC Press, ISBN 0-8493-4277-5.
- Bogy D.B. and Wang K.C. Stress Singularities at Interface Corners in Bonded Dissimilar Isotropic Elastic Materials. <u>International Journal of Solids and Structures</u> 7 (1971) : 993-1005.
- Carpenter W.C. Calculation of fracture mechanics parameters for a general corner. <u>International Journal of Fracture</u> 24 (1984) : 45-58.
- Carpenter W.C. Mode I and mode II stress intensities for plates with cracks of finite opening. <u>International Journal of Fracture</u> 26 (1984) : 201-214
- Carpenter W.C. and Byers C. A path independent integral for computing stress intensities for V-notched cracks in a bi-material. <u>International Journal of Fracture</u> 35 (1987) : 245-268.
- Carpenter W.C. and Byers C. Insensitivity of the reciprocal work contour integral method to higher order eigenvectors. <u>International Journal of Fracture</u> 73 (1995) : 93-108

- Colombi P., Bocciarelli M., Fava G. and Poggi C. Prediction of Debonding strength of tensile steel/cfrp joints using fracture mechanics and stress based criteria. <u>Engineering Fracture Mechanics</u> 76 (2009) : 299-313.
- Colombi P., Bocciarelli M., Fava G. and Poggi C. Fatigue performance of tensile steel members strengthened with cfrp plates. <u>Engineering Fracture Mechanics</u> 87 (2009) : 334-343.
- Deng J. and Lee M.K. Fatigue performance of metallic beam strengthened with a bonded CFRP plate. <u>Composite Structures</u> 78 (2007) : 222-23.
- Ernesto P.F. Analysis of singular regions in bonded joints. <u>International Journal of</u> <u>Fracture</u> 105 (2000) : 1-25.
- Fisher J.W., Frank K.H., Hirt M.A. and McNamee B.M. Effect of weldments on the fatigue strength of steel beams. <u>NCHRP Report no.102</u>, Transportation Research Board, National Research Council, Washington, D.C. (1970)
- Fisher J.W., Albrecht P., Yen B.T., and Klingerman D.J. Fatigue strength of beams with stiffeners and attachments. <u>NCHRP Report no.147</u>, Transportation Research Board, National Research Council, Washington, D.C. (1974)
- Fisher J.W., Mertz D.R. and Zhong A. Steel bridge members under variable amplitude long life fatigue loading. <u>NCHRP Report no.267</u>, Transportation Research Board, National Research Council, Washington, D.C. (1983)
- Fisher J.W., Yen B.T. and Wang D. Fatigue and fracture evaluation for rating riveted Bridges. <u>NCHRP Report no.302</u>, Transportation Research Board, National Research Council, Washington, D.C. (1987)
- Gradin P.A. and Groth H.L. A fracture criterion for adhesive joints in terms of material induced singularities. <u>Proceeding of the Third International Conference</u> <u>on Numerical Methods in Fracture Mechanics</u> (1984) : 711-720.
- Green A.E. and Zirna W. <u>Theoretical Elasticity</u> Oxford University Press (1968)
- Groth H.L. A method to predict fracture in an adhesively bonded joint. <u>International</u> <u>Journal of adhesion and adhesives</u> 5 (1985) : 19-22.
- Hong C.C. and Stern M. The computation of stress intensity factors in dissimilar materials. <u>Journal of Elasticity</u> 8 (1978) : 21-34.
- Japanese Society of Steel Construction (JSSC). <u>Fatigue Design Recommendations</u> <u>for steel structures.</u> (English version) (1995)
- Lenwari A. and Thepchatri T. Debonding Strength of Steel Beams Strengthened with CFRP Plates. <u>ASCE Journal of Composites for Construction</u> 10 (2006) : 69-78.
- Liechti K.M. and Mohammed I. The effect of corner angles in bimaterial structures. International Journal of Solids and Structures 38 (2001) : 4375-4394.
- Liu X.H., Suo Z. and Ma Q. Split singularities : stress field near the edge of silicon die on a polymer substrate. <u>Acta mater</u>. 47 (1999) : 67-76.
- Munz D. and Tang Y.Y. Stress singularities at the interface in bonded dissimilar material under mechanical and thermal loading. <u>Journal of Applied Mechanics</u> 59 (1992) : 857-861.
- Quaresimin M. and Ricotta M. Fatigue behavior and damage evolution of single lap bonded joints in composite material. <u>Composites Sciences and Technology</u> 66 (2005) : 176-187.
- Reedy Jr. E.D. Intensity of stress singularities at the interface corner between a bonded elastic and rigid layer. Engineering Fracture Mechanics. 36 (1990) : 575-583
- Schnerch D., Dawood M., Rizkalla S., Summer E. and Stanford K. Bond behavior of cfrp strengthened steel structures. <u>Proceeding of the International Symposium</u> <u>on bond Behavior of FRP in Structures (BBFS2005)</u> (2005) : 435-444.
- Shin K.C., Kim S.W. and Lee J.J. Application of stress intensity to design of anisotropic/isotropic bi-materials with a wedge. International Journal of Solids and Structures 44 (2007) : 7748-7766.
- Sills L.B. and Sherer A. A conservative integral for determining stress intensity factors of a bimaterial notch. <u>International Journal of Fracture</u> 115 (2002) : 1-26.
- Stern M., Becker E.B. and Dunham R.S. A contour integral computation of mixedmode stress intensity factors. <u>International Journal of Fracture</u> 12 (1976) : 359
- Steel Structure Painting Council Specification 1991. <u>Surface Preparation</u> 2 : System and Specification 6th edition. Pittsburgh, P.A.
- Wang C.H. and Rose L.R.F. Compact solutions for corner singularity in bonded lap joints. <u>International Journal of Adhesion and Adhesives</u> 20 (2000) : 145-154.

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<mark>ภาคผนว</mark>ก

ภาคผนวก ก.

การสอบเทียบเครื่องมือ

 การสอบเทียบเครื่องทดสอบแรงแบบพลวัต (Servopulser) ด้วย Proving ring ภายใต้ แรงสถิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประมาณค่าแรงกระทำของเครื่องทดสอบแบบพลวัติโดยอ้างอิง ขนาดของแรงกระทำจาก Proving ring

รายละเอียดการสอบเทียบเครื่องมือมี<mark>ดังต่อไปนี้</mark>

- เครื่องทดสอบแรงแบบพลวัตขนาด 20 ตัน แสดงค่า %Indicator เป็นพารามิเตอร์ของ แรงกระทำ

- Proving ring ขนาด 25 ตัน แสดงระยะจม (Penetration) 1 ช่อง (1 div) เท่ากับ 0.002 มม. หรือ 1 ช่องเท่ากับ 35.7 กิโลกรัม (อ้างอิงจาก Proving ring)

การติดตั้งการสอบเทียบเครื่องทดสอบแรงแบบพลวัตด้วย Proving ring ภายใต้แรงสถิต แสดงดังรูปที่ ก.1

รูปที่ ก.1 การติดติดตั้งการสอบเทียบเครื่องทดสอบแรงแบบพลวัต (Servopulser) ด้วย Proving ring ภายใต้แรงสถิต

ในขณะสอบเทียบเครื่องมือเครื่องทดสอบแรงแบบพลวัตด้วย Proving ring ภายใต้แรง สถิต จะอ่านจำนวนช่องระยะจมของ Proving Ring กับค่า 10%, 20%, 30%, 40%, และ 50% Indicator ของเครื่องทดสอบแรงแบบพลวัติ ผลการสอบเทียบเครื่องมือเครื่องทดสอบแรงแบบพลวัตด้วย Proving ring ภายใต้แรง สถิต แสดงดังตารางที่ ก.1

Indicator	จำนวนช่า	องระยะจมโ	1ื่อ่านได้จาก	ระยะจมเฉลี่ย	แรงกระทำเฉลี่ย	
(%)	ครั้งที่1	ครั้งที่2	ครั้งที่3	ค่าเฉลี่ย	(มม.)	(กก.)
10	34	34	33	33.7	0.067	1203.09
20	62	62.5	62	62.2	0.124	2220.54
30	90.5	90	90	90.2	0.180	3220.14
40	118	118	117.5	117.8	0.236	4205.46
50	144.5	145	144.5	144.7	0.289	5165.79

ตารางที่ ก.1 ผลการสอบเทียบเครื่องทดสอบแรงแบบพลวัตด้วย Proving ring ภายใต้แรงสถิต

จากตารางที่ ก.1 สามารถนำมาสร้างกราฟความสัมพันธ์ระหว่าง %Indicator กับแรง กระทำเฉลี่ย (อ่านจาก Proving Ring) เพื่อหาสมการของแรงกระทำของเครื่องทดสอบแรงแบบพล วัติ ได้ดังรูปที่ ก.2

รูปที่ ก.2 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกระทำ (อ่านจาก Proving Ring) กับ %Indicator

จากกราฟความสัมพันธ์ระหว่างแรงกระทำ (อ่านจาก Proving Ring) กับ %Indicator สามารถเขียนอยู่ในรูปของสมการได้ดังต่อไปนี้

$$P = 99.139(\% Ind) + 227.77 \tag{n.1}$$

โดยที่ P = แรงกระทำ (กิโลกรัม)

% Ind = ร้อยละของแรงกระทำที่เครื่องทดสอบแบบพลวัตกระทำ

จากสมการที่ ก.1 จะได้ว่าเครื่องทดสอบแรงแบบพลวัติออกแรงกระทำ 1 % Ind จะ เท่ากับแรงกระทำเฉลี่ยขนาด 326.91 กิโลกรัม

 การสอบเทียบเกจความเครียดด้วยผลของระเบียบวิธีทางไฟในต์เอลิเมนต์ภายใต้แรง สถิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบค่าความเค้นที่ได้จากการทดลองโดยใช้เกจความเครียด กับค่าความเค้นที่ได้จากระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์

รายละเอียดการสอบเทียบเครื่องมือมีดังต่อไปนี้

- เครื่องทดสอบแรงแบบพลวัตขนา<mark>ด 20 ตัน แสดง</mark>ค่า %Indicator เป็นพารามิเตอร์ของ แรงกระทำสถิต

- Proving ring ขนาด 25 ตัน แสดงค่าระยะจม (Penetration) 1 ช่อง (1 div) เท่ากับ 0.002 มม. หรือ 1 ช่องเท่ากับ 35.7

- Dial Gauge แสดงค่าระยะจม (Penetration) 1 ช่อง เท่ากับ 0.001 ซม.

- เกจความเครียด (Strain gauge) และอุปกรณ์อ่านสัญญาณ (Data logger)

การติดตั้งการสอบเทียบเครื่องทดสอบแรงแบบพลวัต (Servopulser) ด้วย Proving ring ภายใต้แรงสถิตแสดงดังรูปที่ ก.3

รูปที่ ก.3 ตำแหน่งการติดตั้งเกจความเครียดเพื่อสอบเทียบผลการวิเคราะห์ด้วยระเบียบวิธีไฟไนต์ เอลิเมนต์ โดยที่ SG = Strain Gauge, เกจความเครียด จากรูปที่ ก.3 แสดงตำแหน่งการติดเกจความเครียด (SG) โดยที่ SG1 คือเกจความเครียด ในตำแหน่งกึ่งกลางของความยาวคาน (ท้องคาน), SG2 และ SG3 คือเกจความเครียดในตำแหน่ง กึ่งกลางของความยาวแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนในทิศเหนือและทิศใต้ ตามลำดับ และ Dial gauge ในตำแหน่งกึ่งกลางของความยาวคาน (ท้องคาน)

ในขณะสอบเทียบเกจความเครียดภายใต้แรงสถิตจะอ่านค่าความเครียดที่เกิดขึ้นทั้ง 3 ตำแหน่งกับแรงกระทำที่อ่านได้จาก Proving ring (14 ช่องเท่ากับ 500 กิโลกรัม) เท่ากับ 500, 1000, 1500, 2000, 2500, 3000, 3500, 4000, 4500, 5000, 5500, และ 6000 กิโลกรัม ในขณะ เพิ่มแรง ตามลำดับ และ 5500, 5000, 4500, 4000, 3500, 3000, 2500, 2000, 1500, 1000, และ 500 กิโลกรัม ในขณะลดแรง ตามลำดับ และค่าความเค้นที่ได้จากการทดลองแสดงดังตารางที่ ก.2

การวิเคราะห์ค่าความเค้นจากระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์โดยใช้เอลิเมนต์ชนิด plane 82 (สี่เหลี่ยม/สามเหลี่ยม 8 จุด) ในความเค้นระนาบแบบมีความหนาแสดงดังรูปที่ ก.4 เพื่อใช้เปรียบ เทียบค่าความเค้นที่ได้จากการทดลองแสดงดังตารางที่ ก.3 และ ก.4 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร ฉหาลงกรณ์แหาวิทยาลัย

\square				ค่าจากเ	าารทดล	องขณะ	เพิ่มแรง			Ser.	ค่าจากการทดลองขณะลดแรง									
ลำดับ	% Ind	แรง กระทำ	DG	ระยะ โก่งตัว	በ'	วามเครีย (<i>µm /</i>)]Ø	(<mark>ก</mark>	าวามเค้า ก./ตร.ซ:	ม ม.)	% Ind	แรง กระทำ	DG	ระยะ โก่งตัว	ความเครียด (^{µm} / _m)		ความเค้น (กก./ตร.ซม.)			
		(กก.)		(ฃม.)	SG1	SG2	SG3	$\sigma_{_{SG1}}$	$\sigma_{_{SG2}}$	$\sigma_{_{SG3}}$		(กก.)		(ฃม.)	SG1	SG2	SG3	$\sigma_{\scriptscriptstyle SG1}$	$\sigma_{\scriptscriptstyle SG2}$	$\sigma_{\scriptscriptstyle SG3}$
1	7.9	1012.8	39	0.039	120	70	80	240	140	160	12.7	1488.5	55	0.055	240	120	130	480	240	260
2	13.1	1528.1	56	0.056	220	140	140	4 <mark>4</mark> 0	280	280	18.1	2023.6	78	0.078	300	120	130	600	240	260
3	18.1	2023.6	78	0.078	280	200	200	56 <mark>0</mark>	40 <mark>0</mark>	400	22.8	2 <mark>48</mark> 9.4	93	0.093	390	150	170	780	300	340
4	28.4	3044.4	115	0.115	440	300	310	880	600	620	28.4	<mark>30</mark> 44.4	114	0.114	450	230	240	900	460	480
5	33.6	3559.7	136	0.136	490	270	280	980	540	560	33.6	3559.7	135	0.135	520	300	300	1040	600	600
6	38.3	4025.4	154	0.154	570	350	360	1140	700	720	38.5	4045.3	152	0.152	580	340	330	1160	680	660
7	49.0	5085.8	189	0.189	730	460	460	1460	920	920	43.4	4530.9	171	0.171	650	380	380	1300	760	760
8	54.2	5601.1	210	0.210	810	500	500	1620	1000	1000	48.5	5036.3	187	0.187	710	410	390	1420	820	780
9	58.9	6066.9	229	0.229	910	600	580	1820	1200	1160	53.5	5531.8	209	0.209	750	470	460	1500	940	920

ตารางที่ ก.2 ผลการสอบเทียบผลจากการวัดค่าความเครียด ณ ตำแหน่งต่างๆ (DG = Dial Gauge (0.001 ซม. / 1 ช่อง), และ % Ind = % Indicator)

หมายเหตุแรงกระทำคำนวณจากสมการ ก.1 (กก.)

(กก.) คุณยาวทยากรัพยากรั

97

จากตารางที่ ก.2 สามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแรงกระทำกับค่าความเครียดใน ขณะที่เพิ่มแรงและลดแรงได้ดังรูปที่ ก.5 และ ก.6

รูปที่ ก.5 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกระทำกับค่าความเครียด ณ ตำแหน่งใด ขณะเพิ่มแรง

รูปที่ ก.6 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกระทำกับค่าความเครียด ณ ตำแหน่งใด ขณะลดแรง

จากผลการวิเคราะห์ค่าความเค้นจากการทดลองในตารางที่ ก.2 สามารถเปรียบเทียบกับ ผลการวิเคราะห์ค่าความเค้นจากระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์โปรแกรมได้ดังตารางที่ ก.3 และ ก.4 และผลการเปรียบเทียบระหว่างผลการวิเคราะห์จากระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์กับผลการสอบ เทียบได้ดังรูปที่ ก.7 และ ก.8

ตารางที	์ ก.3	เปรียบ	เเทียบผ	เลการวิเค	ราะห์ค่าค	วามเค้นจา	กระเบีย	บไฟไนต์เช	าลิเมนต์และ	ัการสอบ
เทียบเก	จควา	มเครีย	ดในขถ	แะเพิ่มแรง	1					

แรง กระทำ	ค่าความเค้นจากระเบียบ ทางไฟไนต์เอลิเมนต์ (กก./ตร.ซม.)			ค่าความเ <i>ค</i> ่ ขณะเพิ่ม	จันจากการ มแรง (กก./	สอบเทียบ ัตร.ซม.)	% ความคลาดเคลื่อน			
(1111.)	$\sigma_{_{1}}$	$\sigma_{_2}$	$\sigma_{_3}$	$\sigma_{_{SG1}}$	$\sigma_{_{SG2}}$	$\sigma_{_{SG3}}$	SG1	SG2	SG3	
1012.8	253.34	146.16	146.16	240.00	140.00	160.00	-5.27	-4.21	9.47	
1528.1	387.13	223.35	223.35	440.00	280.00	280.00	13.66	25.36	25.36	
2023.6	512.66	295.77	295 <mark>.77</mark>	560.00	400.00	400.00	9.23	35.24	35.24	
3044.4	771.26	444.96	444.96	880.00	600.00	620.00	14.10	34.84	39.34	
3559.7	901.81	520.28	520.28	980.00	540.00	560.00	8.67	3.79	7.63	
4025.4	1019.80	588.36	588.36	1140.00	700.00	720.00	11.79	18.98	22.37	
5085.8	1288.44	743.3 <mark>4</mark>	743.34	1460.00	920.00	920.00	13.32	23.77	23.77	
5601.1	1418.99	818.66	818.66	1620.00	1000.00	1000.00	14.17	22.15	22.15	
6066.9	1536.99	886.74	<mark>886.74</mark>	1820.00	1200.00	1160.00	18.41	35.33	30.82	
	ค่าเฉ	ลี่ยสัมบูรณ์	เ์ข <mark>อง</mark> % คว	ามคลาดเต	าลื่อน		9.05	16.97	18.01	

รูปที่ ก.7 เปรียบเทียบค่าความเค้นจากระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์กับค่าความเค้นจากการสอบ เทียบเกจความเครียดขณะเพิ่มแรง ณ จุด SG1

ตารางที่	ก.4	เปรียา	เทียบ	ผลการ	รวิเครา	ะห์ค่า	ความ	เค้นจา	າກຈະ	เปียบ	เวิธีไข	ฟในด์	้เอลิเม	มนต์	โและการ
สอบเทีย	บเกจ	เความ	เครียด	ในขณะ	ะลดแรง	٩									

แรง กระทำ	ค่าควา: ทางไ (1	มเค้นจากร ฟไนต์เอลิเ าก./ตร.ซม	าะเบียบ .มนต์ .)	ค่าความเ ขณะลด	ค้นจากการ จแรง (กก./	rสอบเทียบ 'ตร.ซม.)	% ନୀ	คลื่อน	
(1111.)	$\sigma_{_1}$	$\sigma_{_2}$	$\sigma_{_3}$	$\sigma_{\scriptscriptstyle SG1}$	$\sigma_{_{SG2}}$	$\sigma_{\scriptscriptstyle SG3}$	SG1	SG2	SG3
1488.5	377.09	217.56	217.56	480.00	240.00	260.00	27.29	10.32	19.51
2023.6	512.66	295.77	295.77	600.00	240.00	260.00	17.04	-18.86	-12.09
2489.4	630.66	363.85	363. <mark>8</mark> 5	780.00	300.00	340.00	23.68	-17.55	-6.55
3044.4	771.26	444.96	444.96	900.00	460.00	<mark>48</mark> 0.00	16.69	3.38	7.87
3559.7	901.81	520.28	520.28	1040.00	600.00	600.00	15.32	15.32	15.32
4045.3	1024.83	591.26	591.26	1160.00	680.00	660.00	13.19	15.01	11.63
4530.9	1147.85	662.2 <mark>3</mark>	662.23	1300.00	760.00	760.00	13.26	14.76	14.76
5036.3	1275.89	736.10	736.10	1420.00	820.00	780.00	11.30	11.40	5.96
5531.8	531.8 1401.42 808.52 808.52				940.00	920.00	7.03	16.26	13.79
	ค่า	เฉลี่ย _์ สัมบู	<mark>รณ์ % คว</mark> า	ามคลาดเค	ลื่อน		16.09	13.65	11.94

รูปที่ ก.8 เปรียบเทียบค่าความเค้นจากระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์กับค่าความเค้นจากการสอบ เทียบเกจความเครียดขณะลดแรง ณ จุด SG1

		-						
	0×100	ระยะการโก่	่งตัวจากผล	ระยะการโ	ใก่งตัวจาก			
11 2.011	1°11.1	การสอ	บเทียบ	ระเบียบวิธี	ไฟในต์เอลิ	% ความคลาดเคลื่อน		
(ก	ก.)	(ៗ	ม.)	เมนต์	์ (ฃม.)			
1		· · · ·	,	1	· · /			
เพิ่มแรง	ลดแรง	เพิ่มแรง	ลดแรง	เพิ่มแรง	ลดแรง	เพิ่มแรง	ลดแรง	
1012.8	1488.5	0.039	0.055	0.039	0.057	0.13	-3.92	
1528.1	2023.6	0.056	0.078	0.059	0.078	-4.71	0.22	
2023.6	2489.4	0.078	0.093	0.078	0.096	0.22	-2.86	
3044.4	3044.4	0.115	0.114	0.117	0.117	-1.78	-2.63	
3559.7	3559.7	0.136	0.135	0.137	0.137	-0.66	-1.39	
4025.4	4045.3	<mark>0.154</mark>	0.152	0.155	0.156	-0.53	-2.30	
5085.8	4530.9	0.189	0.171	0.196	0.174	-3.37	-1.87	
5601.1	5036.3	0.210	0.187	0.215	0.194	-2.51	-3.45	
6066.9	5531.8	0.229	0.209	0.233	0.213	-1.85	-1.76	
	ค่าเฉลี							

เปรียบเทียบค่าระยะการโก่งตัวของคานเหล็กในตารางที่ ก.2 กับค่าระยะการโก่งตัวของ คานเหล็กจากระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์แสดงดังตารางที่ ก.5 และรูปที่ ก.9 ตารางที่ ก.5 เปรียบเทียบค่าระยะการโก่งตัวจากระเบียบไฟไนต์เอลิเมนต์กับผลการสอบเทียบ

รูปที่ ก.9 เปรียบเทียบระยะการโก่งตัวจากระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์กับระยะการโก่งตัวจากการ สอบเทียบ

ภาคผนวก ข.

1. วิธีประมาณค่าลักษณะเฉพาะด้วยวิธีมุลเลอร์

เนื่องจากค่า Det(D) = 0 ในสมการที่ 3.5 สามารถเขียนอยู่ในรูปของสมการทั่วไปได้ ดังนั้นคำตอบของสมการสามารถประมาณค่าได้จากวิธีดังต่อไปนี้

วิธีมุลเลอร์เป็นวิธีการประมาณคำตอบของสมการโดยพัฒนามาจากวิธี Secant แสดงดัง รูปที่ ข.1 โดยที่วิธีมุลเลอร์จะสร้างจุดตัดสมการ 3 จุดเพื่อสร้างสมการพาราโบลาในการประมาณ ค่าถัดไป ดังแสดงตามรูปที่ ข.2

รูปที่ ข.2 วิธีประมาณคำตอบโดยวิธีมุลเลอร์

วิธีมุลเลอร์เริ่มต้นจากกำหนดสมการพาราโบลาเพื่อใช้ในการหาคำตอบของสมการจริงดัง สมการที่

$$f_2(x) = a(x - x_2)^2 + b(x - x_2) + c$$
(1.1)

จากนั้นสมมุติตัวแปร $x_0, x_1,$ และ x_2 และแทนลงในสมการจริง f(x) ซึ่งจะได้

 $f(x_0), f(x_1),$ และ $f(x_2)$ ช่วงผลต่างระหว่างจุด 0 กับ 1 และ 1 กับ 2 จะได้

$$h_0 = x_1 - x_0$$
 (1.21)

$$h_1 = x_2 - x_1$$
 (1.21)

ความชันระหว่างจุด 0 กับ 1 และ 1 กับ 2 จะได้

$$\delta_0 = \frac{f(x_1) - f(x_0)}{x_1 - x_0} \tag{2.30}$$

$$\delta_1 = \frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1} \tag{(1.3n)}$$

้ค่าสัมประสิทธ์ในสมการพาราโบล<mark>า</mark>

$$a = \frac{\delta_1 - \delta_0}{h_1 + h_0}$$

$$b = ah_1 + \delta_1$$

$$c = f(x_2)$$
(1.4)

ค่าคำตอบของสมการโดยประมาณ

$$x_3 = x_2 - \frac{2c}{b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}$$
(1.5)

โดยที่ x₃ ค่าคำตอบของสมการโดยประมาณหรือค่าถัดไปในการหาค่าคำตอบ ของสมการโดยประมาณ

ค่าความคลาดเคลื่อน

$$\% error = 100 x \left(\frac{x_3 - x_2}{x_3}\right) \tag{1.6}$$

จากนั้นทำวนซ้ำจากสมการที่ ข.1-ข.6 จนกว่าค่าความเคลื่อนจะอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ หรือค่าคำตอบของสมการโดยประมาณมีค่าเข้าใกล้ศูนย์

2. วิธีการแปลงพิกัดของค่าความเค้นและการขจัด

ในการแปลงผลของค่าความเค้นและการขจัดแสดงอยู่ในพิกัด x-y หรือ r- heta ให้อยู่ใน พิกัดตั้งฉาก n-s นั้น จำเป็นต้องใช้เมทริกซ์แปลงพิกัด (transformation matrix) เป็นตัวคูณ เพื่อให้ได้ผลของค่าความเค้นและการขจัดอยู่ในพิกัด *n-s* และเมทริกซ์แปลงพิกัดประกอบด้วย ฟังก์ชันตรีโกณมิติดังแสดงในสมการที่ (ข.7) โดยอ้างอิงจากสมการที่ 3.37

	$\int \cos(\gamma)$	$\sin(\gamma)$	0	0	0]
a –	$-\sin(\gamma)$	$\cos(\gamma)$	0	0	0	(ຄ.7)
<i>u</i> =	0	0	$\cos^2(\gamma)$	$2\cos(\gamma)\sin(\gamma)$	$\sin^2(\gamma)$	(". <i>1</i>)
	0	0	$-\sin(\gamma)\cos(\gamma)$	$(\cos^2(\gamma) - \sin^2(\gamma))$	$\sin(\gamma)\cos(\gamma)$	

ค่ามุมแกรมม่า γ ในสมการ ข.7 จะสามารถหาได้จากรูปที่ ข-1 เวคเตอร์ ij ที่เกิดจากจุด i และ j (พิกัด x - y) บนวิถีภายนอกของค่าความเค้นและการขจัด (หมุนในทิศทวนเข็มนาฬิกา) โดยที่ตำแหน่งของจุดกลางของเวคเตอร์จะเป็นจุดอ้างอิงทำให้เกิดมุม θ ในพิกัด x - y และ ทิศทางของเวคเตอร์นี้จะทำให้เกิดพิกัดที่ตั้งฉากกับเวคเตอร์ (ระนาบ $\bar{x} - \bar{y}$) และมุม θ ในพิกัด x - y และพิกัด $\bar{x} - \bar{y}$ จะถูกใช้อ้างอิงในการหาค่ามุมแกมม่าได้ดังต่อไปนี้

รูปที่ ข.3 พิกัดใดๆ (Carpenter, 1984)

สำหรับกรณีแปลงค่าความเค้นและระยะการขจัดในพิกัด x-y เป็นพิกัด n-s

ค่ามุมแกรมม่าสำหรับกรณีแปลงพิกัดค่าความเค้นและการขจัดในพิกัด x - y เป็นพิกัด n - s ซึ่งหาได้จากการลากเส้นตัดระหว่างเส้นของแกน x ในพิกัด x - y กับเส้นของแกน \bar{x} ใน พิกัด $\bar{x} - \bar{y}$ เกิดเป็นมุม $x \hat{o} \bar{x}$ หรือมุม γ^* แสดงดังรูปที่ ข.3 ดังนั้นค่าความเค้นและการขจัดจาก ผลการวิเคราะห์จากระเบียบวิธีไฟในต์เอลิเมนต์ในพิกัดตั้งฉาก, $\begin{bmatrix} Y_{FEM}^{n-s} \end{bmatrix}$ จะสามารถเขียนได้ดัง สมการต่อไปนี้

$$\begin{bmatrix} Y_{FEM}^{n-s} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cos(\gamma^*) & \sin(\gamma^*) & 0 & 0 & 0 \\ -\sin(\gamma^*) & \cos(\gamma^*) & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \cos^2(\gamma^*) & 2\cos(\gamma^*)\sin(\gamma^*) & \sin^2(\gamma^*) \\ 0 & 0 & -\sin(\gamma^*)\cos(\gamma^*) & (\cos^2(\gamma^*) - \sin^2(\gamma^*)) & \sin(\gamma^*)\cos(\gamma^*) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} Y_{FEM} \end{bmatrix}$$

$$(\mathfrak{Y}_{FEM} \end{bmatrix}$$

$$(\mathfrak{Y}_{FEM} \end{bmatrix}$$

สำหรับกรณีแปลงค่าความเค้นและการขจัดในพิกัด r- heta เป็นพิกัด n-s

 $\dot{P}_{i} = \left[\begin{array}{c} \dot{P}_{i} = x \\ \dot{P}_{i} = x$

 การคำนวณค่าความเข้มของความเค้นด้วยระเบียบวิธีทางไฟในต์เอลิเมนต์โดยใช้เอลิ เมนต์ขนาดละเอียดรอบจุดเอกฐาน

รูปที่ ข.4 พิจาณาบริเวณปลายรูปลิ่มของสองวัสดุในงานวิจัยนี้ (ก) ลิ่มของสองวัสดุ และ (ข) ภาพ แสดงความเค้นเอกฐานที่ปลายแผ่นจุด A และจุด B (อัครวัชร เล่นวารี, 2002)

เมื่อสองวัสดุที่มีคุณสมบัติต่างกันยึดติดกันคล้ายรูปลิ่มนั่นคือลิ่มของสองวัสดุดังแสดงใน รูปที่ ข.4(ก) โดยจุดกำเนิดของแกน x และแกน y ในรูปที่ ข.4(ก) หรือจุด A และ B ในรูปที่ ข.4(ข) ้นั่นคือจุดเอกฐานของลิ่มของสองวัสดุ ดังนั้นความเค้นที่จุดเอกฐานจะเรียกว่า "ความเค้นเอกฐาน"

ความเค้นเอกฐานที่เกิดขึ้นภายใต้แรงกระทำใดๆ และอยู่ในเงื่อนไขของสมมุติฐานความ ยืดหยุ่นเชิงเส้นจะเขียนสมการสนามความเค้นรอบจุดเอกฐาน

$$\sigma_{ij}(r,\theta) = \sum_{k=1}^{N} \frac{K}{r^{1-\lambda_k}} f_{ijk}(\theta) + \sigma_{ijo}(\theta)$$
(1.10)

โดยที่ r, heta คือรัศมีรอยร้าวและมุมที่ทำกับระนาบของรอยร้าวในระบบพิกัดเชิงขั้ว

 $\sigma_{_{ij}}(r, heta)$ คือค่าความเค้นตามแนวของรัศมีรอยร้าวกับมุมที่ทำกับระนาบของรอยร้าว

K คือค่าความเข้มของความเค้น

N คือจำนวนของค่าลักษณะเ<mark>ฉพาะ</mark>

 $f_{_{ijk}}\left(heta
ight)$ คือฟังก์ชั่นไร้หน่วยที่ขึ้นกับมุมที่ทำกับระนาบของรอยร้าว

 $\sigma_{_{ijo}}(heta)$ คือความเค้น

พิจารณาค่ามุมที่ทำกับระนาบของรอยร้าวเท่ากับ 0° และ *N* =1 สนามความเค้นรอบจุด เอกฐาน A จะถูกเขียนใหม่เป็น

$$\sigma_{ij}(r,\theta) = \frac{Q_{ij}}{r^{1-\lambda_k}}$$

$$Q_{ij} = K \cdot f_{ijk} \left(0^o\right)$$
(1.11)

ให้

ดังนั้นค่าความเข้มของค<mark>วามเ</mark>ค้นตามแนวผิวสัมผัสของสองวัสดุเป็น

$$Q_{ij} = \lim_{r \to \infty} \left(\sigma_{ij} \left(r, \theta \right) r^{1 - \lambda_k} \right) \tag{1.12}$$

จากผลการวิเคราะห์โมเดลชนิดเอลิเมนต์ขนาดเล็กด้วยระเบียบวิธีไฟไนต์เอลิเมนต์จะได้ ค่าความเค้นบนระนาบเชิงขั้ว (σ_{rr} , $\sigma_{r\theta}$, $\sigma_{\theta\theta}$) ที่เกิดขึ้นในระยะของผิวสัมผัสระหว่างผิวเหล็กกับ ขั้นวัสดุประสาน (r) จากนั้นนำค่าที่ได้มาพตในกราฟชนิด log-log scale แล้วเลือกช่วงของกราฟ ที่เป็นเส้นตรงมากที่สุดหรือเป็นบริเวณเอกฐานเด่น (singularity dominated-zone) เพื่อหาค่า ความชันของเส้นตรง ($\alpha_1 = 1 - \lambda_1$) และคำนวณค่าความเข้มของความเค้น (Q_{rr} , $Q_{r\theta}$, $Q_{\theta\theta}$) จาก สมการที่ ข.11 หรือใช้ทฤษฎีลิมิตดังสมการที่ ข.12

ลักษณะรูปแบบความเสียหายของรอยต่อแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรง กระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่

ลักษณะรูปการความเสียหายของการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรง กระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่แสดงดังตารางที่ ข.1

DSJ	ด้านที่ 1	ด้านที่ 2	No.	ด้าน	ลักษณะ ความเสียหาย	%ความ เสียหาย
801	-	-	1	ର	6	5
	1 52	37 4	2	น	6	5
	tostal	P. 153561	3	น	6	5
	and a second second		4	ର	1	25
802			1	น	1	70
	- 20		2	ର	1	10
	0 1-	• 3	3	ର	1	75
803			1	น	1	10
	1 2	3 4	2	น	1	10
			3	ର	6	5
	1 10		4	ଶ	1	25
701			1	น	1	20
	2		2	น	1	20
		Pessa	3	ଶ	1	25
	A A A A A A A A A A A A A A A A A A A)		
702			1	น	1	30
	17 2	3 4	2	น	2	5
	03701		3	ର	1	10
			4	ର	1	10
703		รถเขหาวิข	1	ର	5	90
		9 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2	2	น	6	5
704		and the second	1	น	6	5
		3	2	น	1	25
			3	ର	1	10
	A CONTRACTOR		4	ର	1	10

ตารางที่ ข.1 ลักษณะรูปแบบความเสียหายของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร

DSJ	ด้านที่ 1	ด้านที่ 2	No.	ด้าน	ลักษณะ ความเสียหาย	%ความ เสียหาย
651		a i i i i i i i i i i i i i i i i i i i	1	น	6	5
			2	น	6	5
	(CHAIL		4	ର	1	10
652		Sold Inc.	1	น	6	5
	2		2	ର	1	25
	1					
	All Lines					
653			1	น	1	10
	1 2		2	น	6	5
	Citrest	4				
	and the second		4	ର	5	50
654		3.4 <u>4.0</u> 1119.4	1	ର	1	50
		ALL CONTRACT	2	น	1	10
		ACREWS WILSON				
	the state of the s		1			
601			1	น	1	5
	2		2	ର	6	5
	•	3	3	ର	1	10
				d		
602		ຮຸລໂຍເທດລີເ	1	น	5	40
		9 CK 91 N 9	2	ର	1	10
	and the second second					
603		and the state	1	ଶ	6	5
		•	2	ଶ	1	10
	2	4				
			4	น	6	5

ตารางที่ ข.1 แสดงลักษณะรูปแบบความเสียหายของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร (ต่อ1)

DSJ	ด้านที่ 1	ด้านที่ 2	No.	ด้าน	ลักษณะ ความเสียหาย	%ความ เสียหาย
501			1	ର	6	5
			2	น	1	30
	2 •					
502		softle a	1	ର	1	5
	. 3		2	น	6	5
	4					
503			1	น	6	5
		4	2	ର	1	40
		C DETECT				
		A Lought 20 Co	4	น	6	5
401			1	ର	6	5
		4	2	ର	1	5
	2					
		614 A	4	น	2	5
402			1	น	1	10
	- 1		2	ର	6	5
		โอกอเอกสังแอเ	0.5	5		
		มหยุทยหย	11	l d		
403			1	ର	6	5
			2	ର	6	5
	C					
	1		4	น	1	5
404			1	ର	6	5
			2	น	1	10
	CITED STATE					

ตารางที่ ข.1 แสดงลักษณะรูปแบบความเสียหายของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตร (ต่อ2)

จากตารางที่ ข.1 สดมภ์ที่ 2 และ 3 คือภาพด้านข้างทั้งสองด้านของแผ่นเหล็กประกับคู่ แบบสมมาตรหลังจากการทดลองภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดคงที่ สดมภ์ที่ 4 คือรูปใน กรอบของสดมภ์ที่ 2 และ 3 สดมภ์ที่ 5 บอกด้านของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรจากรูปใน กรอบสดมภ์ที่ 3 (น = ด้านหน้า, ล = ด้านหลัง) ตัวเลขที่แสดงในสดมภ์ที่ 4 อธิบายกรณีความ เสียหายของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรหลังจากการทดลอง (จากตารางที่ 5.2) และสดมภ์ที่ 5 อธิบายเปอร์เซ็นต์ความเสียหาย โดยประมาณจากพื้นที่ของวัสดุประสานในระยะทาบที่หายไป ต่อพื้นที่วัสดุประสานในระยะทาบแบบเต็มบริเวณระยะทาบในแผ่นเหล็กรับแรงตามแนวแกน (inner plate)

5. กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำ

กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำคือพฤติกรรมของ ตัวอย่างทดลอง และกราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำแสดงดัง หัวข้อต่อไปนี้

5.1 กรณีการทดลองคานเหล็ก<mark>ที่เสริมกำลังด้วยแผ่นพลาสติก</mark>เสริมเส้นใยคาร์บอนภายใต้ แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิจูดค<mark>ง</mark>ที่

ในการทดลองคานเหล็กที่เสริมกำลังจะแสดงผลกราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับ จำนวนรอบของแรงกระทำในทิศเหนือ (N) และทิศใต้ (S) จากปลายแผ่นเสริมกำลังทั้ง 2 แผ่นดัง รูปที่ ข.5

รูปที่ ข.5 แสดงทิศของปลายแผ่นพลาสติกเสริมเส้นใยคาร์บอนในคานเหล็กที่แสดงกราฟสัญญาณ ค่าความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำ จากรูปที่ ข.5 ทิศของปลายแผ่นเสริมกำลังนำมาต่อท้ายกับชื่อตัวอย่างการทดลองเพื่อ แสดงกราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำของปลายแผ่นเสริมกำลัง ในคานเหล็กที่เสริมกำลังได้เช่น BSC901N

ผลกราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำของคานเหล็กที่เสริม กำลังจำนวน 11 ตัวอย่าง (จำนวน 21 กราฟสัญญาณ) แสดงดังรูปที่ ข.6 – ข.16

รูปที่ ข.9 กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง BSC651

รูปที่ ข.10 กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง BSC652

รูปที่ ข.11 กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง BSC601

รูปที่ ข.12 กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง BSC602

รูปที่ ข.13 กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง BSC501

(1) BSC502S (sampling frequency 10 Hz)

รูปที่ ข.14 กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง BSC502

รูปที่ ข.15 กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง BSC401

BSC402N (sampling frequency 20 Hz)

รูปที่ ข.16 กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง BSC402

5.2 กรณีการทดลองแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรภายใต้แรงกระทำเป็นรอบแอมพลิ จูดคงที่

เนื่องจากพฤติกรรมการวิบัติของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรมี 2 ช่วง (ระยะกำเนิด รอยร้าวและระยะวิบัติ) ดังนั้นงานวิจัยนี้ขอนำเสนอกราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวน รอบของแรงกระทำของแผ่นเหล็กประกับคู่แบบสมมาตรที่เกิดการวิบัติจำนวน 6 ตัวอย่าง จาก 21 ตัวอย่าง แสดงดังรูปที่ ข.17 – ข.22

(sampling frequency 2 Hz)

รูปที่ ข.18 กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง DSJ704

(sampling frequency 2 Hz)

รูปที่ ข.19 กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง DSJ652 (sampling frequency 2 Hz)

รูปที่ ข.20 กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง DSJ603 (sampling frequency 5 Hz)

รูปที่ ข.21 กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง DSJ501 (sampling frequency 2 Hz)

รูปที่ ข.22 กราฟสัญญาณความต่างศักย์ไฟฟ้ากับจำนวนรอบของแรงกระทำในตัวอย่าง DSJ403

(sampling frequency 10 Hz)

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นาย ประวิทย์ สันติสุขโพธา เกิดเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม พุทธศักราช 2527 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ ภาควิชาโยธา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในปีการศึกษา 2549 จากนั้นได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญา มหาบัญฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2550

